

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

Realegerea

tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

în înalta funcție de președinte
al României socialiste —

CHEZĂȘIA ÎNFĂPTUIRII

PROGRAMULUI

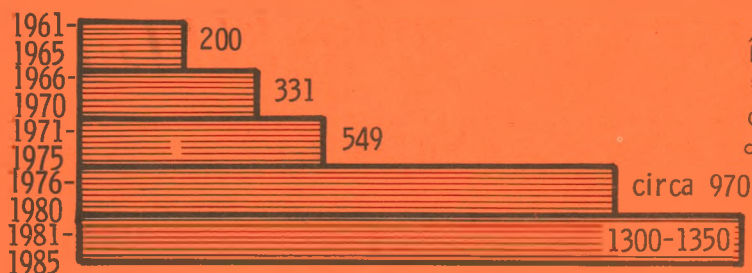
DE ÎNFLORIRE MULTILATERALĂ

A PATRIEI

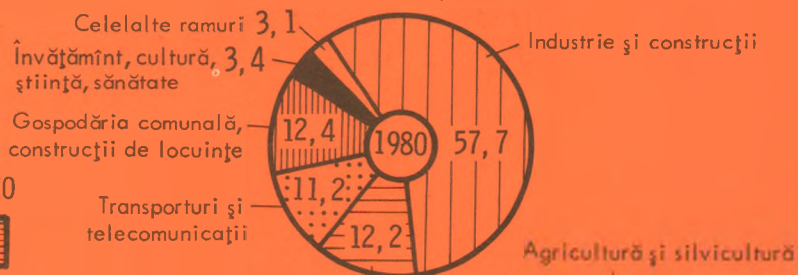
Biblioteca Ind. Fizic. Buc.
- LA - E LECTURĂ

Dezvoltarea unei baze tehnico-materiale moderne, de înalt randament

VOLUMUL DE INVESTIȚII
- miliarde lei -

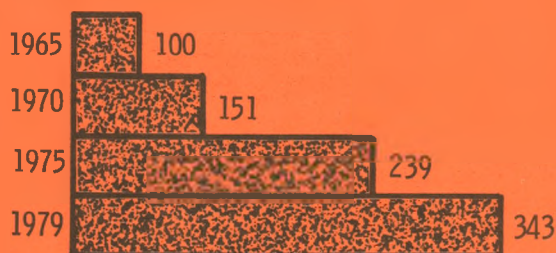

REPARTIZAREA INVESTIȚIILOR PE RAMURI
- în procente -

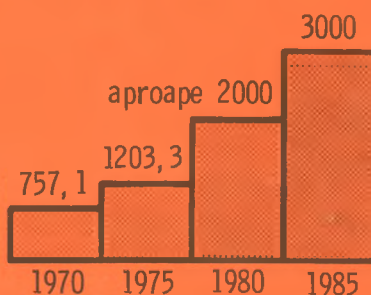

Volumul de investiții prevăzut a se realiza în cincinalul 1981-1985 este de peste 20 de ori mai mare decât cel realizat în perioada 1951-1955 și va fi orientat spre dezvoltarea ramurilor productive în proporție de circa 85 la sută.

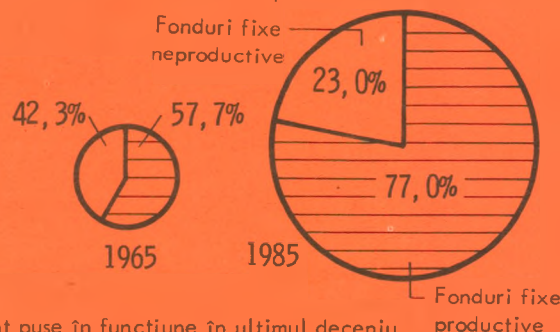
DINAMICA FONDURILOR FIXE
- în procente -

VALOAREA FONDURILOR FIXE
- miliarde lei -

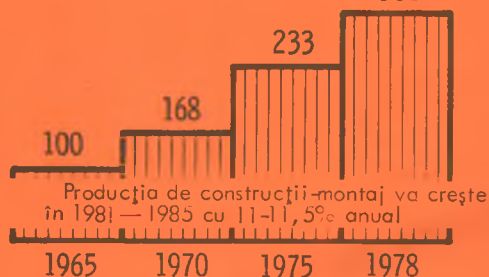

STRUCTURA FONDURILOR FIXE
- în procente -

Peste 70% din fondurile fixe existente în economia națională în anul 1980 sînt puse în funcțiune în ultimul deceniu.

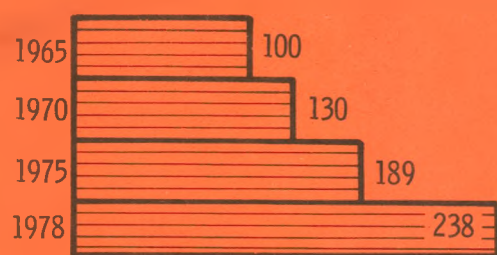
DINAMICA PRODUCȚIEI DE CONȘTRUCȚII-MONTAJ
(total economie)
- în procente -

ÎN CINCINALUL 1981-1985 UN ACCENT DEOSEBIT SE PUNE PE :

- creșterea productivității muncii
- industrializarea lucrărilor
- dotarea organizațiilor de construcții cu utilaje de mare capacitate

PRODUCTIVITATEA MUNCII PE O PERSOANĂ DIN UNITĂȚILE DE CONȘTRUCȚII-MONTAJ ÎN ANTREPRIZA
- în procente -

INDUSTRIA CONȘTRUCȚIILOR DE MAȘINI ȘI A PRELUCRĂRII METALELOR

DINAMICA PRODUCȚIEI GLOBALE
- în procente -

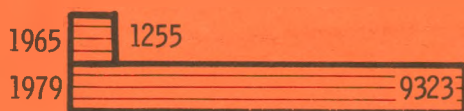
Ritmul mediu anual de dezvoltare în perioada 1966-1979 a fost de 15,9%.

PONDEREA CONȘTRUCȚIILOR DE MAȘINI ȘI A CHIMIEI ÎN TOTALUL INDUSTRIEI
- în procente -

PRODUCȚIA ÎN UNITĂȚI NATURALE

MOTOARE ELECTRICE DE 0,25 KW SI PESTE
- mii Kw -

MAȘINI UNELTE DE PRELUCRAT METALE, PRIN AȘCHIERE ȘI DEFORMARE PLASTICĂ
- milioane lei -

AUTOCAMIOANE, AUTOTRACTOARE, AUTOBASCULANTE ȘI AUTOTURISME DE ORAȘ
- mii bucăți -

*PRIN VOINTA UNANIMĂ A ÎNTREGII NAȚIUNI,
TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU,
CEL MAI IUBIT FIU AL POPORULUI,
A FOST REALES PREȘEDINTE
AL ROMÂNIEI SOCIALISTE*

„Doresc să asigur Marea Adunare Națională, partidul, întregul nostru popor că nu voi precupeți nimic pentru îndeplinirea cu succes a hotărîrilor Congresului al XII-lea, pentru triumful socialismului și comunismului în România, pentru întărirea independenței și suveranității patriei, pentru politica de colaborare și prietenie cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Vă asigur pe dumneavoastră, partidul și întregul popor că nu există nimic mai de preț pentru mine decît interesele poporului, cauza socialismului și comunismului, a prieteniei și păcii între popoarele lumii. Și îmi voi consacra toate forțele, viața — dacă va fi necesar — acestor idealuri, libertății, socialismului, păcii”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Realegerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în înalta funcție de președinte al României socialiste — chezășia înfăptuirii programului de înflorire multilaterală a patriei

UNITATE în prima sesiune a celei de a VIII-a legislaturi, Marea Adunare Națională, în noua componență rezultată în urma alegerilor de la 9 martie, a reales în unanimitate pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, în suprema funcție de președinte al Republicii Socialiste România, strălucită manifestare a încrederii depline a națiunii noastre în politica internă și externă a partidului comunist, a unității de neclintit dintre partid și popor. Prin acest act solemn, Marea Adunare Națională, forul suprem al puterii de stat, emanație a voinței naționale, liber și democratic exprimată, a materializat hotărîrea milioanei și milioanei de oameni ai muncii — muncitori, țărani, intelectuali —, practic a tuturor fiilor României socialiste, români, maghiari, germani, sirbi și de alte naționalități, de a avea în fruntea statului pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, exponentul cel mai demn, mai fidel, mai reprezentativ al idealurilor nobile de dreptate și libertate socială și națională ale poporului, apărătorul ferm al independenței și suveranității patriei, revoluționarul care și-a consacrat întreaga capacitate de muncă și de creație, întreaga viață, binelui și propășirii națiunii, militantul perseverent pentru pace și o lume mai bună și mai dreaptă care, prin activitatea sa neobosită, a ridicat la cote fără precedent prestigiul țării noastre în lume.

Sînt toate acestea motive care ne dau credința deplină și fermă că avem în fruntea noastră, la conducerea partidului și statului pe cel mai vrednic fiu al acestor meleaguri, ca o chezășie temeinică și de nezdruccinat a înfăptuirii Programului partidului, a hotărîrilor celui de al XII-lea Congres al său, a progresului nostru impetuos spre orizonturile luminoase ale comunismului, spre cele mai înalte trepte ale civilizației și bunăstării, ale afirmării democratice a personalității umane, într-o țară puternică, liberă și independentă.

Am sărbătorit de curînd împlinirea a 15 ani de cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu se află la conducerea partidului și bilanțul făcut cu acest prilej ne-a întărit convingerea că este perioada cea mai bogată în realizări din întreaga istorie de pînă acum a patriei noastre, că tot ceea ce am înfăptuit în acești rodnici ani este indisolubil legat de contribuția directă a secretarului

general al partidului. Fie că este vorba de elaborarea strategiei de dezvoltare și modernizare a economiei noastre naționale în vederea depășirii stadiilor de înapoiere economică și de țară în curs de dezvoltare sau de găsirea soluțiilor pentru reducerea consecințelor crizei energetice și de materii prime, fie că este vorba de stabilirea direcțiilor principale ale perfecționării conducerii științifice a economiei în vederea realizării unui mecanism suplu și eficient, ușor adaptabil unor condiții în continuă schimbare, de edificarea unui sistem armonios și eficace al democrației socialiste, de definirea orientărilor de bază ale politicii internaționale a țării, toate rezolvările originale, creatoare, ale unor asemenea probleme de mare complexitate, poartă pecetea puternicei personalități a președintelui României socialiste întrucît au beneficiat de inestimabilele sale contribuții teoretice și practice. Contribuții care au îmbogățit, prin aplicarea legităților și principiilor generale ale revoluției și construcției socialiste la condițiile concrete ale României, patrimoniul universal al gândirii și practicii revoluționare, oferind exemplul modalității creatoare de rezolvare a problemelor, care a demonstrat odată mai mult justetea profundă a tezei partidului nostru că nu dogmatismul, închistarea în gîndire, ci spiritul deschis, adaptarea continuă la nou dau o forță de nebiruit concepției materialist-dialectice și istorice.

PRIVIND retrospectiv mărețele realizări dobîndite în acest deceniu și jumătate, sub conducerea partidului, a secretarului său general, avem, firesc, imaginea unor și mai mari succese pe care, sub aceeași conducere încercată, care conferă înțelepciune și umanism, echilibru și tărie politicii interne și externe a statului nostru, le vom făuri prin munca harnicului nostru popor în anii care vin. Cu atît mai mult cu cît legislatura în care am intrat are o importanță deosebită, deoarece odată cu încheierea actualului plan cincinal vom intra în cea de a doua etapă a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, ale cărei obiective sînt concretizate în documentele, Directivele și programele-directivă adoptate de Congresul al XII-lea al partidului.

Referindu-se la aceste priorități, în discursul solemn rostit în fața Marii Adunări Naționale, un însuflețitor program de acțiune pentru întreaga noastră națiune,

președintele Nicolae Ceaușescu, arăta, extrem de sintetic, dar și de sugestiv și convingător direcțiile fundamentale ale orientării preocupărilor noastre : „**Trebuie să facem totul pentru realizarea unei noi calități în toate domeniile de activitate, și în primul rînd pentru o calitate nouă a muncii și vieții întregului nostru popor. În centrul activității partidului și statului, a întregului popor trebuie să stea dezvoltarea tot mai puternică a forțelor de producție și perfecționarea continuă a relațiilor sociale, asigurînd astfel trecerea de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la acela de țară mediu dezvoltată**“.

Iată în această succintă exprimare un extrem de vast plan de activitate, de ridicare calitativă, de perfecționare a muncii pe care o desfășurăm în toate segmentele societății noastre, dar, în primul rînd, în economie, deoarece rămîne un adevăr de necontestat, că economia, nivelul dezvoltării economice joacă un rol determinant pentru întreaga dezvoltare socială. Or, pentru a realiza obiectivul strategic fundamental al cincinalului în care intrăm — trecerea României socialiste în rîndul statelor cu un nivel mediu de dezvoltare — sînt necesare în continuare eforturi considerabile.

Obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea al partidului în această privință sînt clare : continuarea politicii de dezvoltare industrială a țării, în noile condiții impuse de restricțiile factorului energetic, ceea ce implică o seamă de restructurări în vederea realizării independenței energetice, aplicarea, într-o concepție superioară, a programului de ameliorare a repartizării în teritoriu a forțelor de producție și dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor țării, înfăptuirea unei adevărate revoluții în agricultură, accentuarea laturilor calitative ale producției — reducerea costurilor, creșterea productivității, ridicarea nivelului tehnic și al competitivității produselor etc. Toate, concepute într-o viziune prospectivă, complexă, unitară, a unei strategii care situează în centrul său bunăstarea materială și spirituală a omului, manifestarea liberă, neîngrădită, a aptitudinilor și personalității sale, satisfacerea cît mai deplină a trebuințelor individuale și colective. Concretizînd tocmai acest aspect fundamental al politicii partidului nostru, în cuvîntarea rostită la recenta Plenară a Frontului Democrației și Unității Socialiste tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia, ca o cerință de prim rang : „**Să îmbinăm preocuparea pentru interesele generale, pentru realizarea programului de dezvoltare economico-socială cu soluționarea concretă a problemelor de muncă și de viață ale oamenilor, a problemelor legate de ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru**“.

Nu trebuie să uităm nici un moment, spunea în continuare secretarul general al partidului, că edificarea socialismului și comunismului, întreaga noastră dezvoltare au ca scop tocmai crearea condițiilor pentru ca poporul să se poată bucura din plin de minunatele cuceriri ale științei, ale cunoașterii umane, de tot ceea ce a creat mai bun omenirea atît în domeniul cunoașterii generale, cît și în domeniul condițiilor de muncă și de viață.

Este, deci, necesar ca, folosîndu-se cadrul larg democratic de care dispune societatea noastră, să se acționeze cu toată hotărîrea împotriva manifestărilor de birocratism și formalism, să fie cît mai amplu valorificată înțelepciunea maselor populare, să fie dezbătute cu oamenii muncii, atît problemele mari ale politicii interne și externe, cît și problemele imediate, privind punerea în valoare a resurselor locale, mai buna gospodărire a întreprinderilor și localităților. Cu atît mai mult cu cît activitatea politică din cadrul campaniei electorale s-a constituit într-o largă tribună pentru discutarea liberă, democratică, a tuturor problemelor concrete ale construcției socialiste, că au fost exprimate, cu acest prilej, o serie de critici la adresa unor lipsuri și deficiențe din anumite sectoare de activitate și au fost făcute un mare număr de propuneri și sugestii pentru îmbunătățirea întregii noastre activități. Victoria în alegeri este considerată nu ca o încheiere a

activității ci ca un început al muncii intense pe care trebuie să o desfășurăm în următorii 5 ani pentru realizarea Programului partidului și a propunerilor făcute de masele de oameni ai muncii.

„**Realizarea noii etape de dezvoltare a patriei, sublinia în acest spirit tovarășul Nicolae Ceaușescu, cere eforturi susținute, unirea tuturor forțelor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Sîntem pe deplin conștienți că și în cincinalul viitor va trebui să învingem multe greutăți în ascensiunea, pe drumuri neștrăbătute, spre înaltele piscuri ale civilizației comuniste**“.

NOUA LEGISLATURĂ își începe activitatea în împrejurări internaționale deosebit de grave, cînd accentuarea încordării internaționale, ca rezultat al politicii imperialiste de forță și dictat, de reîmpărțire a sferelor de influență, pune în pericol cauza destinderii, păcii și independenței popoarelor. În aceste condiții, re alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, militant activ pentru pace, pentru o lume mai bună și mai dreaptă, ne dă încredere deplină că politica țării noastre de pace și prietenie cu toate statele lumii va fi continuată, ca o garanție, alături de creșterea potențialului economiei naționale și a forței statului, pentru munca noastră pașnică, pentru întărirea independenței și suveranității patriei socialiste, pentru apărarea cuceririlor noastre revoluționare. Avem obligația, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la recenta plenară a Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, referindu-se la politica externă a statului și partidului nostru să îndeplinim angajamentul luat în fața poporului nostru de a-i asigura condiții de pace, de a întări prietenia cu alte popoare, în vederea dezvoltării continue a societății noastre și, totodată, a realizării unei lumi a dreptății sociale, a egalității, a concurenței deplin egale cu toate națiunile lumii. Iar în discursul solemn, adresa, în spiritul înaltei sale responsabilități față de destinele omenirii, un vibrant apel de a nu precupeți nimic pentru a asigura respectarea păcii lumii „**Să facem totul pentru ca minunatele cuceriri ale științei, ale cunoașterii, ale geniului uman să servească bunăstarea, fericirea, independența popoarelor ; trebuie să se înțeleagă faptul că primul drept al omului este acela de a trăi în pace și liniște. Dacă vorbim de drepturile omului, să facem astfel încît să se renunțe la armamentul nuclear de distrugere a omului, la armele de distrugere în masă. Să se respecte drepturile omului la viață, drepturile popoarelor la independență și pace**“.

Dîndu-și votul unanim pentru re alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în suprema funcție de președinte al Republicii, deputații Marii Adunări Naționale și-au îndeplinit mandatul de onoare ce le-a fost încredințat de întregul nostru popor, care vede în activitatea secretarului general al partidului cel mai înalt exemplu de slujire cu credință a intereselor naționale, de clarviziune și spirit științific în conducerea țării. Votul unanim acordat Frontului Democrației și Unității Socialiste a fost nu numai o strălucită manifestare a încrederii poporului în partid, a unității depline a tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate, sub steagul său glorios, ci și expresia vibrantă a dragostei și prețuirii față de conducătorul partidului și al statului. A fost, în același timp, angajamentul ferm al oamenilor muncii, al întregii națiuni de a înfăptui programul Frontului Unității și Democrației Socialiste, Programul partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Re alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în suprema funcție de președinte al Republicii ne întărește convingerea că nimic nu ne va abate de la respectarea acestui nobil angajament, că prin munca noastră creatoare, sub conducerea înțeleaptă a partidului, ne vom ridica patria pe trepte tot mai înalte de civilizație, pe drumul făuririi celei mai drepte și mai echitabile orînduirii.

În colecția de texte alese
**„Din gândirea economică
a președintelui României”,**
volumul **„Comerțul exterior
și cooperarea economică
internațională”**

**O CONCEPȚIE ȘTIINȚIFICĂ, ÎNNOITOARE
CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA
SCHIMBURILOR ECONOMICE DINTRE STATE
CA FACTOR AL PROGRESULUI
ȘI DESTINDERII ÎN LUME**

IN NOUL VOLUM dedicat gândirii economice a președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu — volum apărut de curând în Editura Politică — sînt înmănușate ideile de o excepțională însemnătate teoretică și practică privind rolul comerțului exterior și al cooperării economice internaționale ca factori de creștere economică și colaborare cu țările lumii, ca instrumente fundamentale ale realizării unor interdependențe favorabile tuturor statelor participante la circuitul economic mondial. Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu în acest domeniu, este temeinic fundamentată pe analiza științifică, materialist dialectică a marilor transformări politice și economice pe care le trăiește lumea contemporană, ea este izvoară din necesitatea dezvoltării mecanismelor de funcționare a cuprinsului; contradicții ce caracterizează împărțirea lumii în țări sărace și țări bogate și din cerința identificării unor căi realiste, capabile să permită înlăturarea imenselor obstacole ce stau în calea dezvoltării libere, de sine stătătoare, a popoarelor.

Această concepție reprezintă o contribuție de inestimabilă valoare teoretică și practică pentru elaborarea unei strategii viabile a lichidării subdezvoltării, a instaurării unei noi ordini economice internaționale care să contribuie la așezarea relațiilor economice dintre state pe baze echitabile, reciproc avantajoase și să ducă la lichidarea politicilor imperialiste, colonialiste, neocolonialiste de exploatare și dictat din practicile internaționale.

În gândirea președintelui țării noastre comerțul exterior, cooperarea economică internațională sînt analizate în viziunea unitară, sistemică, a unei noi ordini economice. În viziunea prospectivă potrivit căreia unitatea de bază, cadrul fundamental al progresului economic și social îl constituie națiunea, statul național, economia națională. În consecință, factorul fundamental al dezvoltării îl constituie munca creatoare a poporului respectiv în cadrul de neînlăturat al entității statale naționale a căreia comunitatea internațională este datoare să-i favorizeze efortul de concentrare optimă a resurselor proprii — umane, materiale, fi-

nanciare și de orientare a acestora spre dezvoltarea economică și spirituală, spre progresul social.

Pornind tocmai de la elaborarea în această viziune a raportului dialectic dintre național-internațional și a dinamicii sale în condițiile rolului predominant al factorului intern, optica românească fundamentează profund științific, necesitatea participării fiecărei țări la diviziunea internațională a muncii, a extinderii relațiilor economice externe cu toate statele lumii și definește, pe această bază, rolul și importanța comerțului exterior și a cooperării economice internaționale pentru dezvoltarea multilaterală a fiecărei țări. Exemplu de aplicare practică, perseverență a acestei clare orientări îl constituie însăși modul în care România, sub prodigioasa îndrumare permanentă a președintelui țării, a transformat relațiile ei economice externe într-un factor de creștere economică, de consolidare a independenței sale naționale, prin neîntreruptă amplificare, cu tot mai multe țări, a comerțului exterior și cooperării economice internaționale, prin continua diversificare a structurii sale și totodată prin perseverența cu care militază neobosit pentru așezarea pe baze principiale noi a raporturilor economice dintre state.

În abordarea acestor complexe probleme se pornește de la faptul că în zilele noastre știința și tehnica cunosc un avînt fără precedent și impun ca cerință obiectivă, participarea fiecărei țări la diviziunea internațională a muncii, la circuitul mondial de valori. „În condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, nici un popor, nici o țară nu se poate dezvolta fără a participa activ la schimburile internaționale, alii în domeniul economic, cît și în domeniul tehnico-științific și cultural” — se subliniază în volum. Perspectiva situației României în rîndul țărilor cu nivel mediu de dezvoltare economică și mai apoi dezvoltate, impune în primul rînd menținerea unui ritm înalt de creștere care solicită, precum se știe, alocarea unei părți ridicate, de circa 30—33% din venitul național pentru asigurarea reproducției largite: ea este totodată legată de introducerea rapidă în producție a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii pre-

cum și de realizarea unei ample activități de comerț exterior și a unei largi cooperări internaționale. „Fără a ne încadra în mod activ în diviziunea mondială a muncii, fără promovarea unui larg schimb de valori materiale, tehnico-științifice și culturale, cu celelalte popoare, nu putem asigura făurirea unei societăți avansate — așa cum trebuie să fie societatea socialistă și comunistă — arată președintele României.

Impulsionată de o atare orientare, activitatea de comerț exterior capătă un rol în continuă creștere în dezvoltarea economică generală, în formarea venitului național, în creșterea veniturilor oamenilor muncii, în ridicarea nivelului de trai al întregului popor. Partidul nostru consideră comerțul exterior ca o parte componentă, hotărâtoare a desfășurării normale a producției, a acțiunii de ridicare a nivelului de dezvoltare a țării, a bunăstării, întregii națiuni. Iată de ce: „Producția pentru export, activitatea de comerț exterior trebuie să fie înțeleasă de fiecare cetățean ca o problemă fundamentală a dezvoltării economico-sociale”.

În concepția președintelui țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adâncirea complexității vieții internaționale contemporane, ca una din caracteristicile sale fundamentale, se manifestă în modul cel mai evident în creșterea interacțiunii dintre componentele sale economice și politice. Problema intensificării schimburilor externe, a promovării comerțului și cooperării economice între state depășește astfel cu mult cadrul restrâns al satisfacerii complementare a unor necesități economice ale statelor, al menținerii unor structuri economice rigide; aceste activități trebuie să se transforme într-un factor real de dezvoltare economică, de progres multilateral, general, al tuturor statelor. Dezvoltarea legăturilor economice dintre state presupune și la rândul său trebuie să contribuie la desțindere, la înțelegere și pace în lume.

Dar pentru a-și îndeplini acest rol, dezvoltarea relațiilor economice externe nu trebuie să fie stinjenită în nici un fel, nu trebuie să dăuneze popoarelor, să restrângă colaborarea statelor. Pentru a realiza acest deziderat fundamental, aceste relații trebuie să se bazeze pe „deplina egalitate și respectul independenței fiecărui stat, pe avantajul reciproc, să nu fie însoțite de condiții politice sau de alte ingerințe în treburile interne ale vreunui popor”, să asigure dezvoltarea unor schimburi echitabile și realizarea unei cooperări în producție care să corespundă interesului fiecărei părți, progresului general al economiei mondiale; sint binecunoscutele principii ale politicii externe românești. Potrivit concepției amintite, dezvoltarea independentă a fiecărei economii naționale nu duce la izolare ci, dimpotrivă, prin înflorirea fiecărei țări libere și suverane se poate asigura extinderea continuă a colaborării economice între țări. Tocmai „progresele obținute în economia noastră națională, în industrializarea socialistă a țării, permit participarea tot mai amplă a României la schimbul internațional de bunuri materiale și spirituale, intensificarea colaborării și cooperării în diferite forme, inclusiv în domeniul producției, cu statele din Europa și de pe alte continente”.

PORNIND DE LA TEZE fundamentale ale interacțiunii dintre factorii politici și economici ai dezvoltării internaționale, România socialistă se afirmă ca o participantă tot mai activă la diviziunea internațională a muncii și acționează perseverent pentru amplificarea și diversificarea neîntreruptă a relațiilor sale economice pe multiple planuri cu toate țările lumii, indiferent de orînduire socială, potrivit principiilor coexistenței pașnice. Extinderea pe această bază a colaborării economice reprezintă o opțiune fundamentală a politicii externe a țării noastre, întreaga activitate desfășurată pe plan internațional de România constituind o mărturie deosebit de concludentă a strînsei legături dintre cerințele dezvoltării economiei noastre naționale și căile și modalitățile implicării sale în economia mondială, contribuție pe care România o aduce, și pe această cale, la sporirea autorității și rolului activ al socialismului în edificarea unei lumi mai bune, mai drepte. În acest tablou un principiu fundamental cu caracter socialist, al relațiilor de tip nou, este egalizarea nivelurilor de dezvoltare a țărilor care edifică noua orînduire socială, ridicarea tuturor acestora la un grad superior de civilizație și bunăstare. „În felul acesta — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — socialismul, atît ca mod de organizare a societății cît și ca model nou de relații între țări, își relevă superioritatea în modul cel mai concludent, demonstrînd că este singura cale pentru lichidarea urmărilor subdezvoltării, fenomenului inegalității între state, pentru progresul multilateral și armonios al tuturor națiunilor lumii”.

Tot în această amplă perspectivă politică, a consolidării, afirmării noilor principii în viața internațională se desfășoară relațiile României cu toate statele în curs de dezvoltare, cu toate țările care se pronunță pentru o politică independentă, cu statele nealinierte. „Într-un sens mai larg, se poate spune că aceste relații se înscriu în lupta pe care o ducem împreună cu aceste state împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, împotriva colonialismului și neocolonialismului. Întărirea acestor relații constituie o parte a luptei pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea așa cum o dorește, fără nici un amestec din afară, corespunzînd deci cauzei progresului și păcii între popoare”: în același context se înscrie participarea României la activitățile Grupului celor 77 și a mișcării țărilor nealinierte. De asemenea România va amplifica relațiile economice cu toate țările lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, cu care există largi posibilități de a extinde schimburile și de a realiza cooperări în producție.

Președintele României consideră că elementul principal al relațiilor dintre țări îl constituie colaborarea economică și tehnico-științifică. Aceasta, deoarece colaborarea și cooperarea economică tehnico-științifică și culturală internațională exprimă cerințe obiective ale progresului contemporan, îndeplinind un rol tot mai important în viața economică și socială a tuturor țărilor. Împreună cu schimburile economice multilaterale, cooperarea în producție între țări contribuie la o mai bună valorificare a potențialului material și uman al fiecărei națiuni; cooperarea în producție are o profundă însemnătate politică deoarece își aduce contribuția, izvorită din interesul comun al dezvoltării economice, la mai buna cunoaștere și înțelegere reciprocă între popoare, servind astfel cauzei păcii și securității internaționale.

Aplicînd cu consecvență politica de dezvoltare complexă și în ritmuri susținute a economiei naționale, de sporire a eficienței în toate domeniile producției materiale, „partidul și guvernul acordă o atenție deosebită cooperării economice, tehnico-științifice și culturale cu toate țările, fructificării avantajelor participării active a României la diviziunea internațională a muncii”. Țara noastră promovează ideea unei colaborări și cooperări internaționale largi și neîngrădite care să permită fiecărei națiuni să beneficieze din plin de avantajele schimbului mondial de valori, care să contribuie la dezvoltarea și progresul fiecărei țări. De aceea, colaborarea dintre state trebuie să fie întemeiată pe deplina egalitate în drepturi, pe stima și respectul între toți cei care doresc să coopereze — fiindcă numai în asemenea condiții cooperarea contribuie la dezvoltarea armonioasă a fiecărui popor. Sint principii care trebuie să fie respectate cu fermitate în relațiile de cooperare cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Cooperarea economică și tehnico-științifică trebuie să permită țării noastre satisfacerea unor nevoi de materii prime, mașini, utilaje și tehnologii și să realizeze exporturi stabile. Pentru aceasta România acordă toată atenția largirii cooperării cu țările din C.A.E.R. în cadrul „Programului complex”, menit să contribuie la progresul multilateral al fiecărei țări membre, cu toate țările socialiste, acordînd o atenție specială organizării unor ample acțiuni de cooperare cu statele socialiste vecine: țara noastră dezvoltă larg activitatea de cooperare economică și tehnico-științifică cu țările în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină, precum și cu țările capitaliste dezvoltate. Formă a unirii eforturilor popoarelor pentru intensificarea progresului lor material și spiritual, cooperarea între state asigură condițiile pentru ca toate statele să beneficieze de contribuția marii revoluții tehnico-științifice mondiale la dezvoltarea rapidă a forțelor de producție.

Folosirea cît mai eficientă a avantajelor comerțului exterior, a cooperării tehnico-economice și științifice presupune însă organizarea în condiții superioare a întregii activități din acest domeniu, practicarea tot mai largă a acordurilor și înțelegerilor de lungă durată, atît în domeniul aprovizionării materiale cît și al producției, cu acțiune favorabilă asupra tuturor factorilor promotori ai unei activități calitativ superioare în întreaga economie. Organizarea într-o perspectivă cît mai îndelungată, într-un cadru strict planificat, structural legat de planul de stat, a comerțului exterior al țării noastre este de cea mai mare însemnătate pentru realizarea obiectivelor cuprinse în viitorul plan cincinal care, precum se știe, este condiționat de importuri sporite de materii prime și materiale, îndeosebi petrol, minereu de fier, cocs și cărbune cocsificabil, minereuri și metale neferoase. „Pentru a asigura materiile prime și materialele de care avem nevoie este necesar să exportăm. Și trebuie să exportăm ceea ce

se cere pe piața internațională, să întărim cooperarea în producție... în întreg cincinalul 1981—1985, exportul trebuie să de-vanseze cu mult importul, ținând seama că trebuie să asigurăm atât mijloacele de plată necesare pentru importuri, cât și plata creditelor pe care le-am luat în anii anteriori” — sublinia în această direcție secretarul general al partidului.

PENTRU DEZVOLTAREA CONTINUĂ A EXPORTURILOR, pentru creșterea competitivității românești pe piața mondială, secretarul general al partidului are în vedere modernizarea neîntreruptă a producției, obținerea unor utilaje și produse de înaltă tehnicitate și de înaltă calitate, realizarea unui ritm susținut de înnoire a mărfurilor exportate. Toate acestea impun o preocupare deosebită pentru îmbunătățirea activității de cercetare, proiectare și asimilare de noi produse și, mai cu seamă, pentru aplicarea rapidă în producție a rezultatelor cercetării proprii și a licențelor cumpărate. Este necesară totodată o înaltă specializare a producției pentru export în scopul realizării unei piețe certe pe o perioadă îndelungată și o permanentă studiere prospectivă a conjuncturii. Indicații deosebit de prețioase se referă la necesitatea unei preocupări mai atente pentru acele produse care asigură o valorificare superioară a materiei prime, ca și pentru mai mare grijă în legătură cu echilibrarea importului cu exportul în relațiile cu unele țări.

Așa cum se desprinde din volum, problema principală a întregii activități de relații economice externe o constituie creșterea eficienței comerțului nostru exterior — ca expresie a gradului de valorificare pe piața mondială a resurselor noastre interne, ca întruchipare sintetică a calității internaționale a producției economiei noastre naționale. Preocupare permanentă a secretarului general al partidului, problema nu a lipsit aproape niciodată din dezbaterile acestui important domeniu de activitate. Dezvăluirea curajoasă a unor grupe de produse a căror prezență pe piața străină reflectă încă o slabă eficiență a exportului a fost și este continuu însoțită de indicații concrete privind măsurile tehnice, organizatorice ce trebuie luate pentru ca valuta obținută să reflecte un preț cât mai bun. Valorificarea corespunzătoare a muncii complexe încorporate în produse. „În vederea valorificării mai bune a mărfurilor noastre de export trebuie să asigurăm contactul direct al întreprinderilor exportatoare cu beneficiarul, cu clientul extern, să dezvoltăm rețeaua de societăți mixte pentru desfacerea produselor, precum și pentru realizarea unor acțiuni de cooperare” — subliniază secretarul general al partidului. Această orientare s-a dovedit a fi de excepțională însemnătate pentru îmbunătățirea structurală a întregii activități de relații economice externe, pentru făurirea unor corelații cât mai organice între producție și piață, pentru diversificarea și creșterea gradului de suplețe, de acomodare la particularitățile locale a formelor organizatorice practicate.

O atenție specială acordă România rolului organismelor internaționale, în primul rând Organizației Națiunilor Unite în promovarea comerțului și cooperării internaționale. „Țara noastră pornește de la convingerea că, în prezent, organizațiile internaționale pot aduce o contribuție de preț, la realizarea destinării în lume, la stimularea schimbului de valori materiale și spirituale între națiuni, la afirmarea și respectarea principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc” — arată președintele țării noastre. Participant activ de la înființarea C.A.E.R., la lucrările sale, România a militat în permanență pentru ca această organizație să asigure „o mai bună colaborare și cooperare economică, care să ducă la dezvoltarea fiecărei economii naționale, la mai buna folosire a resurselor materiale și umane și totodată să creeze condiții pentru lărgirea colaborării și cooperării și cu alte state”.

O importanță deosebită a acordat și țării noastre Conferinței Națiunilor Unite Pentru Comerț și Dezvoltare, la ale cărei lucrări participă activ „cu dorința ca aceasta să aducă o contribuție de seamă la intensificarea schimbului mondial de valori, la promovarea colaborării și cooperării între state și stimularea largă a comerțului internațional, la asigurarea progresului economic și social al tuturor țărilor îndeosebi al celor mai puțin dezvoltate”. În această privință este binecunoscută contribuția adusă de președintele țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la impulsivarea preocupărilor „Grupului celor 77” — al cărui membru este și România — pentru găsirea unor căi valabile care să asigure un progres mai rapid, economic și social, țărilor în curs de dezvoltare.

Sesizând incapacitatea vechilor relații internaționale create de orinduirea capitalistă, de sistemul de forță și dictat, de a asigura dezvoltarea forțelor de producție, de a oferi soluții corespunzătoare avântului impetuos al revoluției științifice, rezolvării problemelor complexe ce preocupă lumea contemporană ca urmare a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, a perpetuării stării de subdezvoltare în care se află o mare parte a omenirii și adâncirii decalajelor economice dintre state, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu militează cu fermitate pentru instaurarea în lume a unei noi ordini economice și politice internaționale. Întemeiată pe echitate și dreptate, în concepția românească noua ordine este menită să înlăture obstacolele deosebit de grele pe care actuala ordine le ridică în calea eforturilor de emancipare economică și socială a națiunilor, în calea unui comerț și a unei cooperări în avantajul tuturor statelor. Concept de maximă generalizare a tendințelor și cerințelor noi de progres, noua ordine internațională prefigurează imaginea unui sistem de relații mondiale de egalitate deplină și echitate între state, întemeiate pe respectul independenței și suveranității naționale.

Ideea fundamentală a concepției românești o constituie faptul că o dezvoltare socială și economică reală nu poate fi determinată din afară. Ea presupune organizarea unitară, sistematică a acțiunii tuturor factorilor economici, tehnici și sociali, a eforturilor întregului popor în cadrul de neînlocuit al organizației statelor, în condițiile în care toate statele lumii au responsabilitatea de a-și aduce contribuția pentru înlăturarea raporturilor de dominație și inechitate create de imperialism, colonialism și neocolonialism. Procesul de făurire al noii ordini interesează — trebuie să intereseze — toate țările lumii — subliniază președintele României — „Eu înțeleg noua ordine economică nu ca ceva ce opune două grupări de state, ci ca o formă de colaborare nouă între țările în curs de dezvoltare și țările dezvoltate, care să asigure progresul mai rapid al țărilor rămase în urmă și, totodată, stabilitatea economiei mondiale, deci și dezvoltarea în continuare a țărilor avansate”.

În condițiile actualelor interdependențe economice crescînde, a globalizării multor probleme economice, sociale și politice menținerea în situația de subdezvoltare a unor vaste regiuni ale lumii afectează progresul tuturor țărilor, al tuturor popoarelor. Concretizată în mod strălucit în numeroase documente, mesagii, sugestii și inițiative ale președintelui României în cadrul O.N.U., U.N.C.T.A.D., ș.a., demersul țării noastre privind necesitatea și posibilitatea instaurării unei noi ordini internaționale se bucură de o deosebit de largă audiență în lume; el se află la temeiul a numeroase acțiuni internaționale avînd ca scop să elibereze comerțul dintre state de politicile protecționiste, să asigure drum nestingherit cuceririlor tehnicii noi, fluxurilor financiare în vederea sprijinirii țărilor subdezvoltate. De o deosebită importanță se vedește preocuparea țărilor noastre de a evidenția căi de sporire a forței solidare de negociere a țărilor în curs de dezvoltare, de a milita pentru punerea în valoare a resurselor de care dispun aceste state prin intensificarea comerțului și cooperării tehnico-științifice dintre ele ca sursă a accelerării dezvoltării lor economice, a demarării procesului de modernizare a economiilor lor naționale. „Întărirea unității și solidarității acestor popoare, întrajutorarea lor multilaterală reprezintă o cerință imperioasă pentru lichidarea oricăror forme de dominație imperialistă, pentru dezvoltarea de sine stătătoare” — arată în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu.

GÎNDIREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI asupra rolului comerțului și cooperării internaționale ca factor de progres și dezvoltare este întregită de o implicare directă în încheierea de numeroase acorduri comerciale și de cooperare pe termen lung de inițierea unui număr însemnat de acțiuni de colaborare și extindere a schimburilor și cooperării, convenite cu prilejul înființării la nivel înalt. Această activitate teoretică și practică susținută, de excepțională bogăție, este însoțită de o preocupare zilnică, neîntreruptă privind perfecționarea complexă a participării economiei noastre naționale la economia mondială. Sînt preocupări multiple care se constituie într-o veritabilă concepție unitară, modernă, capabilă să răspundă cerințelor unei dezvoltări tot mai eficiente a comerțului și cooperării tehnico-economice și științifice internaționale, cerințelor progresului multilateral al țării noastre, ale statornicirii unei noi ordini economice internaționale, unor raporturi noi de echitate și dreptate între state.

prof. dr. Mircea NICOLAESCU

Pirghii ale realizării integrale a planului

UTILIZAREA RAȚIONALĂ A CAPACITĂȚILOR DE PRODUCȚIE

ÎN PROCESUL dezvoltării economiei românești o importanță deosebită capătă creșterea gradului de utilizare a capacităților de producție, îndeosebi a mașinilor, utilajelor și instalațiilor. În măsura în care cu fondurile fixe existente în dotare obținem o producție cât mai mare cu cheltuieli cât mai mici, se asigură creșterea în ritmuri înalte a venitului net și a venitului național.

Având în vedere unitatea indisolubilă ce există între scopul producției sociale și mijloacele înlăturării sale, în toate unitățile industriale se pune un accent deosebit pe dezvoltarea și modernizarea continuă a potențialului tehnic productiv, concomitent cu sporirea eforturilor pentru creșterea gradului său de utilizare. Este necesar, așa cum s-a subliniat la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din zilele de 25—26 fe-

bruarie 1980, să se facă totul pentru eliminarea unor deficiențe, în special a întreruperilor nejustificate în funcționarea instalațiilor și mașinilor, neintrarea la timp în funcțiune a unor capacități noi care afectează negativ în unele întreprinderi și ramuri realizarea ritmică a planului producției fizice și onorarea la termenele fixate a contractelor economice.

Cum sint folosite fondurile fixe ?

AN DE AN s-a intensificat procesul de lărgire și modernizare a bazei tehnico-materiale a economiei naționale. Dacă în 1975 volumul total al fondurilor fixe în economia națională era de 757,1 miliarde lei, în anul 1985 urmează să ajungă la aproape 3000 miliarde lei. Valoarea fondurilor fixe productive ce va reveni în anul 1985 pe o persoană ocupată în sfera producției materiale va spori cu 45% față de anul 1980, evidențiind procesul continuu de ridicare a nivelului înzestrării tehnice a muncii. Dotarea continuă și cât mai completă a economiei naționale cu fonduri fixe din ce în ce mai moderne a făcut ca peste 60% din totalul acestora să fie noi, create în ultimul deceniu, ceea ce a asigurat ritmuri înalte de creștere a producției materiale, a venitului național.

Este interesant de evidențiat că laturile calitative ale procesului de amplificare a bazei materiale a producției vor fi în continuare puternic accentuate prin dotarea cu mașini și utilaje de înaltă performanță, integrarea progresivă a mecanicii fine, a electronicii și tehnicii de calcul în structura mașinilor, utilajelor și instalațiilor cu care va fi înzestrată economia națională. În acest cadru, un accent deosebit se va pune pe crearea și folosirea în producție a unor tipuri de mașini-unelte de mare productivitate, cu viteze sporite și de înaltă precizie, precum și a unor mașini multifuncționale și agregate cu nivel ridicat de automatizare.

Eficiența globală a fondurilor fixe este reliefată sintetic de aportul pe care îl vor aduce principalele ramuri ale producției materiale la formarea venitului național comparativ cu partea ce le revin în totalitatea fondurilor fixe productive. Astfel, în anul 1985 industria va primi din totalul fondurilor fixe productive circa 62% și va contribui la formarea venitului național cu aproape 65%. În acest context mutațiile calitative pe ramuri ale potențialului tehnic productiv și sporirea gradului de înzestrare tehnică a muncii, conjugate cu cele proiectate în ocuparea pe ramurile producției materiale a forței de muncă, vor aduce un aport însemnat la sporirea productivității muncii sociale.

Utilizarea cu maximum de randament a tuturor capacităților de producție, lichidarea cu hotărâre a situației în care se mai găsesc o serie de capacități care nu funcționează la parametri nominali și nu realizează indicatorii de producție stabiliți prin plan constituie un imperativ al etapei pe care o parcurge economia noastră. Oprindu-se asupra acestor probleme și prefigurând evoluția factorilor de sporire a volumului producției industriale, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Dacă vom organiza bine activitatea pentru folosirea integrală a utilajelor, punind capăt întreruperilor nejustificate, asigurând buna lor întreținere — și trebuie să acționăm în această direcție — într-o perioadă relativ scurtă am putea realiza ușor, cu actualele mijloace, dublarea producției industriale”.

Zestrea tehnică de care dispune economia noastră națională nu poate fi folosită oricum. Orice mașină, utilaj sau instalație care stă nefolosită o zi, două și uneori chiar mai mult, indiferent de cauze, aduce prejudicii atât întreprinderii în care se află, cât și economiei naționale. Din păcate, sint încă numeroase cazurile când datorită unor deficiențe organizatorice (aprovizionarea

neritimică a locurilor de muncă cu materii prime, scule, dispozitive), a modului nerațional de exploatare și întreținere (nu se respectă termenele de revizii și reparații), a neasigurării de cadre bine pregătite etc, indicii de utilizare a mașinilor și utilajelor se situează cu mult sub prevederi. Datele statistice subliniază faptul că la nivelul economiei în 1979 s-a pierdut un timp mediu pe mașină de circa 700 ore. Pe ministerele economice rezultatele obținute în anii 1978 și 1979 în realizarea indicilor de utilizare a mașinilor, utilajelor și instalațiilor sint prezentate în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Realizarea indicilor planificați de utilizare a mașinilor-unelte pentru prelucrarea metalelor prin așchiere

	Realizat 1978	Plan 1979	Realizat 1979
M.I.C.M.	84,6	86,2	83,6
M.I.M.	82,4	86,9	84,1
M.E.E.	85,0	85,0	84,3
M.M.P.G.	87,7	88,0	86,6
M.I. Ch.	85,8	86,6	86,1
M.E.F.M.C.	86,7	86,8	86,2
M.C. Ind.	87,4	87,5	87,3
M.I.U.	86,2	85,8	86,4
M.A.I.A.	83,6	86,7	84,3
M.T.Tc.	86,8	86,8	86,9

Există, așadar, mari rezerve care valorificate pot asigura o creștere de ordinul a zeci și sute de milioane de lei producție fără nici un fel de cheltuieli de investiții. Pentru aceasta însă se cer înlăturate cauzele care au condus și conduc încă la utilizarea sub nivelul planificat a zestrei tehnice din fiecare întreprindere.

Atât pentru acest an, cât și pentru cincinalul viitor, sint prevăzute o seamă de măsuri tehnice și organizatorice menite să asigure mai buna folosire a capacităților de producție. Astfel, pentru cincinalul viitor s-a stabilit ca la fiecare 1000 lei fonduri fixe (valoare neamortizată) să se realizeze o producție globală de cel puțin 1800 lei și o producție netă de peste 600 lei. Între căile principale care pot conduce, la atingerea prevederilor respective se află: reducerea la limita minimă a perioadelor de stagnare a fondurilor fixe, încărcarea judicioasă a fiecărei mașini și utilaj pe fiecare schimb, secție și atelier, ridicarea nivelului calității reviziilor și reparațiilor, aprovizionarea ritmică cu cele necesare a locurilor de muncă, prețuirea din vreme a forței de muncă pentru noile capacități etc.

Dacă ar fi să ne referim doar la neajunsurile care au condus la o insuficiență utilizare a mașinilor-unelte existente în principalele ramuri ale economiei trebuie să menționăm de la bun început neasigurarea unor condiții optime pentru repararea acestora într-un interval de timp cât mai scurt. Sint în prezent peste 2000 de astfel de mijloace fixe (în industria construcțiilor de mașini, metalurgie și chimie) ale căror termene planificate de efectuare a reparațiilor capitale au

fost de mult depășite, conducând la pierderi însemnate de producție. Se cere acționat cu mai multă răspundere în sectoarele mecanic-șef și energetic-șef din întreprinderi, pentru o mai bună organizare a procesului de reparații a fondurilor fixe, concomitent cu lichidarea mentalității unor cadre de conducere din unități care se opun respectării termenelor de intrare în revizii și reparații capitale a unor capacități de producție pe motivul că se periclitează realizarea planului de producție la zi. Utilizarea acestora peste perioada normată conduce la degradarea lor, făcând adeseori imposibilă repararea sau măresc mult cheltuielile de înlocuire a unor piese sau subsansamble care nu mai pot fi făcute refolosibile prin nici o intervenție.

Fără îndoială, o problemă centrală pentru utilizarea cât mai eficientă a capacităților de producție o constituie și **pregătirea forței de muncă, creșterea calificării tuturor lucrătorilor.** În însușirea mai multor meserii — **policalificarea** constituie în acest sens o soluție eficientă. Și pot fi date multe exemple pozitive din unitățile industriei construcțiilor de mașini din București, Brașov, Ploiești, Cluj, Timișoara etc. — unde datorită preocupărilor pentru creșterea pregătirii profesionale, zeci de muncitori au trecut să lucreze simultan la mai multe mașini, sporind sensibil producția și productivitatea. Asemenea experiențe se cer extinse, concomitent cu organizarea de cursuri speciale de ridicare a cunoștințelor profesionale în diferite meserii.

O deosebită atenție se cere acordată asigurării ritmice a **aprovizionării tehnico-materiale a locurilor de muncă.** Deficiențele existente în acest domeniu au determinat ca în unele întreprinderi să se piardă sute de ore la început de lună în utilizarea capacităților de producție, ca apoi în ultima decadă acestea să fie suprasolicitate pentru a se recupera ceea ce nu s-a făcut în prima parte a lunii. Modul acesta neeconomic de a lucra se cere înlăturat printr-o mai bună planificare a aprovizionării, asigurarea din vreme a comenzilor, întărirea relațiilor de cooperare etc.

În acest an, pe ansamblul economiei naționale, într-un singur minut se realizează — cu condiția folosirii la întreaga capaci-

tate, cu maximum de randament a bazei tehnico-materiale, a tuturor mașinilor și utilajelor — o producție în valoare de circa 2,5 milioane lei. În 1985 valoarea unui minut va crește la 3,3 milioane lei. Iată de ce se cer intensificate eforturile în fiecare unitate pentru folosirea rațională și eficientă a tuturor capacităților de producție.

Soluții pentru atragerea în circuitul productiv a rezervelor

DINTR-UN STUDIU întreprins în unitățile industriale ale municipiului București, rezultă că în domeniul utilizării fondului disponibil al mașinilor-unelte s-au desfășurat multiple acțiuni eficiente (întreprinderile „23 August”, I.M.U.A.B., de elemente de automatizare, de mecanică fină, „Semănătoarea”, „Vulcan” etc.) care s-au materializat în realizarea unor indici superiori de folosire a acestora. Acțiunile respective au vizat mai buna întrebuințare și reparare a mașinilor-unelte, utilizarea cu parametri de prelucrare superiori a mașinilor-unelte prin folosirea de scule și dispozitive de mare productivitate și multioperaționale, aprovizionarea mai bună și în timp util cu piese și semifabricate, scurțarea duratei de reparații capitale etc. **Prin folosirea mai deplină a capacităților de producție, multe unități bucureștence au reușit să realizeze în anul trecut un important volum suplimentar de producție, acoperind prin aceasta mai bine diferitele solicitări ale beneficiarilor.**

Cu toate acestea, în 1979, unitățile industriale din municipiul București la capitolul mașini-unelte de prelucrat metale prin așchiere au realizat un indice mediu mai scăzut decât cel pre-

dr. ing. Barbu Gh. PETRESCU
director general adjunct al I.C.C.E.

(Continuare în pag. 14)

COMENTARIU LA UN GRAFIC

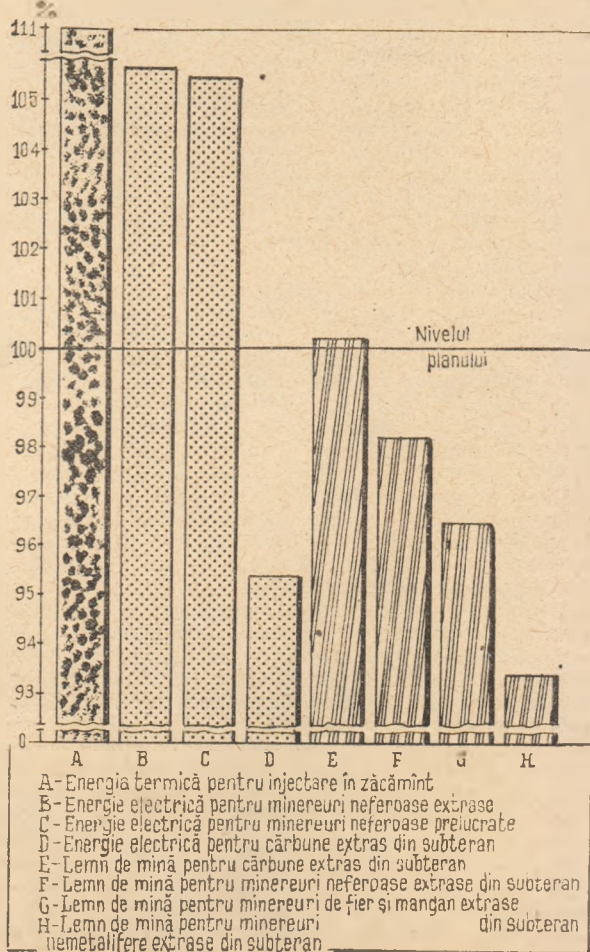
Nivelul consumurilor materiale

ÎN LUNA IANUARIE 1980 unitățile de producție din cadrul Ministerului Minelor, Petrolului și Geologiei au redus consumul normat de energie electrică la producția de cărbune extras din subteran și la cărbune extras din cariere cu peste 2 300 MWh, iar la lemn de mină cu circa 360 mc — la un număr de trei norme de consum cu raportare lunară (graficul). Situația s-a repetat aproape identică și în luna februarie a.c.

La alte consumuri însă nivelul normelor nu a fost realizat. Astfel, prin neutilizarea completă a capacităților de producție și a utilajelor din dotare, precum și datorită folosirii unor mașini cu motoare electrice supradimensionate întreprinderile din subordinea Centralei minereurilor și metalurgiei neferoase Baia Mare și ale Centralei miniere Deva au depășit consumul de energie electrică normat la minereuri neferoase și extrase cu peste 3 100 MWh. De asemenea, depășirea consumului de combustibil cu peste 800 tone are drept principale cauze nerespectarea parametrilor calitativi prevăzuți la operațiunile de pompare în zăcămint, precum și calitatea necorespunzătoare a minereurilor supuse prelucrării etc.

Față de realizările din 1979, nivelele planificate pe acest an la unele consumuri ca, de pildă, la combustibilul convențional sint

mai reduse cu 11% la prelucrarea termică a minereurilor nemetalifere și cu 10,2% la injectările în zăcămint; la energia electrică cu 11,6% la extragerea minereurilor neferoase și cu 7,3% la extragerea minereurilor nemetalifere; la lemn de mină cu 6,3% la lucrări miniere de investiții în sectorul de minereuri și cu 4,1% la minereuri nemetalifere extrase din subteran etc. Înscriserea în nivelele de plan este pe deplin posibilă dacă se vor valorifica o serie de rezerve existente în fiecare unitate și loc de muncă. Astfel, **economisirea energiei electrice** poate fi realizată prin încărcarea utilajelor la capacitatea nominală, eliminarea mersului în gol, raționalizarea distribuției energiei electrice în cariere, utilizarea economicoasă a aerului comprimat prin funcționarea compresoarelor după un program dinainte stabilit etc. De asemenea, **reducerea consumului de combustibil** poate fi obținută prin asigurarea izolațiilor termice necesare la toate instalațiile, întreținerea arzătoarelor în stare normală de funcționare, respectarea temperaturilor de încălzire, creșterea gradului de recuperare a gazelor arse etc. **Importante economii de lemn de mină** se pot realiza prin extinderea susținerilor metalice și cu elemente din beton precomprimat și recuperarea lemnului din lucrările vechi

Mobilizarea tuturor resurselor pentru realizarea sarcinilor planului de comerț exterior

DOCUMENTELE adoptate de Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român acordă o însemnătate deosebită comerțului exterior și cooperării economice internaționale, contribuției active pe care dezvoltarea schimburilor comerciale și cooperarea economică externă trebuie să o aducă la îndeplinirea procesului creșterii economice a țării în ritmurile, proporțiile și parametrii de eficiență prevăzuți în Directivele Congresului.

Participarea activă la diviziunea internațională a muncii — latură inseparabilă a progresului economic și social al României socialiste — s-a afirmat din plin în actualul cincinal. Comerțul nostru exterior a crescut într-un ritm mediu anual de 15%, situându-se peste ritmul de creștere a produsului social și venitului național. Creșterea a fost mai accentuată în anul 1979, anul Congresului al XII-lea al partidului.

ACȚIUNI FERME PENTRU ASIGURAREA UNEI STRUCTURI COMPETITIVE EXPORTURILOR

DEZVOLTAREA schimburilor comerciale în asemenea ritmuri și proporții s-a îmbinat cu orientarea exportului spre produse cu un grad ridicat de prelucrare, care încorporează muncă și creativitate proprie și asigură o valorificare superioară a materiilor prime și materialelor de bază folosite pentru producerea lor. Această orientare reprezintă o necesitate obiectivă, ce decurge din faptul că o parte însemnată a materiilor prime se asigură din import, pentru procurarea lor făcându-se mari eforturi valutare ce trebuie acoperite prin export — precum și pentru faptul că numai în condițiile exportului de produse cu un grad ridicat de prelucrare se poate obține o eficiență corespunzătoare, care să permită participarea activă a comerțului exterior la dezvoltarea economiei noastre în etapa actuală.

Schimburile calitative înregistrate de comerțul exterior în ultimii ani se pot obține numai prin acțiuni ferme, consecutive, orientate către creșterea constantă și în ritm accentuat — ca mărime absolută și ca pondere — a exportului de mașini și utilaje, precum și de produse ale industriei chimice. De exemplu, în anul 1980, construcția de mașini va deține peste 40% din totalul exportului, iar industria chimică circa 14%, cu îmbunătățiri în structura produselor din aceste două ramuri de mare însemnătate în ansamblul industriei, în sensul orientării exportului spre sortimente cu eficiență economică ridicată.

Potrivit prevederilor pentru perioada 1981—1985, în activitatea de comerț exterior — integrată organic în eforturile generale pentru realizarea, în cincinalul viitor, a unui real salt calitativ în toate domeniile vieții economico-sociale — creșterea accentuată a schimburilor comerciale se va îmbina armonios cu profunde și complexe modificări de ordin calitativ, având ca obiectiv final o eficiență economică sporită. Pornind de la potențialul economic, tehnologic și științific al țării noastre, de la rolul esențial al schimburilor comerciale ca factor al creșterii economice, Directivele Congresului al XII-lea al partidului pun un accent deosebit pe extinderea, în continuare, în ritm înalt a comerțului nostru exterior.

Volumul total al schimburilor comerciale va crește, în următorii cinci ani cu 50—57% față de realizările din actualul cincinal, cu o dinamică mai susținută a exportului, respectiv 60—71%. Aceste creșteri vor contribui la realizarea unei balanțe comerciale excedentare, menită să asigure o balanță de plăți echilibrată, la consolidarea rezervelor valutare ale țării.

Evoluția comerțului exterior și, în cadrul acestuia, a exportului în ritmurile menționate se îmbină armonios cu acțiuni complexe ce vor fi aplicate în toate ramurile de producție și domeniile de activitate, pentru realizarea în anii următori a unor profunde mutații calitative, caracterizate prin creșterea exportului produselor cu un grad ridicat de prelucrare, ce încorporează concepție și creativitate proprie.

Până la sfârșitul cincinalului viitor, ponderea construcțiilor de mașini va ajunge la 40% din totalul exportului, iar împreună

cu industria chimică — la aproape 60%. În cadrul acestor ramuri de bază ale industriei, vor interveni schimbări esențiale ale orientării exportului, caracterizate prin realizarea de produse noi și modernizate, cu un grad ridicat de prelucrare, specifice domeniilor de vîrf cum sînt electrotehnica, electronica și mecanica fină, precum și instalații și utilaje tehnologice pentru industria minieră, metalurgică, petrolieră, chimică, produse ce dau posibilitatea unei valorificări de 8 pînă la 20 ori mai mari a produselor metalurgice pe care le încorporează.

În industria chimică exportul va fi orientat spre produse cu un grad ridicat de prelucrare și cu un consum mai redus de energie: produse chimice de sinteză de mic tonaj, medicamente, care asigură o valorificare superioară a materiilor prime și un aport valutar sporit. Desfășurarea procesului de producție și activitatea de comerț exterior vor fi, desigur, puternic influențate de marile schimbări pe care le determină în etapa actuală situația pieței mondiale a petrolului. Majorarea prețului țițeiului exportat de către țările membre ale O.P.E.C., la care se adaugă vânzările speculative, solicită eforturi valutare deosebite din partea țărilor importatoare și impun ca o prioritate majoră acțiuni care să contribuie la diminuarea consumurilor de energie, la reorientarea, în corelare cu această cerință, a producției de prelucrare a țițeiului, într-o structură care să asigure compensarea eforturilor valutare aferente achiziției, transportului și industrializării acestuia, precum și un aport valutar corespunzător.

În industria ușoară, în producția de mobilă și alte bunuri de consum destinate exportului, sînt prevăzute măsuri avînd ca obiectiv diversificarea sortimentelor în favoarea celor care asigură un grad ridicat de valorificare a materiilor prime, încorporînd totodată concepție în creativitate proprie, adaptarea lor operativă la cerințele modei și la specificul diferitelor piețe externe, pentru realizarea unei eficiențe sporite la exportul produselor din aceste ramuri.

Accentuarea procesului industrializării socialiste, diversificarea continuă a producției industriale, realizate în condițiile unei modernizări rapide a tehnologiilor și produselor duc în mod firesc la sporirea necesarului de materii prime și materiale, utilaje și instalații, care se asigură într-o măsură însemnată din import.

În acest context aprovizionarea cu materii prime, cu unele materiale de bază de care au nevoie industria sau celelalte ramuri ale economiei reprezintă o altă latură definitorie ce caracterizează contribuția comerțului exterior și cooperării economice internaționale la dezvoltarea în ritm accentuat a economiei noastre naționale.

Pentru asigurarea materiilor prime necesare industriei, va trebui să importăm cantități importante de minereu de fier, cărbune cocsificabil, țiței, fosfați, bauxită, feroalaje, bumbac, piei ș.a. Realizarea acestor importuri dintr-un număr relativ ridicat de țări exportatoare de asemenea produse și de la distanțe mai mici, care să diminueze cheltuielile de transport — în condițiile creșterii accentuate a navlului — reprezintă o primă cerință în acest domeniu, care să dea certitudinea asigurării materiilor prime și a eficienței corespunzătoare. De aceea, se impune încheierea de contracte de lungă durată pentru importul de materii prime, paralel cu contracte de export de produse industriale cu care să se asigure plata materiilor prime în condiții de echilibru valutar și de interes reciproc, ca laturi inseparabile ce contribuie la eficiența economică a activității de comerț exterior.

VALORIFICAREA POTENȚIALULUI DE COOPERARE ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ

LA ÎMBUNĂTĂȚIREA schimburilor comerciale și așezarea lor pe o bază stabilă, de lungă durată, cu țările partenere, prin care să se intensifice atât exportul cit și importul aduce un aport primordial cooperarea economică. În cincinalul viitor, potrivit prevederilor de plan, 30% din volumul total al comerțului exte-

rior urmează să se realizeze prin acțiuni de cooperare economică internațională.

Republica Socialistă România întreține relații economice cu 146 de țări de pe toate continentele, cu multe dintre acestea fiind convenite acțiuni de cooperare, dintre care sînt în derulare peste 300 de cooperări pentru realizarea de obiective în străinătate și în țară, societăți mixte de producție și comercializare, cooperarea și specializarea în producție, îndeosebi în sectorul construcțiilor de mașini. Dezvoltarea cooperării și specializării în producție pe baze reciproc avantajoase a evoluat în ritm rapid în ultimii ani, ca urmare a condițiilor deosebit de favorabile create de vizitele la nivel înalt ce au avut loc în numeroase țări ale lumii, de acordurile și înțelegerile încheiate cu aceste ocazii, acorduri și înțelegeri care promovează principiile politicii externe a țării noastre — de respectarea independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamsetecul în treburile interne, avantajului reciproc.

Dezvoltarea schimburilor comerciale, a cooperării economice, va fi promovată cu consecvență în relațiile cu țările membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste, care vor deține în continuare ponderea principală în comerțul nostru exterior. Totodată se vor amplifica și diversifica relațiile economice cu celelalte țări ale lumii.

În acest cadru general al evoluției schimburilor comerciale și cooperării internaționale, intensificarea relațiilor noastre economice cu țările în curs de dezvoltare se bucură de o atenție deosebită, ponderea acestor țări urmînd să crească de 1,8 ori în anul 1985 față de anul 1980, față de o creștere medie de 1,5 ori pe ansamblul comerțului exterior.

Cooperarea economică cu țările în curs de dezvoltare, organizarea în aceste țări — corespunzător cu nevoile și specificul economiei lor — a unor societăți mixte de producție în diverse ramuri și sectoare de activitate, acordarea de asistență tehnică, documentații și proiecte care contribuie la punerea în valoare a resurselor existente, reprezintă factori prioritari nu numai pentru intensificarea schimburilor comerciale, ci și pentru ridicarea nivelului de dezvoltare a economiei țărilor respective.

Conceptul de cooperare economică izvorît din gîndirea marelui nostru revoluționar Nicolae Ceaușescu și, pe această bază, amplificarea cooperării și diversificarea ei ca domenii de activitate și zone ale lumii reprezintă un factor însemnat al politicii consecvente desfășurate de țara noastră pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale.

UN NOU STIL DE MUNCĂ ÎN ACTIVITATEA TUTUROR ÎNTEPRINDERILOR CE CONTRIBUIE LA REALIZAREA PLANULUI DE COMERT EXTERIOR

INTENSIFICAREA schimburilor comerciale din ultimii ani și vastul program de dezvoltare a comerțului nostru exterior în cincinalul viitor, schimbările esențiale ce vor interveni în structura exportului, caracterizate de ponderea tot mai ridicată a produselor din industria constructoare de mașini și chimie, cu un grad ridicat de prelucrare, impun ca o necesitate obiectivă o creștere continuă a eficienței economice a comerțului exterior, element primordial al eforturilor ce trebuie depuse în acest sector de mare însemnătate pentru economia noastră.

Referindu-se la această problemă majoră a activității de comerț exterior, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, a precizat că: „O problemă principală a viitorului cincinal este creșterea substanțială a eficienței exporturilor. În acest scop se impune limitarea și eliminarea produselor cu aport valutar scăzut, sporirea mai accentuată a ponderii mărfurilor care valorifică superior materiile prime, energia și munca socială, îndeosebi din domeniul construcțiilor de mașini, metalurgiei, prelucrării lemnului și industriei ușoare“.

În etapa actuală de dezvoltare a economiei mondiale caracterizată prin influențele accentuate pe care le crează criza energetică, prin instabilitatea monedelor occidentale, care a dus la o creștere disproporționată a prețului țiteiului în comparație cu a celorlalte produse și la fluctuații puternice a prețurilor de la o perioadă la alta, aplicarea unor măsuri convergente care să asigure o eficiență economică a exportului și în ansamblu a activității de comerț exterior, devine și mai imperioasă. În acest cadru de dezvoltare a comerțului exterior este necesar ca măsurile de îmbunătățire a activității de producție pentru realizarea de produse competitive pe piețele externe, să se îmbine armonios cu acțiuni în domeniul comercializării care să permită apropierea desfacerilor de consumatorul final precum și cu studierea și găsirea celor mai corespunzători indicatori prin care să se dimensioneze eficiența fiecărei operațiuni comerciale.

Pentru o mai bună comercializare a produselor, organizarea de societăți mixte, de unități de service, cu depozite de piese de schimb și spații de prezentare și desfacere — îndeosebi la mașini și utilaje — a transportului produselor cu mijloace proprii specializate, completate cu orientarea vânzării pe piețele și în perioadele de conjunctură optimă, contribuie la o creștere a prețurilor externe și implicit a eficienței economice.

Măsurile menite să contribuie la o îmbunătățire a comercializării fondului de marfă destinat exportului diferă de la produs la produs, în funcție de specificul acestora. Esențial în organizarea și dezvoltarea rețelei de comercializare pe piețele externe este de a găsi căile optime pentru a prelua o parte cit mai mare din serviciile efectuate în prezent de importatori și angrosiști, cu influențe pozitive asupra prețurilor obținabile.

Efficiența exportului a fost apreciată pînă în prezent îndeosebi pe baza cursului de revenire, indicator care evidențiază sumele în lei aferente pentru un dolar sau rublă, obținut din exportul fiecărui produs. Cursul de revenire — indicator ce trebuie menținut în continuare — pentru aprecierea eficienței exportului, devine insuficient, îndeosebi în etapa actuală caracterizată prin fluctuațiile mari intervenite pe piețele externe. În domeniul prețurilor, fluctuații determinate de accentuatul proces inflaționist și de deprecierea monetară ce are loc pe plan mondial.

În aceste condiții, pentru a determina eficiența exportului trebuie folosiți și alți indicatori care să evidențieze în mod corespunzător gradul de valorificare a materiilor prime și materialelor încorporate, pentru realizarea fiecărui produs exportat, precum și a celorlalte cheltuieli interne aferente manoperei și regiei.

Aportul valutar realizat la exportul fiecărui produs sau grupe de produse, indicator ce evidențiază sumele obținute în valută după deducerea din prețul extern a materiilor prime, materialelor, combustibilului, energiei și altor cheltuieli materiale în valută la prețurile mondiale, reprezintă indicatorul ce evidențiază mai bine eficiența activității de comerț exterior completînd cursul de revenire. Pe baza acestui indicator, prin calcularea consumurilor materiale în valută la prețurile mondiale, a celorlalte cheltuieli interne la o anumită paritate pe dolar sau rublă precum și un anumit beneficiu în valută — un quantum diferențiat pe mărfuri sau grupe de mărfuri — se poate stabili prețul extern — minimum la care trebuie realizat exportul pentru a obține eficiența necesară în acest domeniu de o importanță esențială pentru economia noastră națională.

Efectuînd asemenea calcule ca orientare în comercializarea produselor, întreprinderile de comerț exterior trebuie să acționeze ferm pentru valorificarea produselor la cele mai bune prețuri, folosind perioadele cu conjunctura cea mai favorabilă și piețele în care se pot obține prețuri mai mari. Acțiunea de comercializare este necesară să se desfășoare într-o strînsă corelare și interdependență cu cea de producție, ca laturi inseparabile ale aceluiași proces ce se desfășoară, avînd ca obiectiv creșterea eficienței economice a activității de comerț exterior.

În domeniul producției destinate exportului, eforturile trebuie concentrate spre obținerea fondului de marfă în structura și la parametrii calitativi solicitați pe piețele externe pe care activitatea de comercializare o previzionează pentru perioada imediată și pentru perspectivă și asigură în același timp vânzarea în condiții optime a tuturor produselor pe care industria și celelalte ramuri ale economiei le realizează.

Saltul la o nouă calitate în activitatea de comerț exterior va putea fi apreciat în primul rînd sub aspectul creșterii eficienței economice în acest domeniu. Astfel, procesul de înnoire și diversificare a nomenclaturii de export trebuie realizat prin compararea cheltuielilor de înnoire cu creșterea aportului valutar adus de noile produse, prin stabilirea volumului pieței potențiale și a perspectivei de menținere pe piață. O strategie activă în domeniul comercializării presupune antrenarea mai largă a producătorilor în elaborarea programelor de marketing pe produse și grupe de produse, în urmărirea permanentă a evoluției conjuncturii internaționale.

Rolul important ce revine comerțului exterior ca factor activ al creșterii economice în actuala etapă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de trecere a României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la stadiul de țară cu dezvoltare medie impune promovarea unui nou stil de muncă în activitatea de comerț exterior și cooperare internațională, de adaptare dinamică la mutațiile structurale intervenite în oferta de export, ca și pe piețele internaționale, prin acțiuni și eforturi conjugate ale tuturor întreprinderilor cu sarcini de comerț exterior.

Ion STANCIU

adjunct al ministrului comerțului exterior
și cooperării economice internaționale

Dezbateri „R.E.”

Accelerarea înnoirii produselor și tehnologiilor

ACTIVITATEA de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, care se bucură de o atenție deosebită și de un sprijin susținut din partea partidului și statului nostru, are de înfăptuit, în acest cincinal și în continuare, obiective deosebit de importante. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, științei — factor determinant în dezvoltarea societății — îi revine un rol tot mai însemnat în modernizarea economiei naționale, a întregii vieți sociale, în progresul multilateral și dinamic al țării noastre, astfel ca deceniul următor să devină deceniul științei, tehnicii, calității, eficienței.

În contextul acestor sarcini majore, **Revista economică** a organizat o dezbateri consacrată problemelor promovării accelerate a progresului tehnic în economie. În discuția specialiștilor (din cadrul a două ramuri cheie în procesul

modernizării economiei — construcții de mașini și chimie) au fost puse probleme majore ale înnoirii: ● strategia ● planificarea ● finanțarea ● și eficiența concepției, fabricației și utilizării produselor și a tehnologiilor noi.

Dezbateri urmărește să contribuie la extinderea experienței înaintate, la identificarea obstacolelor apărute pe traseul ideii — produs nou — beneficiar, să evidențieze propunerile reprezentanților întreprinderilor, institutelor de cercetare, a centralelor industriale, a ministerelor și organelor centrale de sinteză participante la dezbateri, de perfecționare a activității de înnoire și modernizare a producției realizată în cadrul întreprinderilor și centralelor industriale. În acest număr, prezentăm opiniile referitoare la elaborarea și fundamentarea strategiilor de înnoire.

● Noi ierarhizări în criteriile prioritare de elaborare a strategiilor de înnoire ● Amplificarea ponderii elementelor economice în fundamentare.

— „Realizarea obiectivelor majore ale dezvoltării economico-sociale stabilite de partid în documentele celui de-al XII-lea Congres, face necesară desfășurarea unei activități organizatorice de amploare care să stimuleze accelerarea introducerii largi a progresului tehnic în economie. Pentru aceasta, la nivelul fiecărei centrale industriale — care trebuie să recepționeze rezultatul activității creatoare a cercetării științifice și să-l transpună în produs — se cer intensificate eforturile de stimulare a înnoirii, în ritm rapid și cu o eficiență înaltă, a produselor și tehnologiilor realizate. În acest context, în cadrul strategiilor de dezvoltare, în propunerile de plan pe care aceste unități le elaborează este necesar să fie integrată — ca o componentă importantă — și strategia înnoirii.

În cadrul ei se cere acționat pentru elaborarea unei gândiri de perspectivă asupra modernizării producției, pentru desfășurarea unei intense activități organizatorice care să permită preluarea operativă și valorificarea în producție cu o eficiență înaltă a bogatului tezaur de creație științifică românească originală, pentru cunoașterea — printr-o legătură mai strânsă cu Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci — a tot ceea ce este nou — în țară și întreaga lume — în domeniul tehnologiilor și produselor.

În fundamentarea unor asemenea strategii de înnoire trebuie să se țină seama de particularitățile, specificul și nomenclatorul de fabricație al fiecărei centrale industriale, de posibilitățile umane, financiare, de dotarea existen-

tă, de vîrsta produselor, de tendințele înregistrate în dezvoltarea respectivelor sectoare de producție și de evoluția cerințelor înregistrate pe piața internă și internațională”. (B. PĂDURE)

— „În ce privește obiectivele, elaborarea unor strategii și politici inovaționale temelnic fundamentate trebuie să fie condiționată, într-o măsură crescîndă, de luarea în considerare a fenomenelor majore ce se manifestă din economia mondială: criza petrolieră, agrară, problema materiilor prime, criza monetară, intensificarea sensibilă a concurenței în domeniul industrial.

La dezbateri au participat: **Andrei BĂNESCU**, secretar științific al Institutului central pentru construcții de mașini, **ing. Gavrilă MUSCA**, secretar științific al Institutului central de chimie, **Dan CORNILESCU**, director adjunct științific al Institutului de cercetări pentru prelucrarea cauciucului și a maselor plastice, **Dan SAVA**, șeful sectorului Economia industriei grele din cadrul Institutului de economie industrială, **dr. Ovidiu NICOLESCU**, lector la Academia de studii economice București.

Din partea **Revistei economice** au participat **Bogdan PĂDURE** și **Cristian POPESCU**.

Amplificarea ponderii elementelor economice (perfecționarea structurilor producției, îmbunătățirea raportului munca vie / munca trecută, venit net și investiții) în conceperea și operaționalizarea activităților de cercetare-dezvoltare și introducerea progresului tehnic trebuie să fie însoțită și de **modificarea priorităților în cadrul ansamblului de criterii tehnico-economice utilizate** pînă nu demult în fundamentarea orientărilor activității de înnoire

în cadrul centralelor industriale. Astfel, criteriile referitoare la mărirea cheltuielilor cu produsele petroliere și cu alte materii prime atît pentru fabricarea echipamentelor, cît și pentru utilizarea acestora devin prioritare. Pe această bază, în conținutul strategiilor de înnoire ale centralelor industriale se cer aduse continue perfecționări în structura obiectivelor prin trecerea la realizarea de produse de-substanțializate, mici consumatoare de energie, prin accentuarea preocupărilor pentru alternativa creșterii gradului de valorificare (față de cea a reducerii consumurilor) la materii prime și energie. Și prin promovarea unei concepții sistemice asupra produsului nou care să urmărească, din fază de concepție, condițiile pentru reutilizarea unor subansamble cînd produsul va fi uzat sau pentru modernizarea sa în exploatare, odată cu efectuarea reparațiilor capitale. În cadrul politicilor de introducere a progresului tehnic în producție se cere luată în analiză și **alternativa** ca în locul promovării tehnologiilor noi cu productivități mici și consumuri materiale ridicate, să fie mai larg introduse procedeele care valorifică superior și economisesc materia primă, chiar dacă nu se ridică totdeauna la nivelul de productivitate al procedeelor energofage”. (O. NICOLESCU).

„Este evident pentru toți specialiștii necesitatea elaborării studiilor de marketing, ca instrument de actualizare economică a prognozelor primare. Dar, în **Centrala industrială de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice nu există un compartiment de marketing**, ceea ce creează greutăți deosebite atît în sectorul cercetării cît și în cel al fabricării produselor noi, cu atît mai mult cu cît industria de prelucrat mase plastice nu este concentrată numai în Ministerul Chimiei, ci, practic, în întreaga economie națională.

Este adevărat, a fost înființat în institutul nostru un oficiu de cercetare, avem o colaborare bună cu Institutul de marketing din București, totuși, apreciez că pînă în prezent strategia de dezvoltare în acest sector este, după părerea mea, mai puțin precisă, iar cea care există poate satisface o orientare riguroasă a cercetării doar pe o durată scurtă, insuficientă. Avînd în vedere implicațiile ce decurg, poate nu ar fi lipsită de interes propunerea de găsire a unor forme organizatorice care să permită centralei să-și îndeplinească mai bine atribuțiile pe care le are în sprijinirea elaborării strategiilor de dezvoltare în acest domeniu". (D. CORNILESCU).

● *Strategii inovaționale și ofensive* ● *Unitatea de cercetare răspunde și de vînzarea produsului?* ● *Un nou flux de elaborare a strategiei* ● *Preponderență în noii produselor sau tehnologiilor?*

„După cum se știe, în funcție de tipul obiectivelor și natura abordărilor, a opțiunilor majore, strategiile pot fi — în diverse etape de dezvoltare a întreprinderii și de viață a produselor — preponderent inovaționale, ofensive de specializare, etc. Astfel de caracteristici nu se exclud reciproc ci în întreprinderile moderne ele se completează armonios în funcție de obiectivele urmărite. În contextul sporirii exigențelor competitivității, a concurenței pe unele piețe, în cadrul Institutului central pentru construcția de mașini există în prezent preocupări multiple vizînd amplificarea caracterului ofensiv (de pătrundere pe noi piețe și de îmbunătățire a poziției obținute de produsele și tehnologiile noastre noi pe piețele existente), al strategiilor de înnoire. Pentru că, în mod evident, introducerea progresului tehnic nu este un scop în sine. Noile produse nu trebuie numai operativ realizate, ci ele trebuie să poată fi vîndute — să fie deci cumpărate și ca atare recunoscute de beneficiari ca avînd capacitatea de a satisface o anumită necesitate socială. În acest proces, este necesar să intervină, după părerea noastră, mai mult cercetarea. Ea trebuie să-și fixeze ca strategie promovarea noilor produse, de la concepție și pînă la asigurarea succesului de piață. Ca urmare, unitatea de cercetare nu trebuie să se mulțumească — cum mai face uneori în prezent — să urmărească numai introducerea produselor noi în fabricație, ci și dacă respectivele produse înregistrează o vînzare de succes, stabilă și avantajoasă. În acest context, poate că fluxul de elaborare al strategiei ar trebui să nu mai înceapă, așa cum se mai întîmplă uneori, de la disponibilitățile tehnologice, ci să demareze cu decizia de fixare asupra grupeii de produse noi apreciată ca satisfacînd în grad înalt cerințele pieței și asupra ei să se concentreze ulterior forțele cercetării, chiar dacă la început nu li se cunoaște tehnologia.

Din experiențele avute (cu autovehicule de teren, tractoare) ne putem da seama că o astfel de concepție, răspunzătoare și acțiune unică conduce la succes rapid. Toate institutele de cercetări ale Institutului central pentru construcția de mașini dispun de puternice baze de producție în care realizează prototipuri de produse și tehnologii valoroase: au-

tomate de ardere cu supraveghere mixtă și ventejectoare (I.C.S.I.T.), echipament energetic și mașini de ridicat, acționări electrice reglabile (I.C.S.I.T. „Electrotehnică”), echipamente cu comandă numerică NUMEROM 450 (I.C.S.I.T. „Automatizări” și tehnică de calcul), instalații de tratament termic în vid (I.C.S.I.T. Sectoare calde). Desigur, aceste produse și altele realizate în anul trecut (locomotive, tractoare ș.a.) sînt bine apreciate de beneficiarii de pe numeroase piețe. La acest succes însă aportul cercetării în faza de comercializare îl considerăm încă prea mic. De aceea, acționăm ca institutele să considere că și această problemă comercială este în final o problemă de cercetare. Este de fapt o problemă de cercetare economică care necesită cercetări aprofundate de specialitate, studii de piață. Ele nu se cer deci efectuate de cercetătorul specializat pe înnoirea tehnologiilor ci de un grup de cercetare economică specializat în marketing, a cărui prezență mai activă în institute este absolut necesară. Pentru aceasta consider că trebuie depuse eforturi mai serioase — și acționăm în acest sens — în vederea recuperării unor rămăneri în urmă în înființarea unor bănci de date specializate cu ajutorul unui sistem de informare-documentare de la care așteptăm liste de informații operative (nivel tehnic, prețuri, import, export) pentru conceperea de strategii și politici inovaționale ofensive“ (A. BĂNESCU).

„Sub imperativul realizării unor produse și tehnologii valoroase, cu competitivitate ridicată, a unor materii prime diverse și de calitate pentru economie, în condițiile raționalizării consumului material în general și energetic în special, în cadrul Institutului central de chimie este adoptată o strategie de înnoire puternic inovațională, cu grad ridicat de diversificare. Experiența valoroasă a acestei unități de frunte a cercetării științifice românești evidențiază că componentele tactic-strategice care permit înnoirea eficientă a produselor și tehnologiilor în condițiile restricțiilor energetice se cer axate în primul rînd pe schimbarea structurii producției prin înlăturarea produselor energofage și dezvoltarea acelor sectoare ale producției ale căror funcționare și rezultate favorizează scăderea substanțială a consumurilor de energie electrică și termică. Se urmărește, de pildă, dezvoltarea sectoarelor care utilizează mai puțină energie (sinteze organice fine) și a celor care folosesc alte energii decît cele bazate pe consumul unor resurse clasice (de exemplu, obținerea de produse prin fotosinteză).

În al doilea rînd se urmărește valorificarea superioară a resurselor energetice existente în țară prin materializarea lor în producție de valori tot mai mari, cu grad înalt de prelucrare, care să încorporeze cît mai multă inteligență tehnică și cît mai puțină substanță energetică brută. Se acționează ca urmare pentru o concentrare a forțelor de pildă spre sectoarele care asigură cea mai mare valorificare a resurselor disponibile (prelucrarea țiteiului și a gazului metan ș.a.).

În fine se are în vedere reducerea consumurilor specifice de energie în sectoarele productive a căror existență și dezvoltare este absolut necesară în această perioadă. În acest scop, pe de o

parte, eforturile cercetării sînt concentrate spre elaborarea de tehnologii noi, mici consumatoare de combustibil și energie electrică (cum sînt cele ce rezultă din sinteze organice). Concomitent se acționează pentru folosirea unor noi surse de energie.

Pe baza unor asemenea acțiuni, an de an, în cadrul Institutului central de chimie au fost obținute realizări importante în ridicarea la un nivel cît mai înalt a calității și eficienței activității de cercetare materializate în: obținerea în anul 1979 a unui spor de producție de 3 500 mil. lei anual, a unui spor de beneficii de 580 mil. lei/an, în reducerea importului cu 500 mil. lei valută/an, precum și în reducerea consumului de combustibil cu 48 mii tcc/an și a consumului de energie cu 15 000 Mwh/an“ (G. MUSCA).

„Fără îndoială că stabilirea unor obiective — în cadrul strategiilor de înnoire care să vizeze obținerea unei eficiențe înalte pe termen lung are o deosebită importanță asupra potențialului de înnoire și a capacității unităților economice. În acest sens aș dori să subliniez faptul că din cercetările întreprinse în cadrul institutului nostru reiese că în unele unități din ramura construcției de mașini se înregistrează o tendință evidentă de înnoire a produselor în dauna tehnologiilor.

Este știut că, în general, este mai ușor să mărești rentabilitatea fabricației prin asimilarea și modernizarea produselor decît să înnoiești tehnologiile de fabricație. Este adevărat că eforturile făcute pentru realizarea unui produs nou se valorifică mai ușor decît cele ce au ca obiectiv o nouă tehnologie. Dar nu trebuie uitat că această politică, cu accent pe produse a fost bună și necesară în etapa cînd industria trebuia să umple golurile, să asimileze produse foarte necesare, sau care se aduceau masiv din import, perioadă care este astăzi însă depășită. Și, ceea ce este important de reținut, este faptul că o asemenea politică de înnoire se resimte în timp asupra competitivității produselor, a potențialului de cercetare.

După părerea noastră începe să se contureze necesitatea unei optimizări a eforturilor între producerea de tehnologii și produse noi, alternativa tehnologică trebuind să monopolizeze o doză mult mai mare de interes, și respectiv, de fonduri alocate. Pentru că la export cerințele de noi tehnologii sînt prioritare, ofertele mai bine plătite, dar și deoarece tehnologiile existente concepute înainte de criza energetică — și deci adeseori energofage se cer schimbate cu altele noi cu consum energetic și material redus. Desigur, această atenție sporită se cere acordată în general concepției de tehnologii noi, nu numai celor care sînt specifice produselor ci și, în mod special, produselor tehnologice avansate, „de vîrf”, specifice anumitor operații și aplicabile la toate produsele în fabricație“ (D. SAVA).

● Într-unul din numerele viitoare ale revistei vom continua dezbateră aspectelor privitoare la elaborarea strategiilor de înnoire insistînd asupra modalităților de realizare a obiectivelor stabile.

Organizarea unitară, eficientă a aprovizionării tehnico-materiale în agricultură

UN CUPRINZĂTOR ANSAMBLU de măsuri inițiat în ultimii ani de către conducerea de partid, adâncit prin hotărârile adoptate de Congresul al XII-lea, a pus bazele înfăptuirii unei profunde revoluții agrare, menită să accelereze procesul de dezvoltare a unei agriculturi moderne, intensive și eficiente.

Sarcinile deosebit de importante ce revin agriculturii și industriei alimentare au impus crearea, în subordinea ministerului de resort, a unor organisme proprii de lucru și perfecționarea celor existente.

În această ordine de idei, pornind de la specificul producției agricole și al activității desfășurate de unități, de la particularitățile sistemului economico-financiar, îndeosebi al sectorului cooperatist al agriculturii, de la posibilitățile de asigurare a cadrelor în mediul rural, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a organizat și perfecționat succesiv o rețea proprie de aprovizionare, prin care se asigură — pe principii unitare — planificarea și realizarea aprovizionării tehnico-materiale a unităților din agricultura de stat și cooperatistă și a celor de industrie alimentară.

Pe baza indicațiilor conducerii de partid și de stat, vizând apropierea surselor de aprovizionare de consumatori și ținând seama de marea răspândire a unităților agricole pe întreg teritoriul țării, în fiecare județ au fost amplasate baze de aprovizionare (B.A.T.M.A.), iar în județele cu pondere agricolă importantă s-a organizat și câte un depozit de aprovizionare (cu un sortiment de mărfuri — factori de producție — solicitate în mod curent de către unitățile beneficiare).

Obiectul activității rețelei de baze, așa cum l-a definit Decretul nr. 162/1973, este aprovizionarea tehnico-materială a unităților din subordinea M.A.I.A. cu toate produsele (utilaje, piese de schimb și materiale) necesare realizării sarcinilor de producție și investiții.

IN DECURSUL ANILOR, ministerul s-a preocupat de perfecționarea și adaptarea rețelei de aprovizionare, în sensul integrării sale mai accentuate în activitatea unităților de producție, care prezintă caracteristici ce le diferențiază de celelalte ramuri ale economiei.

Ca urmare a acestei integrări, bazele de aprovizionare au preluat de la unitățile agricole sarcina de planificare a aprovizionării. Degrevarea organelor centrale ale ramurii și unităților de un volum important de muncă a permis reducerea substanțială a compartimentelor de resort, realizându-se astfel — la timpul respectiv — o economie de personal de câteva mii de

oameni. Potrivit metodologiei de elaborare și executare a planului de aprovizionare, practică în agricultură, din cele peste 60 mii de sortotipodimensiuni de produse industriale, circa 90% se aprovizionează la cerere (din stoc) de la B.A.T.M.A., ceea ce face ca sarcina de întocmire a necesarului de aprovizionare să revină rețelei de baze și direcției generale de resort din M.A.I.A., care țin evidența privind consumurile, stocurile, parcul și celelalte elemente care intră în calculul fundamentării necesarului de aprovizionare.

Între obiectivele care au stat la baza perfecționării și adaptării activității rețelei de aprovizionare la specificul agriculturii, vizând creșterea eficienței economice a acesteia, amintim:

— realizarea unui **sistem unitar de aprovizionare**, în sensul că unitățile de producție găsesc toate produsele de care au nevoie într-un singur loc — la B.A.T.M.A. —, de unde se aprovizionează la cerere, în **sistem comercial** (conandă, urmată de livrare din stoc);

— introducerea unui **sistem propriu de livrare (în tranzit achitat)** la cooperativele agricole de producție, corespunzător regimului de decontare specific acestora, reglementat de Legea finanțelor;

— preluarea de către baza de aprovizionare a sarcinii de **contractant unic pe județ**, pentru toate produsele ce nu întrunesc baremurile-limită de livrare directă de la furnizori la unitățile consumatoare. În legătură cu aceasta, este de reținut ca deosebit de important din punctul de vedere al eficienței economice, faptul că se asigură concentrarea stocurilor de mărfuri într-un singur loc pe județ, față de situația anterioară, când ele erau pulverizate la peste 7 mii de unități din agricultura de stat și cooperatistă și din industria alimentară. Este lesne de înțeles că în felul acesta, pe de o parte se înlătură cauzele care conduceau la formarea de stocuri supranormative la consumatori, iar pe de alta, se realizează o însemnată reducere a nevoilor de mijloace circulante în unități, întrucât livrarea produselor are loc la cererea expresă a acestora și numai pentru consum curent;

— adaptarea programului de muncă al bazelor de aprovizionare la programul de lucru prelungit din unitățile agricole, în mod deosebit în campaniile agricole;

— subordonarea bazelor de aprovizionare, pe plan central — ministerului, iar pe plan local — D.G.A.I.A. a creat condiții pentru participarea lor, alături de specialiștii organelor agricole județene, la efectuarea lucrărilor de planificare și repartizare cât mai judicioasă a resurselor materiale, pe unități consumatoare.

OAMENILOR MUNCII din agricultură le revine îndatorirea patriotică de a manifesta permanent o deosebită grijă și exigență pentru gospodărirea cât mai judicioasă a volumului însemnat de fonduri puse la dispoziție de stat în vederea dotării agriculturii cu tractoare, combine, alte mașini agricole etc.

Acest important obiectiv a pus sarcini deosebite ministerului nostru, respectiv rețelei de aprovizionare (ca organ prin care se contractează, cu industria, baza tehnico-materială), cu privire la asigurarea calității utilajelor, pieselor și celorlalte materiale care se livrează agriculturii. În acest scop, M.A.I.A. a organizat — pe lângă bazele de aprovizionare — **recepția calificată la sediul furnizorilor** prin personal tehnic de specialitate.

Eficiența superioară a acestei activități s-a dovedit în decursul anilor, prin verificarea atentă a parametrilor funcționali și de fiabilitate ai mașinilor și utilajelor livrate agriculturii, prin grija de a nu lăsa să pătrundă în unitățile agricole produse necorespunzătoare calitativ. Ilustrativ în acest sens este faptul că, de pildă, în anul trecut au fost respinse la recepție un număr de tractoare de la I.T.M.A. Craiova, combine pentru cereale de la „Semănătoarea”-București și „Ceahlăul”-Piatra Neamț, alte mașini și piese de schimb, cărora producătorii le-au adus apoi remediile necesare unei mai bune folosiri.

Organizarea actuală a activității de aprovizionare a agriculturii de stat și cooperatiste, măsurile de îmbunătățire ce vor fi luate în continuare, ca urmare a experimentării aprovizionării unităților la sediul lor, au deplănat viabilitate și eficiență economică și în condițiile creării consiliilor unice agroindustriale. Avem în vedere în primul rând, așa cum am arătat, eficiența măsurilor de concentrare la o singură verigă specializată (B.A.T.M.A.) a contractării — cu furnizorii și beneficiarii — a întregului volum de produse industriale necesare unităților de producție și eliberarea acestora din urmă de un volum important de lucrări de birou (cereri de plan, comenzi, contracte, litigii contractuale etc.), de însemnatele cheltuieli determinate de numeroase deplasări la distanțe mari (la furnizori) pentru urmărirea executării contractelor. În acest fel se creează unităților condiții mai bune pentru a se ocupa în exclusivitate de problemele producției agricole.

Un calcul simplu ne poate da imaginea a ceea ce înseamnă această eficiență. Cele 39 de baze județene încheie în medie mai puțin de 40 000 mii de contracte anual, în timp ce înaintea, cele peste 7 000 de unități încheiau într-un an peste 2 milioane de contracte.

PE LINIA PREOCUPĂRILOR pentru perfecționarea în continuare a activității de aprovizionare — în cadrul măsurilor de utilizare rațională a mijloacelor de transport și de economisire a carburanților — M.A.I.A. a procedat la organizarea experimentală (în două județe) a **aprovizionării unităților la sediul lor**, de către B.A.T.M.A. Rezultatele obținute au condus la ideea generalizării, încă în

cursul anului 1980. a acestei forme moderne de aprovizionare; eficiența economică a respectivei acțiuni este estimată la **circa 130 milioane de lei economii**, ceea ce se va răsfrînge pozitiv în reducerea cheltuielilor de producție ale unităților și implicit, a costurilor produselor.

Paralel cu aceasta, prin acțiunile întreprinse se **economisesc importante cantități de carburanți și lubrifianți, precum și un însemnat volum de muncă.**

Degrevate de această sarcină, care va reveni în întregime B.A.T.M.A., unitățile agricole și consiliile unice agroindustriale își vor putea concentra forțele în direcția creșterii producțiilor agricole și eficienței în întreaga ramură.

În vederea pregătirii condițiilor necesare trecerii la generalizarea aprovizionării unităților la sediul lor, ministerul a luat — prin direcția generală de resort — o serie de măsuri organizatorice

menite să creeze cadrul general de desfășurare a acestei acțiuni în rețeaua de aprovizionare a agriculturii, printre care:

— organizarea, în cadrul fiecărei baze de aprovizionare, a unui dispecerat, care să coordoneze întreaga acțiune — respectiv preluarea comenzilor de la unitățile beneficiare, fie prin intermediul conducătorilor auto care transportă mărfurile la acestea, fie prin mijloace radio-telefon, cu care sînt dotate. Acest dispecerat va urmări executarea comenzilor pe întreaga filieră (de la formarea partizilor pînă la predarea lor la unitățile destinate);

— stabilirea rutelor și traseelor optime de transport, în vederea utilizării cit mai eficiente a autovehiculelor;

— stabilirea necesarului de mijloace și echipamente de grupare a mărfurilor în vederea formării loturilor de expediat (containere, boxpalette, cărucioare-container etc.);

— organizarea unui sistem informațional simplificat și operativ de preluare, evidență, executare și urmărire a comenzilor primite de la unitățile consumatoare, precum și de raportare a datelor statistice aferente acestei activități;

— tratarea, cu întreprinderile de transport specializate, a modalităților și condițiilor de preluare, expediere și predare a mărfurilor la destinație;

— stabilirea cadrului juridic corespunzător aplicării noului sistem de aprovizionare a unităților beneficiare la sediul lor — respectiv a drepturilor, obligațiilor și răspunderilor ce revin bazelor de aprovizionare, unităților consumatoare și cărăușului.

I. CIOBANU

director general adjunct

Gh. COLȚEANU

M.A.I.A.

Utilizarea rațională a capacităților de producție

(Urmare din pag. 8)

văzut și anume 83,7% în loc de cel puțin 85% (tabelul nr. 2). Unitățile ce aparțin de M.I.C.M. au realizat 82,8%. Dintr-un calcul la nivelul anului 1979 au rezultat 14478 mii ore, respectiv 1126 ore în medie nelucrate pe o mașină. În luna ianuarie 1980 pentru secțiile de bază și scularii pe unitățile economice indicele realizat a fost de 84,2% pentru ramura construcției de mașini. Nerealizarea indicilor de utilizare la nivelul prevăzut se dato-

Tabelul nr. 2

Indicii de utilizare a mașinilor-unelte pe total și secții de activitate în unitățile din municipiul București

Anul	Indici de utilizare	din care :	
		Indice de utilizare %	Indice de utilizare %
TOTAL	1978	82,8	84,6
	1979	82,2	83,7
Secții de bază și scularie	1978	84,4	85,4
	1979	83,6	84,2
Secții indirect productive din întreprinderile constructoare de mașini	1978	79,1	79,1
	1979	78,5	78,5
Secții indirect producătoare la celelalte întreprinderi	1978	78,6	83,6
	1979	78,1	84,2

rează în special neîncărcării acestora rațional pe schimburi și secții, aprovizionării în salturi și neritmice, lipsei de cadre calificate în unele unități etc.

Mai trebuie arătat că o serie de utilaje stau nefolosite fie că sînt defecte, fie că sînt în bună stare, dar sînt date disponibile. Astfel, la întreprinderea „Semănătoarea“, stă nefolosită de 35 luni o instalație automată de format în valoare de 4,027 milioane lei; la I.U.P.S., o mașină de îndreptat profile de 50—100 mm (2,1 milioane lei) și două mașini de format 100x800 (1,3 milioane fiecare) stau de 24 luni, fiind date disponibile. Centralele industriale care coordonează aceste unități întîrzie fără justificări redistribuirea acestor mașini și utilaje altor întreprinderi care duc lipsa lor. Este firesc că în anumite perioade să apară capacități disponibile fie datorate schimbării structurii sau reducerii nivelului producției, fie din renunțarea cu întîrziere la efectuarea unor investiții. Dar obligația celor ce le au în dotare este de a sesiza operativ organul coordonator, pentru a le distribui uni-

tăților noi sau celor care le pot folosi cu randamente superioare.

O serie de deficiențe se manifestă și în ce privește realizarea la timp și în condiții de calitate a reparațiilor. Astfel nu se respectă graficele de intrare în reparații curente și capitale, sau durata de efectuare a acestora este peste cea normală. La „Semănătoarea“ de pildă, o mașină de format MF 11 a fost dată în reparație la 29 martie 1979 și a fost redată producției abia la 22 octombrie 1979, staționînd la reparații 176 zile față de 21 zile prevăzute în normativ. Cauza: lipsa unor piese de schimb, organizarea defectuoasă a activității în sectorul mecanic-șef etc. În alte unități neefectuarea la termenele fixate a reparațiilor se datorează lipsei de forță de muncă calificată în sectoarele de revizii și reparații, iar în unele situații aceasta nici nu este folosită în mod corespunzător. Astfel, la întreprinderea de radiatoare, echipamente și obiecte sanitare din 573 de muncitori afectați sectorului de întreținere și reparații, 76% lucrează în schimbul I, 15% în schimbul II și 9% în schimbul III, iar la I.F.M.A. din 33 de muncitori, 29 lucrează în schimbul I și 4 în schimbul II.

Lipsa de atenție acordată dotării și organizării muncii în sectoarele care efectuează revizii și reparații capitale, dispersarea nerațională a forței de muncă pe trei schimburi, lipsa de aprovizionare din timp cu piese și subansamble de schimb se răsfrînge negativ asupra executării în termen scurt și de calitate a reparațiilor și prin aceasta se ajunge la creșterea timpului de stagnare a unor importante fonduri fixe.

Studiul întreprins în 1979 privind indicii de utilizare a mașinilor-unelte în comparație cu rezultatele obținute în anii anteriori atestă faptul că utilizarea fondului de timp disponibil de lucru al mașinilor-unelte este încă în unele situații la un nivel nesatisfăcător. Pentru a se ajunge la o mai bună utilizare a acestuia, se impune o revedere a numărului necesar de mașini-unelte în fiecare unitate, pe bază de calcule bine fundamentate, iar eventualele disponibilități — și vor fi multe — să fie redistribuite unităților care au nevoie de ele, sau celor care se vor construi. Utilizarea cu maximum de randament a mașinilor-unelte, impune, de asemenea, ca atenția întreprinderilor să fie îndreptată spre unele direcții importante cum sînt:

● pregătirea tehnică a reparațiilor capitale și găsirea unor soluții care să conducă la mărirea duratei de viață a mașinilor și utilajelor, la modernizarea lor prin montarea de dispozitive sau adaptarea altor soluții tehnologice care să le ridice parametrii tehnico-funcționali;

● introducerea unor sisteme de urmărire electro-energetice a mașinilor-unelte privind funcționalitatea și parametrii atinși, evidențierea cauzelor opririlor pentru a stabili măsurile operative de evitare a acestora;

● crearea din timp a unui stoc de piese de schimb de mare uzură în ateliere distinct organizate, care să permită înlocuirea celor uzate de la mașini în timp cit mai scurt;

● introducerea pe scară largă a elementelor de stringere hidropneumatice la mașini-unelte în scopul creșterii productivității muncii și al utilizării mai depline a posibilităților tehnice ale acestora;

● extinderea poliservinții mașinilor și utilajelor de către un muncitor, fapt ce va permite sporirea considerabilă a productivității muncii și utilizarea rațională a fondurilor fixe.

Mecanismul economico-financiar: funcționalitate — eficiență

Dezbatere „R. E.”

ADAPTAREA LA IMPERATIVELE CREȘTERII EFICIENȚEI

Direcții de acțiune bazate pe experiența acumulată în practică

PENTRU A CUNOAȘTE modul cum funcționează noul mecanism economico-financiar la nivel de întreprindere și centrală, precum și măsurile ce se impun a fi luate pentru remedierea unor neajunsuri ce se mai manifestă în acest domeniu, „Revista economică” a organizat, cu sprijinul Comisiei financiar-bancare a județului Brașov, un schimb de păreri cu specialiști din unitățile economice și organe financiar-bancare din județ, ale căror puncte de vedere și sugestii le publicăm mai jos.

Fundamentarea indicatorilor economico-financiar

SCHIMBUL DE OPINII a reliefat faptul că numeroase conduceri colective au aplicat cu consecvență principiile autogestunii, autofinanțării și autoconducerii muncitorești, care stau la baza noului mecanism economico-financiar, fapt ce a determinat ridicarea nivelului calitativ al întregii activități economico-financiare, obținerea unor rezultate superioare față de anul precedent. În discuțiile purtate s-au evidențiat modalitățile concrete folosite de fiecare unitate economică de a se adapta operativ la cerințele noului mecanism economico-financiar și îndeosebi la introducerea producției nete și a celei fizice, ca indicatori de bază ai planului, la elaborarea și folosirea bugetului de venituri și cheltuieli ca instrument de analiză și conducere.

Funcționarea în condiții normale a noului mecanism economico-financiar depinde în mare măsură de felul cum sînt fundamentați și corelați indicatorii de plan. Rezultatele pozitive obținute pe ansamblul județului relevă faptul că unitățile economice, în marea lor majoritate, și-au fundamentat și corelat indicatorii de plan, centralele existente pe teritoriul județului defalcînd, în general corespunzător, sarcinile de plan pe unitățile componente, în funcție de posibilitățile concrete ale acestora. Pentru buna reușită a aplicării noului mecanism economico-financiar se impune totuși intensificarea preocupărilor unor consilii ale oamenilor muncii în fundamentarea și realizarea indicatorilor de plan și de eficiență economică — a producției nete, a producției fizice în structura planificată, a producției marfă, a cheltuielilor la 1000 lei producție marfă și mai ales a celor materiale. Amintim aceste cerințe întrucît la unele unități economice cu pondere în economia județului s-au manifestat rămîineri în urmă la producția netă și la producția marfă, s-au depășit cheltuielile de producție și materiale planificate, nu s-a

PARTICIPANȚI LA DEZBATERE

Ion DRĂGHICI, director, Inspekția teritorială financiară de stat Brașov. **Gheorghe DAVID**, director, Sucursala județeană a Băncii Naționale; **Gheorghe GÎRBACEA**, director, Sucursala județeană a Băncii de Investiții; **Petre NESTORESCU**, director, Sucursala județeană a Băncii de Agricultură și Industrie Alimentară; **Anton CIOBANU**, contabil șef, Centrala industrială de tractoare; **Romeo FARCAȘ**, contabil șef, Centrala industrială pentru rulmenți și organe de asamblare; **Stelian BELDICA**, contabil șef, Centrala industrială pentru produse refractare; **Nicolae COSTESCU**, contabil șef, „Hidromecanica”; **Ion ORBU**, contabil șef, Trулstul de construcții industriale; **Gheorghe VĂLEANU**, contabil șef, Combinatul de prelucrare a lemnului; **Ioan ZERIU**, contabil șef, Întreprinderea de unelte și scule; **Vasile GRUIA**, contabil șef, Combinatul chimic Făgăraș; **Maria MADARAȘ**, contabil șef, „Nivea”.

realizat, la nivelul și în structura planificată, producția fizică.

Una din problemele ridicate de întreprinderi în cadrul dezbaterii și desprinsă și cu ocazia analizelor efectuate de Comisia financiar-bancară în unitățile din județ, cu influențe negative asupra realizării indicatorilor de plan, este necorelarea sarcinii de reducere a cheltuielilor de producție dată prin planul cadru pe seama reducerii consumului de metal cu indicele de valorificare mii lei/tonă de metal dată prin fila de plan, fenomen care se manifestă îndeosebi în întreprinderile ce aparțin ramurii construcțiilor de mașini. Această situație, numai la întreprinderea „Tractorul”, a influențat negativ cheltuielile la 1000 lei producție marfă în anul 1979 cu circa 138,8 milioane lei, iar în 1980 aceasta prezintă o necorelare în faza de plan de peste 180 milioane lei.

De asemenea, calcularea costului de producție planificat pe fază de fabricație la un produs finit (la nivel de secție) ridică unele greutăți — datorită

organizării necorespunzătoare a acestor locuri de muncă atît în ce privește obținerea datelor necesare privind determinarea cheltuielilor materiale, cît și a necesarului de personal, corespunzător calificat, pentru ținerea unei asemenea evidențe. Stabilirea consumurilor de energie electrică, gaz metan, apă etc. se face cu totul aproximativ, deoarece nu s-a reușit a se contoriza toate locurile de consum din secție; în prezent, repartizarea cotelor respective cît și trecerea pe costuri efective a acestor cheltuieli se face pe bază de putere de instalație și chei de repartizare, în funcție de consumurile totale ale întreprinderii stabilite de resortul mecano-energetic.

Organele tehnice de specialitate în cadrul ministerelor economice și organelor de sinteză ar trebui să acționeze pentru stabilirea unei concordanțe depline între planul tehnic și planul financiar date de același for tutelar: de asemenea, la nivelul secțiilor de producție apreciem utilă reanalizarea structurii organizatorice a acestora astfel încît să se asigure realizarea unei evidențe stricte a tuturor consumurilor efectuate în fiecare secție.

Unele sugestii au fost în legătură cu planificarea și urmărirea indicatorului producția netă. Se știe că deși indicatorul producție netă este condiționat de producția globală și de nivelul cheltuielilor materiale aferente acestei producții globale, totuși acești doi indicatori nu se dau prin plan; de aceea, specialiștii au opinat ca acești indicatori să fie introduși prin fila de plan. Pentru a se asigura un calcul și o evidență operativă a indicatorului producție globală pentru producția netă s-a propus introducerea unor modificări în planul de conturi, care în final să conducă la colectarea într-un singur cont a tuturor cheltuielilor materiale și cu munca vie corespunzătoare producției globale pentru producția netă.

Influența cooperărilor asupra nivelurilor costurilor

DIN PRACTICĂ se constată că între întreprinderile aceleiași centrale, cooperările se desfășoară în condiții reciproce avantajoase, în anumite limite posibile fiecare întreprindere intervenind pentru o corelare justă a prețurilor de vînzare.

Livrările în cooperare conduc la majorarea mai accentuată a valorii producției globale și marfă în comparație cu creșterea producției fizice. Majorarea an de an a ponderii cooperărilor determină totodată sporirea costurilor materiale cu aceeași valoare cu care s-a majorat producția globală. Creșterea cheltuielilor totale și materiale la 1 000 lei producție marfă se explică prin aceea că la întreprinderea beneficiară a cooperărilor, cheltuielile cu munca vie și beneficiile, incluse în valoarea subansamblelor primite prin cooperare, devin cheltuieli materiale; valoarea producției nete este influențată defavorabil îndeosebi datorită cheltuielilor de transport-aprovizionare-manipulare, care în alte condiții n-ar fi existat. De aceea, **ar fi oportun ca pentru eliminarea influenței cooperărilor asupra nivelului de costuri la 1 000 lei producție marfă să se stabilească sarcini atît pentru costuri totale, cit și pentru cele materiale exclusiv cooperările.**

De asemenea, pentru o activitate corespunzătoare în domeniul cooperărilor, în condițiile aplicării noului mecanism economico-financiar se impun unele măsuri printre care amintim: realizarea unui sistem de indicatori de urmărire a cooperărilor precum și perfecționarea sistemului informațional privind evidența acestora: stabilirea indicatorului producție netă corelată cu gradul de integrare al unității respective, asigurarea unui nivel plafon al rentabilității întreprinderilor colaboratoare etc.

Planuri de finanțare-creditare în funcție de condițiile reale din unități

CALCULAREA (și eliberarea) fondului de retribuție pentru întregul personal muncitor din construcții-montaj în raport de îndeplinirea planului valorii producției nete a influențat pozitiv activitatea unităților de construcții în realizarea ritmică a planului fizic, reducerea cheltuielilor materiale, creșterea productivității muncii, utilizarea rațională a forței de muncă pe șantiere și a fondului de retribuție planificat.

În legătură cu planificarea indicatorului de producție netă în anul 1979 s-a relevat faptul că sarcina transmisă unităților de construcții, la unele unități, a fost subdimensionată ca urmare a planificării unui nivel de cheltuieli materiale superior, necorelat cu consumurile specifice conform structurii lucrărilor din plan. Așa a fost posibil, la majoritatea organizațiilor de construcții-montaj, ca în condițiile nerealizării producției globale să se obțină depășiri importante la indicatorul producție netă. Evident, se impune ca acest indicator să se fundamenteze în funcție de realizările anului de bază și de posibilitățile reale de reducere a cheltuielilor, specificul și structura lucrărilor din anul de plan și corelarea sarcinii producției nete cu secțiunile de plan ale căror elemente o compun (fond de retribuție, impozit, C.A.S., beneficii etc.).

Dezbaterea a scos în evidență o serie de aspecte deficiente privind planificarea cheltuielilor și a resurselor de acoperire în cadrul planurilor de finanțare-creditare a investițiilor determinate în bună parte de faptul că la elaborarea acestor planuri nu au fost

angrenate în suficientă măsură organele de specialitate din întreprinderi. În unele cazuri, planurile de finanțare-creditare s-au elaborat direct de centralele industriale, care au urmărit în ultimă instanță încadrarea în indicatorii repartizați de minister, fără să se țină cont de situațiile reale din întreprinderi. Așa s-au petrecut lucrurile la unele întreprinderi și centrale industriale din cadrul M.I.C.M. care au avut prevederi ca sursă de finanțare a investițiilor din amortismente cu mult peste amortizarea rezultată din planul anual de amortizare.

O altă problemă care s-a ridicat se referă la regularizarea vărsămintelor din beneficii pe bază de bilanț potrivit Legii nr. 29/1978. În cazul nerealizării beneficiilor la nivelul planificat, unitățile economice solicită, de regulă, restituirea beneficiilor virate pentru finanțarea investițiilor sau rambursarea creditelor, în loc să facă o compensare cu vărsămintele din perioadele următoare. În cele mai frecvente cazuri, beneficiile virate ca resurse de finanțare a investițiilor au fost utilizate în scopul respectiv, astfel că la solicitarea restituirii vărsămintelor (în cazul nerealizării beneficiului planificat) nu mai existau disponibilități; menționăm că acordarea creditelor pentru neconstituirea resurselor este condiționată de planificarea și aprobarea prealabilă a limitelor de credite necesare. Pentru a întări răspunderea cadrelor economice din unități în planificarea resurselor de finanțare a investițiilor și a creditelor bancare pe termen scurt, apreciem că este necesară o fundamentare temeinică a indicatorilor de plan, în faza de elaborare și de desfășurare pe unități, iar în cazul nerealizării beneficiului planificat să se acorde în mod mai operativ credite bancare pentru neconstituirea resurselor proprii, cu dobîndă normală.

Pe anul 1980 au fost luate măsuri ca finanțarea investițiilor pentru întreprinderi noi și dezvoltări importante (prevăzute la cap. III din planul de finanțare-creditare) să se facă în limita resurselor constituite la nivelul fiecărui beneficiar de investiții, din fondurile primite de la organul tutelar. Față de anul 1979 s-a făcut un pas înainte în direcția perfecționării acestui mecanism, prevenindu-se prin aceste măsuri efectuarea de plăți fără asigurarea prealabilă a resurselor corespunzătoare.

Bugetul de venituri și cheltuieli — instrument al autoconducerii și autofinanțării

BUGETUL de venituri și cheltuieli este un instrument important în mecanismul economico-financiar pe linie de planificare și de urmărire a execuției și controlului activității, a îndeplinirii principiului autoconducerii și autofinanțării întreprinderilor. Pentru realizarea dezideratelor menționate este necesar ca bugetul de venituri și cheltuieli să fie așezat pe baza indicatorilor economici și financiari aprobați, stabiliți pe baza propunerilor fundamentate de fiecare unitate. În cadrul dezbaterii s-au făcut câteva considerații care vizează perfecționarea acestui instrument de analiză și conducere, atenția fiind îndreptată îndeosebi spre elaborarea

unor planuri de cheltuieli la nivelul secțiilor de producție și a locurilor de muncă; crearea capacității de plată pentru onorarea obligațiilor către furnizori, bugetul statului și alte plăți etc.

După cum este cunoscut, cel mai eficient instrument de măsurare a costurilor de producție îl poate constitui planul de cheltuieli cu desfășurare pînă la nivelul secțiilor de producție, ateliere și locuri de muncă. Aceasta presupune conducerea unei evidențe tehnico-operative și contabile cu un minim de personal specializat în astfel de operațiuni, capabil să informeze zilnic conducerea secției sau a locului de muncă de cheltuielile realizate în raport cu producția fabricată.

Din practică s-a dovedit că acolo unde secțiile nu sînt organizate după principiul gestiunii proprii, urmărirea încadrării în nivelul cheltuielilor este dificil de realizat — cunoscut fiind că la nivelul secției personalul TESA desemnat cu conducerea activității este format din 1—3 ingineri, 10—20 maeștri și 1—2 dispeceri de produs. În prezent, forma în care se conduce evidența cheltuielilor de producție, nu atrage răspunderea directă prin prisma nivelului costurilor de producție, asupra modului de gospodărire a valorilor materiale și bănești a cadrelor de conducere din secții, deși în fapt aceștia sînt cei care angajează aceste cheltuieli în cea mai mare parte.

Tot ca o simplificare, s-a propus ca actualul Cont B prin care Banca Națională urmărește încasarea contravalorii produselor vîndute de producători, acumulările bănești și alte încasări reglementate de Normele metodologice nr. 2/1977 ale B.N.R.S.R. să fie desființat, toate operațiunile urmînd a se face prin contul curent — actualul cont A. Această simplificare ar conduce la asigurarea capacității de plată pentru unitățile economice, eliminarea creditelor planificate prin bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii, eliminarea cheltuielilor neeconomice de natura penalizărilor către furnizorii de materii prime, materiale etc., la documentele ajunse la scadență și neachitate din lipsă de disponibil în contul de decontare; plata la buget a sumelor datorate în cadrul planului la: beneficii, prelevarea către societate, impozitul pe circulația mărfurilor etc. să se facă semidecadal. La sfîrșitul fiecărui trimestru, pe baza bilanțului contabil, să se efectueze operațiunile de regularizare cu bugetul statului.

Unitățile economice ce realizează acumulări peste volumul celor planificate să aibă la dispoziție aceste acumulări în contul de decontare pînă la finele trimestrului, urmînd ca pe baza bilanțului trimestrial să se facă regularizarea cu bugetul statului.

Măsurile propuse au drept scop simplificarea operațiunilor contabile afit în activitatea Băncii Naționale, cit și în contabilitatea unităților economice, iar execuția bugetului de venituri și cheltuieli al unităților economice ar asigura mai operativ capacitatea de plată față de furnizori, plata drepturilor bănești ale oamenilor muncii, plățile către buget, alte plăți etc.

Dezbatere consemnată de
Maria IONIȚĂ

De la 1 aprilie a. c.

RETRIBUȚII MAJORATE PENTRU PERSONALUL MUNCITOR DIN RAMURA TELECOMUNICAȚIILOR

CREȘTEREA continuă a calității vieții celor ce muncesc, proces constituit ca o trăsătură definitorie a societății noastre socialiste, a căpătat, în ultimul deceniu și jumătate, o amploare și semnificații deosebite. Activitatea partidului, a secretarului său general, activitate consacrată în întregime bunăstării și fericirii poporului, s-a materializat în realizări remarcabile în creșterea nivelului de trai, a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii din țara noastră. Creștere definită drept țel al întregii dezvoltări economice și sociale a României socialiste.

Actualul cincinal s-a înscris ca un moment deosebit în această direcție. Programul de creștere a nivelului de trai, prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a P.C.R. din decembrie 1977, a prevăzut o creștere cu 32% a veniturilor oamenilor muncii, cea mai importantă creștere de venituri din întreaga perioadă a construcției socialiste din țara noastră. Efectuată în două etape succesive, această creștere va cuprinde, pînă la sfîrșit, un număr de peste 8 milioane angajați. Atît procentul de creștere, rar în tîlnit într-o perioadă atît de scurtă, cît și numărul mare de personal muncitor cuprins, demonstrează elocvent că eforturile și succesele înregistrate pe plan economic se repercutează direct asupra veniturilor, asupra nivelului de trai al celor ce muncesc.

Luna aprilie a anului 1980 va însemna, pentru o nouă grupă de oameni ai muncii, creșterea retribuției. De această dată este vorba de personalul ocupat în ramura telecomunicațiilor.

Avînd o dublă funcțiune, de deservire a populației și a procesului productiv, telecomunicațiile constituie o rețea de canale cu rol major în transferul de informație specific unui sistem economic-social dinamic și complex.

Corespunzător creșterii gradu-

lui de complexitate a muncii, participării la procesul economic și progresului general al țării retribuția medie netă lunară a personalului din ramura telecomunicațiilor a crescut rapid, de la 325 lei în 1950, la 1135 în 1970, urmînd

aceste venituri suplimentare, familia unui maistru telecomunicații, de exemplu, își poate procura unele bunuri de folosință îndelungată ca o mașină de spălat rufe, un aspirator precum și un costum de haine; un electromecanic TTR poate achiziționa, cu cei peste 4100 lei obținuți suplimentar, un frigider cu compresor „Arctic” sau unele bunuri culturale-sportive — un pick-up și un aparat foto.

Coordonatele viitoarei dezvoltări a României, trasate prin Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism, prin documentele Congresu-

	Retribuția actuală	Retribuția etapa a II-a de majorare	Procent majorare	Spor lunar de retribuție	Diferența în plus la spor vechime	Total venit suplimentar	Venit suplimentar la nivelul unui an
Electromecanic TTR categoria V, treapta 2 spor vechime 7%	2 040	2 366	16	326	22	348	4 176
Telefonist, telegrafist officiant PTT nivel I gradația V spor vechime 5%	2 020	2 240	12	220	11	231	2 772
Maistru telecomunicații gradația V spor vechime 10%	2 640	2 910	10,2	270	27	297	3 564
Diriginte oficiu PTT nivel I gradația IV spor vechime 7%	2 415	2 670	10,5	255	18	273	3 276
Inginer electromecanic gradația V spor vechime 10%	2 895	3 200	10,5	305	31	336	4 032

ca în urma noii etape de majorare din luna aprilie să depășească 2000 lei. Semnificația acestei creșteri este sporită de faptul că aproape 50% din personalul angajat în această ramură sînt femei.

Să urmărim, pe cîteva exemple, concrete, ce va însemna noua etapă de majorare pentru cîteva profesii reprezentative (vezi tabelul). După cum reiese, noua etapă de majorare se va desfășura conform acelorași principii fundamentale ale eticii și echității socialiste, urmărindu-se creșterea mai accentuată a retribuțiilor mai mici și a personalului operativ, în condițiile păstrării unor raporturi stimulative între profesii, funcții și grade de calificare. Ținînd cont și de diferența în plus obținută prin aplicarea sporului de vechime la noua retribuție majorată, se obțin venituri suplimentare substanțiale care, numai la nivelul unui an, se ridică la cîteva mii de lei. Cu

lui al XII-lea, continuă să plaseze în centrul atenției omul, creșterea bunăstării sale. În Raportul la Congres, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia în mod expres: „Înfăptuirea prevederilor planului cincinal de dezvoltare economico-socială a țării va permite creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor — scopul fundamental al politicii partidului nostru, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România”. Atingerea marelui obiectiv trasat de partid, de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, se realizează în activitatea de zi cu zi a tuturor oamenilor muncii, angajați plenar într-o operă care, în ultimă instanță, este dedicată oamenilor, generațiilor prezente și viitoare, este dedicată înfloririi patriei.

Aurelian DOCHIA
Institutul de economie socialistă

Dimensiuni ale întreprinderilor model

DETERMINAREA GRADULUI DE ORGANIZARE A TRANSPORTULUI INTERN ÎN ÎNTRINDERILE INDUSTRIALE

ORGANIZAREA rațională a transportului intern contribuie la desfășurarea ritmică a procesului de producție, la creșterea productivității muncii, la funcționarea normală și corectă a întregii întreprinderi. Buna ei rezolvare reprezintă una din condițiile pentru ca unitățile industriale să se ridice la nivelul de întreprinderi model.

Identificarea elementelor componente, a ansamblului corelat de activități pe care le presupune acesta (deplasarea spațială a obiectelor muncii în interiorul întreprinderii — de la depozitele de materii prime și materiale la atelierele și secțiile de producție, între ateliere și secții, între locurile de muncă ce se succed în procesul tehnologic, de la atelierele sau secțiile de producție la depozitele de produse finite), precum și a factorilor care trebuie luați în considerare atunci când se face analiza tehnico-economică a transportului intern permit să se determine și corecteze gradul său de organizare, în vederea creșterii eficienței economice prin utilizarea cu randament maxim a resurselor materiale, energetice și de muncă implicate.

Natura obiectelor muncii, cantitatea și proprietățile lor; deplasările pe care acestea le solicită pe parcursul ciclului de producție; metodele ce se pot utiliza în transportul intern — fiecare din aceste elemente implică un complex de probleme în ceea ce privește organizarea științifică:

— îmbunătățirea fluxului obiectelor muncii, în așa fel încât factorul de multiplicare a cantității transportate să fie cât mai mic;

— asigurarea condițiilor pentru desfășurarea ritmică a transportului intern;

— determinarea oportunității adoptării unor sisteme de transport cu funcționare continuă (conveiere, transportoare etc., în funcție de specificul procesului de producție);

— alegerea celor mai scurte trasee în vederea reducerii ciclului de transport;

— creșterea flexibilității transportului intern, a posibilității de adaptare rapidă la modificările ce au loc în procesul de producție;

— crearea condițiilor pentru adoptarea unor sisteme care să asigure folosirea mai rațională a capacității mijloacelor de transport intern existente în dotarea întreprinderilor;

— creșterea gradului de mecanizare, automatizare și standardizare a mijloacelor de transport intern;

— asigurarea cu forță de muncă calificată și folosirea ei corespunzătoare.

De calitatea soluțiilor adoptate de către fiecare întreprindere pentru rezolvarea acestor probleme depinde calitatea organizării transportului intern. Dar pentru a determina nivelul calitativ atins — deci pentru a sesiza în ce domeniu trebuie acționat în continuare pentru noi îmbunătățiri — este nevoie de termeni de referință și de un instrument care să permită aprecierea gradului de organizare existent la un moment dat, precum și compararea în timp a evoluției lui.

IN CELE CE URMEAZĂ prezentăm un sistem de coeficienți care furnizează informații referitoare la gradul de organizare a transportului intern.

● **Coeficientul INDICELUI GENERAL DE CIRCULAȚIE (Kic).** Indicele general de circulație arată de câte ori se multiplică, într-o perioadă luată în studiu, cantitatea de obiecte ale muncii transportată:

$$Kic = \frac{Qs}{Qds} \quad Q = \text{kg, tone}$$

în care: Qs reprezintă cantitățile de obiecte ale muncii transportate între obiective, iar Qds — cantitățile de obiecte ale muncii trimise secției de la depozite. Coeficientul indicelui general de circulație se calculează prin raportul:

$$Kic = \frac{ic(pl)}{ic(ef)}$$

în care: $ic(pl)$ este indicele general de circulație planificat, iar $ic(ef)$ — indicele general de circulație efectiv.

● **Coeficientul FLUXULUI DE TRANSPORT (Kf).** Fluxul de transport reprezintă cantitatea de obiecte ale muncii care se deplasează într-o unitate de timp, între două puncte (obiective) din cadrul întreprinderii. Coeficientul fluxului de transport se calculează cu ajutorul relației:

$$Kf = \frac{Qt(ef)}{Qt(pl)} \quad Q = \text{kg, tone/minut}$$

în care: $Qt(ef)$ este cantitatea efectivă, iar $Qt(pl)$ — cantitatea planificată de obiecte ale muncii care se deplasează în unitatea de timp între două puncte (obiective) din cadrul întreprinderii. Acest coeficient caracterizează concordanța dintre fluxul de transport efectiv și cel prestabilit — corelat cu sarcinile de producție ale atelierului, secției sau întreprinderii pentru perioada luată în studiu.

● **Coeficientul RAȚIONALITĂȚII RUTEI (traseului) (Kr).** Abaterile de la ruta prestabilită a obiectului muncii în procesul de producție pot fi puse în evidență cu ajutorul coeficientului rutei, care caracterizează raționalitatea traseului ales la transportul efectiv al obiectelor muncii între două obiective, influența traseului ales asupra ciclului de producție. Pentru calcul se folosește relația:

$$Kr = \frac{R(opt)}{R(ef)} \quad \langle R \rangle = \text{m; km}$$

în care: $R(opt)$ este ruta optimă, iar $R(ef)$ — ruta efectivă.

● **Coeficientul GRADULUI DE CONTINUITATE a transportului intern (Kc)** se calculează cu ajutorul relației:

$$Kc = \frac{Ntrc(ef)}{Ntr(ef)} \times \frac{Ntr(pl)}{Ntrc(pl)}$$

în care: $Ntrc(ef)$ reprezintă numărul de transporturi cu funcționare continuă, efectuate în perioada luată în studiu; $Ntrc(pl)$ — numărul de transporturi cu funcționare continuă, planificat pentru perioada luată în studiu; $Ntr(ef), (pl)$ — numărul total de transporturi (efectuate, planificate) aferente perioadei analizate.

● **Coeficientul RITMICITĂȚII transportului intern (Krt)** caracterizează aportul specialiștilor în transportul intern, al conducerii întreprinderii la realizarea ritmului prestabilit, precum și eficiența coordonării transportului intern. Pentru calculul lui se aplică relația:

$$Krt = \frac{\Delta Qt}{Qt(ef)}$$

în care: ΔQt reprezintă abaterea absolută a cantității totale efectiv transportate, față de cantitatea totală planificată a fi transportată în perioada luată în studiu; $Qt(ef)$ — cantitatea totală efectiv transportată în perioada luată în studiu.

● **Coeficientul GRADULUI DE DIVERSITATE A FORMELOR DE ORGANIZARE a transportului intern (Kd).** Natura obiectelor muncii, specificul procesului de producție, amplasamentul obiectivelor în cadrul întreprinderii, tipul de mijloace de transport utilizate — toate acestea influențează alegerea sistemului de transport (pendular sau circular). Gradul de diversitate a formelor de organizare a transportului intern se poate aprecia cu ajutorul următoarelor relații:

— coeficientul gradului de diversitate a transportului intern în sistem pendular — $Kd(1)$:

$$Kd(1) = \frac{Spu(ef) + Spb(ef) + Spe(ef)}{Spu(pl) + Spb(pl) + Spe(pl)}$$

Elementele care stau la baza calculului acestui coeficient sînt: $Spu(ef), (pl)$ — numărul de transporturi (efectiv, planificat) în

CONDUCERE-ORGANIZARE

sistem pendular unilateral — când mijlocul de transport se deplasează cu sarcină într-un singur sens și se înapoiază fără sarcină la punctul de plecare; **Spb (ef), (pl)** — numărul de transporturi (efectiv, planificat) în sistem pendular bilateral — când mijlocul de transport se deplasează în ambele sensuri cu sarcină; **Spe (ef), (pl)** — numărul de transporturi (efectiv, planificat) în sistem pendular evantai — când mijlocul de transport se deplasează de la un punct inițial la mai multe puncte (obiective) dispuse în formă de evantai;

Coefficientul gradului de diversitate a transportului intern în sistem circular — **Kd (2)**. Relația de calcul este:

$$Kd (2) = \frac{Sifc (ef) + Sifd (ef) + Sim (ef) + Sic (ef)}{Sifc (pl) + Sifd (pl) + Sim (pl) + Sic (pl)}$$

Notațiile făcute au următoarea semnificație: **Sifc (ef), (pl)** — numărul de transporturi (efectiv, planificat) în sistem circular cu flux crescător — creșterea progresivă a sarcinii de la un punct la altul; **Sifd (ef), (pl)** — numărul de transporturi (efectiv, planificat) în sistem circular cu flux descrescător — scăderea progresivă a sarcinii transportate de la un obiectiv la altul; **Sim (ef), (pl)** — numărul de transporturi (efectiv, planificat) în sistem circular mixt — mijlocul de transport pleacă cu sarcină dintr-un punct inițial spre mai multe puncte (obiective), unde încarcă sau descarcă cantități mici de obiecte ale muncii, astfel încât gradul de încărcare al mijlocului de transport rămâne constant; **Sic (ef), (pl)** — numărul de transporturi (efectiv, planificat) în sistem circular compus — mijlocul de transport efectuează un transport în sistem circular mixt, la care se poate asocia un transport pe diferite circuite inelare.

Din agregarea coeficientului **Kd** cu coeficientul **Kd (2)** rezultă **coeficientul sintetic al gradului de diversitate a formelor de organizare a transportului intern**:

$$Kd = \frac{Kd (1) \times gd (1) + Kd (2) \times gd (2)}{gd}$$

în care **gd (i)** reprezintă gradele de importanță acordate celor doi coeficienți **Kd (1)** și **Kd (2)**.

● **Coefficientul GRADULUI DE MECANIZARE a transportului intern (Km)** se determină folosind relația:

$$Km = \frac{Qmec (pl)}{Qt (pl)} \cdot \frac{Qt (ef)}{Qmec (ef)} \quad (Q) = kg/zi; tone/zi; tone/lună; trim.; an$$

în care: **Qmec (ef), (pl)** reprezintă cantitatea (efectivă, planificată) transportată mecanizat în perioada luată în studiu; **Qt (ef), (pl)** — cantitatea totală (efectivă, planificată) transportată în perioada luată în studiu. Acest coeficient caracterizează preocuparea întreprinderii pentru ridicarea gradului de mecanizare a transportului intern.

● **Coefficientul GRADULUI DE AUTOMATIZARE a transportului intern (Ka)** pune în evidență importanța acestei automatizări în evitarea dereglărilor procesului de producție, în scurtarea ciclului de producție, în reducerea numărului de personal muncitor care lucrează în transportul intern și a efortului pe care îl depune. Relația de calcul este:

$$Ka = \frac{Qa (pl)}{Qt (pl)} \times \frac{Qt (ef)}{Qa (ef)}$$

în care: **Qa (ef), (pl)** reprezintă cantitatea (efectivă, planificată) transportată automatizat; **Qt (ef), (pl)** — cantitatea totală (efectivă, planificată) transportată.

● **Coefficientul GRADULUI DE STANDARDIZARE a transportului intern (Ks)** caracterizează preocuparea întreprinderii pentru achiziționarea utilajelor de transport standardizate, precum și pentru folosirea mijloacelor de transport dotate cu echipamente cu dimensiuni standardizate.

— Gradul de standardizare a mijloacelor de transport folosite se apreciază cu ajutorul coeficientului **Ks (1)**:

$$Ks (1) = \frac{Nmtrs (ef)}{Ntmtr (ef)} \times \frac{Ntmtr (pl)}{Nmtrs (pl)}$$

în care: **Nmtrs (ef), (pl)** reprezintă numărul (efectiv, planificat) al tipurilor de mijloace de transport intern standardizate, aferente perioadei luate în studiu; **Ntmtr (ef), (pl)** — numărul total (efectiv, planificat) al tipurilor de mijloace de transport intern aferente perioadei luate în studiu.

— Gradul de standardizare a dimensiunilor echipamentelor

cu care sînt dotate mijloacele de transport intern se apreciază cu ajutorul coeficientului **Ks (2)**:

$$Ks (2) = \frac{Nes (ef)}{Net (ef)} \times \frac{Net (pl)}{Nes (pl)}$$

în care: **Nes (ef), (pl)** reprezintă numărul (efectiv, planificat) al echipamentelor cu dimensiuni standardizate; **Net (ef), (pl)** — numărul total (efectiv, planificat) al echipamentelor cu care sînt dotate mijloacele de transport intern.

Coefficientul gradului de standardizare a transportului intern este egal cu **media ponderată** a coeficientului gradului de standardizare a mijloacelor de transport intern și a coeficientului gradului de standardizare a dimensiunilor echipamentelor cu care sînt dotate mijloacele de transport intern:

$$Ks = \frac{Ks (1) \times gs (1) + Ks (2) \times gs (2)}{gd}$$

în care **gs** reprezintă gradele de importanță acordate coeficienților **Ks (1)** și **Ks (2)**.

● **Coefficientul GRADULUI DE CALIFICARE A MUNCITORILOR care lucrează în transportul intern (Kfc)** caracterizează gradul de folosire a personalului muncitor care lucrează în transportul intern, în raport cu nivelul lor de calificare și se calculează cu relația:

$$Kfc = \frac{Cm (med)}{Cl (med)}$$

în care: **Cm (med)** este categoria medie a muncitorilor, iar **Cl (med)** — categoria medie a lucrătorilor.

● **Coefficientul RAȚIONALITĂȚII DESFĂȘURĂRII OPERAȚIILOR DE TRANSPORT INTERN PE TRASEUL PARCURS (Ko)** caracterizează gradul de organizare a desfășurării operațiilor de transport intern, raționalitatea numărului de manipulari, precum și reducerea ciclului de producție și, în cadrul acestuia, a ciclului de fabricație. Pentru determinarea lui se aplică relația:

$$Ko = \frac{ta (adm)}{ta (ef)}$$

în care: **ta (adm)** este timpul admis de așteptare a mijlocului de transport în stație (depozit, secție, atelier) pînă cînd este servit (încărcat, descărcat), iar **ta (ef)** — timpul efectiv de așteptare.

● **Coefficientul GRADULUI DE FLEXIBILITATE a transportului intern (Kfl)** caracterizează „viteza de reacție” a transportului intern la schimbările ce au loc în procesul de producție: modificarea volumului de producție, a proceselor și fluxurilor tehnologice, a tipurilor de produse care se fabrică etc. Calculul se face folosind relația:

$$Kfl = \frac{t(pl) \times c(adm)}{t(ef) \times c(ef)}$$

în care: **t(ef), (pl)** reprezintă timpul (efectiv, planificat) pentru adaptarea transportului intern la schimbările produse în procesul de producție (ore), iar **c(adm), (ef)** — costul (admis, efectiv) pierderilor de producție cauzate de disfuncționalitățile transportului intern din perioada de adaptare la modificările survenite în procesul de producție (lei/cră).

Sistemul de coeficienți ai gradului de organizare a transportului intern, prezentat mai sus, a fost constituit după criteriul **reprezentativității coeficienților** (capacitatea acestora de a caracteriza aspectele legate de organizarea transportului intern).

Agregarea acestor coeficienți într-un **coeficient sintetic (Kgtri)**:

$$Kgtri = \frac{\sum_{i=1}^n Ki \times gi}{g}$$

— în care **i = 1 ÷ n** reprezintă coeficienții luați în calcul, iar **gi** — grade de importanță — permite **determinarea gradului de organizare a transportului intern, diagnosticarea stării sistemului de transport**, oferind orientări prețioase în stabilirea măsurilor menite să-i sporească funcționalitatea.

Ioan PETRIȘOR
Timișoara

Fondurile fixe și rolul lor în procesul creșterii economice

IMPORTANȚA cu totul deosebită a fondurilor fixe în procesul creșterii economice constă în faptul că ele reprezintă suportul material al înzestrării tehnice a muncii și astfel, un principal factor al sporirii productivității muncii. Tocmai de aceea secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat și acordă o deosebită atenție problemei utilizării cât mai eficiente a fondurilor fixe, revenind în repetate rânduri asupra acestei probleme cu atât mai mult cu cât pentru constituirea acestui puternic potențial tehnico-material, poporul nostru a făcut considerabile eforturi. Recent, Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a analizat modul cum au fost utilizate în cursul anului 1979 fondurile fixe existente, insistând din nou asupra necesității valorificării cât mai depline a rezervelor existente.

Constituirea puternicului potențial de fonduri fixe de care dispune în prezent economia noastră, atingând la sfârșitul anului o valoare de 2000 miliarde lei, a fost posibilă datorită menținerii unei rate optime a acumulării și orientării cu precădere a investițiilor pentru lărgirea și modernizarea mijloacelor de muncă. „Viitorul țării — preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu — depinde nu de ceea ce se consumă la un moment dat ci în primul rând, de mijloacele materiale destinate creșterii continue a bogăției naționale”.¹⁾

Dependența creșterii economice față de înzestrarea muncii cu mijloace fixe iese pregnant în evidență dacă urmărim evoluția necesarului de fonduri fixe pentru obținerea unei unități de venit național. Calculele rezultate din raportarea volumului fondurilor fixe la cel al venitului național, evidențiază reducerea necesarului de fonduri fixe pe unitatea de venit național de la 4,19 lei în 1965 la cca. 3,45 lei în 1978, ceea ce întărește concluzia că înzestrarea tehnică a muncii s-a amplificat îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, când economia s-a înscris pe coordonatele celui mai puternic dinamism și atenția s-a îndreptat cu prioritate asupra laturilor calitative ale activității.

Relația dintre mărimea volumului fondurilor fixe și creșterea economică este determinată însă și de o serie de factori structurali. Astfel, fondurile fixe productive au ajuns în 1978 la peste 70% din total, față de numai 53,20% în 1950, urmînd ca la sfârșitul cincinalului următor să fie de cca. 77%. În structura fondurilor fixe productive industria deține partea hotărîtoare (în anul 1978 peste 60%) ceea ce reprezintă practic de cca. 2 ori mai mult față de partea deținută în 1950. Sporirea pînă la dublare a fondurilor fixe în industrie nu înseamnă însă neglijarea celorlalte ramuri. În agricultură și transporturi spre exemplu, deși ponderea fondurilor fixe s-a redus la 11,10% și respectiv 12,10% în 1978 față de 19% și respectiv 13,70% în 1950, dinamica volumului lor absolut a fost accentuată (4,27 ori și 5,46 ori).

Un aspect pozitiv cu implicații directe asupra sporului de venit național este acela că în ultimul deceniu și jumătate în cadrul fondurilor fixe a sporit și s-a diversificat simțitor partea celor active. Astfel, în timp ce partea investițiilor în mașini, utilaje și instrumente în volumul total al investițiilor a crescut de la 36,40% în cincinalul 1966—1970 și 42,90% în cel următor, în anul 1970 ea a ajuns la 48,20%. Cu toată tendința pozitivă, respectiv evoluția mai rapidă a fondurilor fixe active, sîntem totuși departe de rezultatele cele mai bune pe plan mondial. De aceea preocuparea prioritară în cincinalul următor, potrivit directivelor Congresului al XII-lea al partidului, este să se asigure reducerea în continuare a ponderii cheltuielilor de construcții-montaj.²⁾ Explicația ponderii mai reduse a părții active a fondurilor fixe în țara noastră față de statele dezvoltate ale lumii constă în faptul că industrializarea rapidă, diversificarea ramurilor, subramurilor și produselor, paralel cu modernizarea acestora, nu ar fi fost posibilă fără construirea de noi obiective industriale importante. De asemenea, localitățile lipsite de industrie în trecut, au necesitat în procesul dezvoltării lor importante investiții în infrastructuri, care, cu toate că nu participă nemijlocit la creșterea economică, rezolvă totuși alte sarcini economice și social-politice.

¹⁾ Nicolae Ceaușescu: România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. II. Ed. politică, București, 1975, p. 61.

²⁾ Directivele Congresului al XII-lea al P.C.R. cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1981—1985 și orientările de perspectivă pînă în 1990. Ed. politică, București, 1979, p. 38 (Proiect).

IN CALITATE de factor al creșterii economice, fondurile fixe își amplifică aportul în funcție de gradul lor tot mai înalt de modernizare, tehnicitate și siguranță în funcționare. Avem în vedere că utilajele moderne, de înaltă tehnicitate, permit introducerea procedeelor avansate de fabricație, cu efecte pozitive asupra valorificării materiilor prime și materialelor, reducerea rebuturilor, diminuarea, astfel, a cheltuielilor materiale de producție, iar gradul mai înalt de siguranță în funcționare a acestora determină prelungirea duratei de viață a utilajelor.

Luînd în considerare structura pe ramuri a fondurilor fixe potrivit datelor din ultimul anuar statistic, măsura în care acestea au influențat creșterea economică poate fi reflectată, pentru început, de coeficientul de dependență, calculat prin raportarea ponderii fiecărei ramuri în venitul național la ponderea lor în volumul fondurilor fixe. (vezi tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1
Evoluția coeficientului de dependență a ponderii ramurilor în venitul național față de ponderea lor în volumul fondurilor fixe în perioada 1965—1978 *)

Ramurile	A n i i			
	1965	1970	1975	1978
Industrie	1,5	1,6	1,4	1,3
Construcții	3,3	3,9	2,2	2,3
Agricultură	2,7	1,6	1,4	1,4
Transporturi și telecomunicații	0,4	0,5	0,5	0,5

Sursa: Anuarul statistic al R. S. România, D.C.S. 1979, p. 92, 102.

Coeficienții supraunitari în industrie, construcții și agricultură în întreaga perioadă, arată că unei părți a fondurilor fixe i-a revenit o parte mai mare de venit național (în 1978 mai mare în construcții de 1,77 ori față de industrie și agricultură și de cca. 5 ori față de transporturi și telecomunicații) că deci, gradul mai înalt al înzestrării tehnice a muncii din aceste ramuri a potențat puternic aportul forței de muncă la creșterea dimensiunilor venitului național. După anul 1970 reducerea sensibilă a coeficienților (cu excepția transporturilor și telecomunicațiilor unde se menține la același nivel) semnifică marile eforturi făcute pentru sporirea și modernizarea fondurilor fixe. Coeficienții foarte reduși (între 0,3 și 0,5) în transporturi și telecomunicații atestă că importantul parc de mașini și utilaje sub forma mijloacelor de transport nu s-a materializat încă, într-un spor corespunzător de venit național. Valoarea ridicată în 1965 a coeficientului de dependență în agricultură nu reflectă rezultatul unui randament înalt al fondurilor fixe ci, mai degrabă, insuficiența înzestrare tehnică a acestei ramuri, faptul că pînă atunci ea nu s-a bucurat de întreaga atenție cuvenită, fapt care a determinat ca partea relativ scăzută a venitului național creat de ea să se raporteze la o altă și mai redusă a fondurilor fixe.

Pentru determinarea aportului eficienței utilizării fondurilor fixe la sporul de venit național trebuie analizat coeficientul de devansare a dinamicii fondurilor fixe de către dinamica venitului național, redat în tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2
Evoluția coeficientului de devansare a dinamicii fondurilor fixe de către dinamica venitului național (eficiența netă a fondurilor fixe) în perioada 1950—1978 *)

Ramurile	1950—1978				
	Anii				
	1965	1970	1975	1980	1985
Economia națională	1,85	1,78	1,80	1,85	1,59
— Industrie	1,99	1,96	2,00	0,44	—
— Construcții	0,73	0,71	0,56	0,63	—
— Agricultură	1,06	0,78	0,60	3,28	—
— Transporturi și telecomunicații	3,04	3,16	3,60	3,28	—

*) Sursa de date: Pentru perioada 1950—1978, Anuarul statistic al R.S. România, D.C.S. — 1978, p. 87; 102. Pentru cincinalul 1981—1985 Nicolae Ceaușescu: Raportul Comitetului Central cu privire la activitatea P.C.R. în perioada dintre Congresul al XI-lea și Congresul al XII-lea și sarcinile de viitor ale partidului. Ed. politică, București, 1979, p. 35; 38.

Coefficientul supraunitar și în creștere după anul 1970 la nivelul economiei, iar pînă în cincinalul în curs și în industrie, arată că folosirea mașinilor și utilajelor a fost, în genere, eficientă; sporirea cu o unitate a fondurilor fixe a avut drept corespondent creșterea pînă în anul 1978, a venitului național cu 1,78—1,85 unități la nivelul întregii economii, cu 1,88—2 unități în industrie și 3,04—3,60 unități în transporturi și telecomunicații. Participarea cu cea mai înaltă cotă a industriei la crearea venitului național (în 1978 cu circa 58%), asociată cu dinamica aproape dublă a venitului național față de cea a fondurilor fixe conduce la concluzia că mai buna utilizare a bazei tehnico-materiale din această ramură a influențat sensibil creșterea economică la nivelul țării. Reducerea coeficienților în 1970 față de 1965, a fost generată de cauze multiple, printre care: faptul că în cincinalul 1966—1970 au fost puse în funcțiune un volum de fonduri fixe de 1,7 ori mai mare față de 1961—1965 ceea ce a permis ca mai înalta înzestrare tehnică a muncii în acea perioadă să potenzeze aportul utilizării forței de muncă în perioadele următoare (aspect atestat de redresarea coeficienților amintiți de la 1,78 în 1970 la 1,80 în 1975 și 1,85 în 1978); că dotarea economiei cu fonduri fixe din ce în ce mai perfecționate s-a făcut în paralel cu menținerea în funcțiune a unui important volum al acestora avînd randamente tehnico-economice mai scăzute față de cele noi și modernizate și care au necesitat cheltuieli suplimentare pentru asigurarea exploatării lor.

Reducerea coeficientului la numai 1,59 în anul 1985, față de 1,85 în 1978 va fi generat în parte, de situații similare celor arătate pentru perioadele anterioare, la care va contribui într-o măsură hotărîtoare situația determinată de limitarea resurselor energetice și de materii prime, ceea ce va împune în viitor atragerea în circuitul economic și a unor substanțe minerale cu conținut util mai scăzut, situate în condiții mai grele de exploatare și care necesită investiții suplimentare pentru punerea lor în funcțiune. De asemenea, sporirea populației ocupate va necesita și cheltuieli mai mari cu pregătirea profesională potrivit dotării tehnice superioare a muncii, cheltuieli care vor deveni eficiente după o perioadă mai îndelungată de timp.

Tabelul nr. 3

Evoluția coeficientului fondurilor fixe în perioada 1950—1985 *)

Ramurile	A n i i				
	1965	1970	1975	1978	1985
Economia națională	0,64	0,74	0,55	0,54	0,63
— Industrie	0,50	0,51	0,50	0,53	—
— Construcții	1,37	1,40	1,80	2,25	—
— Agricultură	0,94	1,30	1,60	1,57	—
— Transporturi și telecomunicații	0,33	0,32	0,27	0,30	—

*) Sursa de date: Pentru perioada 1950—1978, Anuarul statistic al R.S. România, D.C.S. — 1979, p. 97; 102. Pentru cincinalul 1981—1985 Nicolae Ceaușescu: Raportul Comitetului Central cu privire la activitatea P.C.R., în perioada dintre Congresul al XI-lea și Congresul al XII-lea și sarcinile de viitor ale partidului. Ed. politică, București, 1979, p. 35; 38.

Pentru întregirea imaginii aportului eficienței utilizării fondurilor fixe la creșterea economică este necesar să analizăm și un coeficient calculat prin raportarea dinamicii fondurilor fixe la dinamica venitului național, care evidențiază evoluția necesarului de fonduri fixe pentru obținerea unei unități de venit național. (vezi tabelul nr. 3).

Reducerea după 1970 a volumului fondurilor fixe necesare pentru obținerea unei unități de venit național semnifică faptul că fondurile fixe au fost mai eficient utilizate, că au avut o contribuție sporită la creșterea economică, că, deci, chemarea lansată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu „Nici un utilaj sub randament, nici un minut nelucrat”) a mobilizat energiile creatoare pentru regăsirea de noi soluții privind utilizarea mai bună a principalei părți a avuției naționale aflate sub forma fondurilor fixe. Creșterea de 1,875 ori a volumului fondurilor fixe în 1985 față de 1978, însoțită de sporul de numai 1,728 ori a venitului național în aceeași perioadă, va determina ridicarea coeficientului fondurilor fixe la 0,63, ceea ce semnifică nu o scădere a eficienței utilizării fondurilor fixe, ci că în cincinalul următor vor fi înlocuite aproape în totalitate utilajele vechi, cu parametri reduși, ceea ce va permite printr-o activitate corespunzătoare sporul mai accentuat în etapa următoare, a venitului național. Tocmai

*) Nicolae Ceaușescu: România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 7. Ed. politică, București 1973, p. 338.

în acest scop, în industrie, unde se constată o creștere a coeficientului fondurilor fixe, prin Programul suplimentar adoptat la Conferința Națională din 1977 s-a stabilit ca anul acesta să se realizeze o producție industrială de cel puțin 1200 lei la 1000 lei fonduri fixe. Considerăm util de aceea, să analizăm pe baza datelor din tabelul nr. 4 modul cum se îndeplinește prevederea respectivă.

Tabelul nr. 4

Evoluția producției industriale la 1000 lei fonduri fixe în perioada 1965—1978*)

Indicatori	— mld. lei —			
	Anii			
	1965	1970	1975	1978
1. Producția globală industrială	178,4	307,2	586,9	817,2
2. Volumul fondurilor fixe	517,0	757,1	1 203,3	1 581,1
Din care:				
— partea deținută de industrie %	31,8	35,9	41,6	43,2
3. Fonduri fixe în industrie	164,4	271,8	500,6	683,0
4. Producția industrială la 1000 lei fonduri fixe (rîndul 1 : rîndul 3).	1 085	1 130	1 172	1 197

Sursa de date: Nicolae Ceaușescu: Cuvîntare la Constătuirea cu cadrele de conducere din industrie, construcții transporturi și agricultură. Ed. politică, București, 1979, p. 8; Anuarul Statistic al R.S.R. D.C.S. 1979, p. 91; 102.

Producția de 1197 lei obținută încă din 1978 la 1000 lei fonduri fixe în industrie, evidențiază deci aspectul pozitiv al realizării aproape în totalitate a prevederilor stabilite la Conferința din decembrie 1977, sarcină care, după cum se vede, obligă la mai mult în viitor.

GOSPODĂRIREA judicioasă a fondurilor fixe pe cele două căi — extensivă și intensivă — reprezintă un mijloc principal de accelerare a creșterii și dezvoltării întregii economii, astfel ca pînă în anul 1985 să se obțină, numai în industrie, la 1000 lei fonduri fixe valoare neamortizată o producție globală de 1800 lei și o producție netă de peste 600 lei. Conform documentelor Congresului al XII-lea, îmbunătățirea utilizării extensive a fondurilor fixe va avea loc prin: mărirea coeficientului de schimburi încă scăzut; mai buna întrebuintare a utilajelor existente; acoperirea integrală a necesarului de piese de schimb, inclusiv prin recuperarea și recondiționarea acestora; grăbirea punerii în funcțiune a fondurilor fixe noi; atingerea într-un timp cît mai scurt a parametrilor tehnico-economici proiectați; amplasarea mai rațională a mașinilor și utilajelor pe suprafețele de producție existente în vederea folosirii complete a acestora, iar în construcții-montaj aplicarea pe scară largă a unor soluții constructive superioare; pregătirea temeinică a lucrătorilor; mecanizarea și industrializarea într-o mai mare proporție a acestora etc.

În ceea ce privește folosirea intensivă a mașinilor și utilajelor această sarcină este prevăzută în mod expres în documentele Congresului al XII-lea. Căile menite să ridice gradul de utilizare intensivă a fondurilor fixe se referă în primul rînd la organizarea și desfășurarea în cele mai bune condiții a activității de întreținere și reparații a întregului parc de mașini, utilaje și instalații; recondiționarea și refolosirea subansamblelor și pieselor de schimb pe baza normativelor de recuperare; modernizarea și perfecționarea utilajelor; înlocuirea celor cu randamente scăzute cu altele cu performanțe superioare; folosirea unor metode de lucru și tehnologii de fabricație avansate care să permită încărcarea corespunzătoare a mașinilor și utilajelor; ridicarea gradului de calificare și specializare a lucrătorilor; organizarea cît mai corespunzătoare ca structură și intensitate a aprovizionării tehnico-materiale și a desfacerii produselor, lărgirea cooperării pentru valorificarea excedentului de producție sau acoperirea locurilor înguste; creșterea ponderii grupelor active a fondurilor fixe și stabilirea numărului și tipului acestora avîndu-se în vedere în mai mare măsură structura producției; întărirea controlului asupra gospodăririi fondurilor fixe, prin instaurarea unei stricte discipline în întreținerea și exploatarea acestora etc.

În cele din urmă sporirea eficienței fondurilor fixe trebuie să se materializeze în cincinalul 1981—1985 într-o contribuție substanțială sporită la creșterea venitului național — condiție hotărîtoare pentru dezvoltarea în ritm înalt a întregii economii naționale, creșterea avuției societății și ridicarea nivelului de trai.

dr. Angelica M. VRABIE

Galați

UNA DIN CELE MAI DEZBĂTUTE PROBLEME în literatura economică occidentală este cea a locului și rolului pieței în economia capitalistă (nu de mult, de exemplu, un colocviu internațional ținut la Milano a înscris între temele sale această problemă). Punctele de vedere în această chestiune nu neagă de fel recunoașterea însemnătății pieței capitaliste în sistemul economic respectiv. Adeseori însă se avansează critici la adresa intervenției statului capitalist în economie în sensul celei preconizate de teoria keynesistă și nekeynesistă, intervenții care, vezi bine, ar afecta virtuțile intrinseci ale pieței concurențiale „pure”.

Promotorii actuali ai unor asemenea opinii se vădesc așa-zisii „noi economiști”, curent pentru care piața — cea concurențială bineînțeles — are numai... virtuți. Viciile din economie — a căror existență nu poate fi totuși negată în piața concurențială — nu sînt considerate, în cadrul acestui curent, decît abateri de la virtuțile intrinseci pieței, abateri pentru care este învinuit mai ales statul; prin intervențiile sale — afirmă acești economiști — acesta, pasămite, a tulburat „cursul firesc”, „normal” al lucrurilor.

Asemenea afirmații se cer comentate și pentru faptul că mai multe puncte de vedere din gîndirea economică burgheză reflectă trăsături marcate cel puțin de două fapte esențiale: a) contradicția puternică între noțiunile teoretice — respectiv conținutul formulărilor conceptuale — și faptele, fenomenele și procesele din realitatea economică; b) poziția incomodă în care se găsesc economiștii nemarkșiști din țările capitaliste deoarece nu pot elabora,

„Virtuțile omnipotente” ale pieței infirmate de realitățile economiei capitaliste

În cadrul sistemului capitalist, soluții reale, veritabile în raport cu problemele ce li se pun, ei se află, deci, în situația de a nu putea face propuneri și recomandări a căror aplicare să asigure desfășurarea cit mai normală a activităților din economie.

Intr-adevăr, deceniul „70”, cu manifestările sale — ne referim îndeosebi la inflație, șomaj, la nivelul scăzut al ocupării capacităților de producție și al producției materiale — se deosebește — în rău — de felul cum s-au desfășurat aceleași activități economice — ca nivel și ritm — după cel de-al doilea război mondial și îndeosebi în anii deceniului „60”. Caracterizat printr-o dezvoltare economică relativ echilibrată, în anii „60” s-au consolidat și pozițiile teoretice — care au apărut în condițiile de atunci — ca fiind confirmate de viață; este vorba, în special, de practica economică ale cărei măsuri transpuneau

în viață formulările teoretice ale lui J.M. Keynes. Ceea ce nu s-a mai întîmplat însă în anii deceniului următor, măsurile amintite fiind considerabil compromise de marile neajunsuri cu care s-au confruntat și se confruntă economiile capitaliste. Ceea ce a amplificat cu deosebire cele două trăsături — în fond contradicții — sus-menționate a fost și este existența concomitentă în lumea capitalistă a stagnării și a inflației (ceea ce în limbajul curent anglo-saxon este denumit „stagflation”). Ne aflăm astfel, în prezența unor puterice și esențiale dificultăți cu care se confruntă concepția adepților școlii lui J.M. Keynes, școală — așa cum cunoaștem — dominantă în lumea economiștilor nemarkșiști în țările occidentale. Noua formă de dezechilibru manifestată în economie în cadrul crizei generale a capitalismului monopolist de stat, s-a dovedit deosebit de tulburătoare pentru gîndirea și practica economică din țările capitaliste, întrucît vine în contradicție cu postulatul teoretic, cu putere de dogmă, conform căruia inflația și șomajul nu pot conviețui, în sensul că nu pot coexista concomitent.

Cum se înfățișează, confruntate cu aceste realități, opiniile unor economiști occidentali*) privitoare la locul și rolul pieței în economia capitalistă? O caracteristică, pe care o consemnăm, se referă la poziția deosebit de critică adoptată de economiști la adresa capitalismului contemporan, fiind puse în evidență, cu lux de amănunte, diferitele manifestări de criză din economie, societate și cultură). Este de semnalat și existența unei rupturi, a unui dezechilibru, între amploarea sub care ne sînt prezentate variatele și multiplele ma-

FIȘE

cooperarea de consum în economia românească contemporană

Ion Smedescu

● Ion Smedescu este autorul unei monografii publicate la Editura Științifică și Enciclopedică — „Cooperarea de consum în economia românească contemporană” — consacrată evoluției mișcării cooperatiste în țara noastră, rolului și sarcinilor ce revin cooperăției de consum în cadrul economiei naționale. În lucrare sînt expuse principiile de organizare și conducere, structura organizatorică a cooperăției de consum; de asemenea, este de-

finit locul acestei organizații în ansamblul activității de comerț interior. În capitole distincte, autorul a analizat formele de participare a cooperăției de consum la formarea fondului de stat de produse agricole, modul de organizare și desfășurare a activității de prestări de servicii, producția industrială ca parte însemnată a activității generale a cooperăției de consum, participarea cooperăției de consum în transporturi, investiții, aprovizionare tehnico-materială, reclamă și publicitate etc. Rod al unor investigații multilaterale, lucrarea se adresează unui cerc larg de cititori — cadre din economie care activează în acest domeniu, studenții economiști, profesori și elevii ai grupurilor școlare de profil, etc.

Mecanism de conducere

● Un studiu consacrat metodologiei de perfecționare a structurii de conducere a producției — autor Asen Kovacev

este publicat în volumul Probleme na mehanizma za upravlenie na narodnogo stopanstvo (Probleme ale mecanismului conducerii economiei naționale) apărut la Sofia, în 1979, sub egida Academiei de Științe a R.P. Bulgaria. Potrivit opiniei autorului, la perfecționarea structurii de conducere a producției este necesar să se acorde atenție nu numai caracterului și formelor de subordonare a verigilor organizatorice de producție față de cele superioare (considerate sub aspect funcțional), ci și ierarhiei obiectiv existente de țeluri și sarcini social-politice, tehnico-științifice, economico-organizatorice și tehnico-productive, care se rezolvă la diferite nivele de conducere a economiei. În această perspectivă, o importanță deosebită vedește — deopotrivă cu evaluarea oportunității, numărul de nivele de conducere și de verigi ale acesteia — repartizarea corespunzătoare a responsabilităților economice, asigurarea eficienței de funcționa-

re a schemelor economico-organizatorice, interacțiunii dinamice și complexe dintre acestea.

Ecodezvoltare

● Ideea ecodezvoltării, urmărind prevenirea unor efecte distorsionate pe care le are implementarea rigidă de tehnologii din țările industrializate în localitățile rurale din țările în curs de dezvoltare, a dovedit reale posibilități de aplicare în practică; aceasta este o concluzie principală care se desprinde din studiul Gêrer la nature” publicat de Vicente Sanchez și Fernando Ortiz Monasterio — în revista O.N.U. FORUM DU DEVELOPPEMENT. În concepția susnumiților cercetători, progresul localităților rurale ar urma să se realizeze prin menținerea unui echilibru între dimensiunea economică, socială și ecologică a procesului dezvoltării. Obiectivul pe termen lung al acestei strategii de dezvoltare — îmbunătățirea calității vieții populației din

nifestări de criză și, comparativ, dimensiunea redusă, volumul modest al propunerilor și recomandărilor de soluții, care ar fi necesar să se adopte de cei interesați: agenții economici, administrația publică etc.; s-a vădit și se vedește o disproporție sensibilă între gravele simptome semnalate și anemicele remedii recomandate. În același timp, se relevă o puternică contradicție între simptome și remedii, ca urmare a faptului că acestea din urmă au fost concepute fără a se ataca structura sistemului social existent — este vorba de cel capitalist — cauzele deficiențelor rezidind — în concepția acestor economiști — exclusiv în modul cum funcționează mecanismul economic, fără nici o legătură cu construcția și structura acestuia.

Consemnăm, de asemenea, o exagerare evidentă a virtuților pieței concurențiale — piață care chipurile ar inventaria și măsura necesitățile din economie și care contribuie în același timp, în mod activ, la asigurarea satisfacerii lor: potrivit unor opinii piața concurențială chiar ar semna și necesitățile materiale ale perioadelor de viitor. Este clar, deci, că avem de-a face pe de o parte, cu o exagerare a rolului și a funcțiilor pieței concurențiale iar, pe de altă parte, cu însăși tendința de simplificare — pînă la caricaturizare — a procesului dezvoltării economiei și societății contemporane.

Aceeași exagerare și simplificare o constatăm cînd unii economiști se referă la funcțiile lui „homo oeconomicus”. Acestei creațiuni abstracte a economiștilor burghezi i se cere să fie prezentă activ și „să se manifeste rațional”. În concepția respectivă, dacă comportamentul lui „ho-

mo oeconomicus” devine și rațional, acesta îndrumă și conduce piața concurențială iar rezultatul va fi, în mod necesar și neîndoielnic, o desfășurare „normală”, „armonioasă” a întregii vieți economice și sociale. Exagerarea rolului și funcțiilor lui „homo oeconomicus”, apare cu atît mai evidentă cu cît la începutul instituționalizării sale în știința economică, aceasta l-a admis doar ca o necesitate în procedeele de simulare, în cadrul ipotezelor sale de lucru. Prin mijlocirea lui „homo oeconomicus” metoda inductivă s-a completat și echilibrat în momentele cînd știința economică era acuzată — în ceea ce privește metoda sa — că predomină deducția¹⁾. Din nefericire, exagerarea rolului și funcțiilor lui „homo oeconomicus” în construirea acestuia cu piața concurențială, înseamnă, în fond, eliminarea faptelor, respectiv a inducției, substituirea ei unilaterală prin deducție, cu un conținut ipotetic, cu un elaborat abstract.

O altă constatare privește propagarea unei viziuni economice înguste, ca urmare a faptului că fenomenele și procesele economice sînt observate și analizate izolat de cele sociale, economia, cu manifestările sale specifice, apărînd ca fiind un scop în sine. Sîntem în prezența unui punct de vedere în care este eliminat tocmai social-umanul. În foarte multe cazuri economia este considerată ca un sistem autonom și relativ închis, propagîndu-se astfel o viziune tehnocrată — și aceasta într-o lume a interdependențelor cum este lumea de azi! Modelările numerice au fost substituite adeseori realității, fiind presupusă autoreglarea economiei independent de factori exogeni care să o influențeze,

eventual să o și schimbe. S-a vorbit și se vorbește, cel mult de un singur factor și anume de mediul ambiant, în special în ceea ce privește restricțiile în sistem, sub raportul resurselor.

prof. dr. doc. Roman MOLDOVAN

¹⁾ Deși ne referim, în principal, la economiști participanți la colochiul de la Milano, respectiv la conținutul rapoartelor lor, dar mai cu seamă la cel al discuțiilor ce s-au purtat acolo, puncte de vedere similare au o largă circulație între toți economiștii nemarxiști din țările capitaliste — așa cum o dovedește literatura de specialitate economică și sociologică. Se poate deci afirma că puncte de vedere exprimate la colochiul amintit caracterizează, într-un fel sau altul, gândirea economiștilor nemarxiști din țările capitaliste în probleme de fond, esențiale din știința economică contemporană.

²⁾ „În zilele noastre este larg răspîndită recunoașterea că este imposibil să se combine o prosperitate continuă cu prețuri stabile, aceasta atîta timp cît nu va fi radical schimbat întregul sistem al relațiilor industriale. O astfel de schimbare presupune rezolvări cu adîncă rezonanță politică, pe care nici o țară capitalistă nu este dispusă să le accepte de bună voie”, arată de exemplu Joan Robinson. (Convorbire cu Joan Robinson consemnată în vol. *Journey among the economists* de Arrigo Levi, Alceve Press, Londra 1973) etc.

³⁾ Iată, bunăoară, remarcarea unui economist de prestigiu în această direcție: „Metoda deductivă apriorică a economiștilor tradiționali, care descria de regulă economia ca un sistem de cel mult patru sau cinci variabile, a fost înlocuită cu metoda inductivă și empirică bazată pe analize, pe date”. (Convorbire cu W. Leontief, consemnată în volumul *Journey among the economists* de Arrigo Levi, Alceve Press — Londra, 1973).

mediul rural — implică, după cum opinează V.S. și F.O.M., utilizarea la nivel înalt a resurselor naturale și umane locale prin perfecționarea unor tehnologii tradiționale deopotrivă cu conservarea unor modele socio-culturale specifice și cu dezvoltarea, în mod corespunzător, a elementelor de progres tehnic și de infrastructură.

Nevoi fundamentale

● Perioada postbelică — opinează Frances Stewart în articolul „Country experience in providing for basic needs” (Experiența națională în asigurarea nevoilor fundamentale) publicat în numărul din decembrie al revistei FINANCE AND DEVELOPMENT — a pus în evidență că sporirea venitului național, indicator principal în fundamentarea strategiei de creștere și, totodată, de exprimare a acestei creșteri pentru care au optat numeroase țări în curs de dezvoltare, nu asigură în orice condiții ridicarea nivelului de trai al tuturor catego-

riilor de populație; perpetuarea stării de sărăcie pentru un însemnat procent al populației acestor țări ilustrează limpede acest fapt. Tocmai de aceea, subliniază F.S., numeroase investigații științifice au fost orientate spre determinarea așa-numitelor „nevoi fundamentale” ale ființei umane care să se constituie drept punct de reper în elaborarea strategiilor de dezvoltare.

După cum consideră autoarea, cu toate dificultățile metodologice pe care le implică determinarea acestora, a diversității și ierarhizării lor în funcție de specificul fiecărei țări, în cadrul nevoilor fundamentale, cu caracter de maximă generalitate, pot fi cuprinse hrana și alimentația, sănătatea, educația, asigurarea cu apă, salubritatea publică, condițiile de locuit. Odată determinate, satisfacerea acestor nevoi impune pe de o parte asigurarea unei baze economice, menită să permită alocarea echilibrată de resurse în sectorul producției și dezvoltarea ramurilor care produc bunuri și ser-

vicii ce satisfac nemijlocit nevoile fundamentale, iar pe de altă parte asigurarea unei organizări corespunzătoare a producției sociale și a distribuției echitabile a veniturilor.

VIRGIL DINCĂ

PLANIFICAREA CONSUMULUI POPULAȚIEI ȘI PERSPECTIVELE CONSUMULUI CASNIC DE COMBUSTIBILI

● Editura craioveană „Scrisul Românesc” a publicat de curînd, sub semnătura lui Virgil Dincă, volumul „Planificarea consumului populației și perspectivele consumului casnic de combustibil”. Lucrarea își propune să analizeze unele aspecte, teoretice și metodologice, ale relației dintre planificarea consumului populației, în general,

FIȘE

și planificarea consumului de combustibil pentru populație, efectele însemnate pe care mutațiile survenite în volumul și structura combustibililor utilizați în gospodăriile populației — pentru încălzit și prepararea hranei — le au asupra ambianței de locuit. Asigurarea unui climat plăcut și sănătos fiecărei locuințe determină, în condițiile realizării unor mari complexe urbanistice, dar și a modernizării fondului locativ național deja existent, profunde implicații economico-sociale; acestea privesc cu deosebire, după cum se subliniază în volum, necesitatea de a opera unele restructurări în consumul casnic de combustibil, ca urmare a restricțiilor energetice tot mai pronunțate, fără a afecta însă calitatea condițiilor de locuit, bunăstarea fiecărei familii.

9

FONDURILE ÎNTREPRINDERILOR SOCIALISTE. AUTOGESTIUNEA ECONOMICO-FINANCIARĂ ȘI TRĂSĂTURILE EI CARACTERISTICE

Continuăm publicarea consultațiilor pentru candidații la examenul de admitere în învățământul economic superior, elaborate pe baza Programei Ministerului Educației și Învățământului, de către cadrele catedrei de Economie politică de la Academia de Studii Economice din București, sub conducerea prof. univ. dr. N. N. Constantinescu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România.

Fondurile întreprinderii socialiste

DESFAȘURAREA activității întreprinderilor socialiste poate avea loc numai în condițiile în care acestea dispun de **mijloace de muncă** — mașini, utilaje, instalații, clădiri etc., de **obiecte ale muncii**, materie primă, materiale, combustibil, energie, etc. precum și de resursele bănești, necesare aprovizionării tehnico-materiale, retribuirii personalului și acoperirii altor nevoi gospodărești.

Totalitatea mijloacelor materiale și bănești de care dispune întreprinderea socialistă în vederea desfășurării activității economice constituie fondurile acesteia.

Datorită faptului că procesul de producție are loc întotdeauna în condițiile unei anumite forme sociale a producției determinată de relațiile de proprietate existente, **natura social-economică** a mijloacelor de producție, inclusiv a celor bănești, diferă de la o orinduire la alta. În societatea capitalistă, de pildă, aceste mijloace, fiind obiect al proprietății private și exprimând relații de exploatare, apar sub numele de capital.

În societatea socialistă mijloacele de producție și bănești, fiind obiect al proprietății obștești și exprimând relații de colaborare și întrajutorare, au o natură social-economică proprie, apărând sub denumirea de **fonduri**.

Fondurile întreprinderii socialiste sînt o categorie economică care exprimă natura social-economică nouă a mijloacelor de producție și bănești în socialism.

Fondurile întreprinderii socialiste se compun din : a) fonduri de producție ; b) fonduri de circulație și c) fonduri cu destinație social-culturală.

La rîndul lor, fondurile de producție, în funcție de specificul în care se consumă și își transferă valoarea asupra produsului finit, se împart în : **fonduri fixe și fonduri circulante.**

Fondurile fixe sînt acea parte a fondurilor de producție care se consumă și care își transmit valoarea asupra produsului creat nu dintr-odată, ci treptat, de-a lungul mai multor cicluri de producție. Ele reprezintă partea cea mai importantă a avuției naționale, aparatul de producție al întreprinderilor socialiste. În structura acestor fonduri intră : clădiri productive ; construcții speciale ; instalații de transmisie ; mașini de forță, mașini, utilaje și instalații de lucru ; unelte, dispozitive și instrumente ; mijloace de transport etc.

Fondurile circulante sînt acea parte a fondurilor de producție care se consumă în întregime în fiecare ciclu de producție și își transferă dintr-o dată și în întregime valoarea asupra produselor create. În structura fondurilor circulante intră : materiile prime, materialele de bază și auxiliare, semifabricatele, combustibilul, retribuția ș.a.

Produsele finite, bunuri de consum sau mijloace de producție, rezultate din consumarea productivă a fondurilor fixe și circulante, împreună cu mijloacele bănești obținute din vânzarea lor, constituie **fondurile de circulație** ale întreprinderilor.

Fondurile circulante împreună cu fondurile de circulație alcătuiesc **mijloacele circulante** ale întreprinderii. Acestea se găsesc atât în producție cît și în circulație. După proveniența lor, mijloacele circulante se împart în : **proprie** (cele cu care statul deținează întreprinderile sale la începutul activității lor și care ulterior sporesc pe seama beneficiilor obținute) și **împrumutate** (cele procurate sub formă de credite).

În afara fondurilor de producție — fixe și circulante —, întreprinderile socialiste dispun și de **fonduri fixe neproductive**, adică de fonduri cu destinație socială : locuințe, cantine, creșe și alte construcții împreună cu echipamentul lor tehnic. Aceste fonduri satisfac nevoi social-culturale ale oamenilor muncii.

În orice moment întreprinderile socialiste dispun de fondurile necesare desfășurării activității lor în trei forme : **bănească, productivă și marfă.** Sub toate aceste forme, ele se află într-o continuă mișcare, trecînd din sfera producției în sfera schimbului și invers, întrucît procesul de producție a bunurilor mate-

riale presupune o legătură strînsă între aceste două sfere ale reproducerii sociale.

În mișcarea lor, fondurile întreprinderilor socialiste parcurg trei stadii distincte. Trecerea succesivă prin aceste stadii constituie **circuitul fondurilor.**

Primul stadiu al circuitului fondurilor constă în trecerea acestora din forma bănească în formă productivă, adică cu resursele bănești pe care le au la dispoziție, întreprinderile socialiste cumpără mijloace de producție (mașini, utilaje, materii prime, combustibil) și retribue lucrătorii.

Al doilea stadiu constă în trecerea fondurilor din forma productivă în forma marfă ; în acest stadiu are loc procesul de producție propriu-zis și se obține produsul muncii, ca urmare a unirii factorului personal cu cel material. La valoarea mijloacelor de producție consumate se adaugă valoarea nou creată.

Al treilea stadiu al circuitului fondurilor întreprinderilor socialiste constă în trecerea acestora din forma marfă în formă bănească, cu un anumit spor de valoare față de început.

Mișcarea fondurilor nu se intrerupe după efectuarea unui circuit ; de aceea, privit ca un proces neîntrerupt, în cadrul căruia are loc schimbarea succesivă a formelor pe care le îmbracă fondurile de producție în trecerea lor din sfera producției în sfera schimbului și invers, circuitul acestora poartă denumirea de rotație. Această rotație se determină prin raportarea valorii totale care se rotește la valoarea totală a fondurilor de producție.

Cu cît rotația de ansamblu a fondurilor are loc mai rapid, cu atît societatea creează o masă mai mare de valori de întrebuințare, cu atît eficiența muncii sociale este mai ridicată. De aici, necesitatea reducerii sistematice a timpului de rotație a fondurilor prin luarea de către întreprindere a unor măsuri tehnico-organizatorice în toate stadiile circuitului : **aprovizionare, producție și desfacere.** Acest lucru este de mare importanță întrucît unul din indicatorii sintetici calitativi ai activității întreprinderii socialiste este **viteza de rotație** a fondurilor de producție, care constă în rapiditatea mișcării acestora prin cele trei stadii ale circuitului pe care îl parcurg.

În procesul consumării lor productive, fondurile fixe (mașini, instalații, utilaje etc.) sînt supuse uzurii fizice și uzurii morale.

Prin **uzura fizică a fondurilor fixe** se înțelege pierderea treptată a proprietăților lor tehnice de exploatare ca urmare a folosirii în procesul de producție și a acțiunii forțelor naturii (nefolosirii) și o dată cu aceasta și pierderea valorii. Uzura fondurilor fixe, determinată de folosirea lor productivă, este însoțită întotdeauna de transferarea valorii acestora asupra produsului creat. Uzura fizică din cauza nefolosirii fondurilor fixe reprezintă o pierdere pentru societate, întrucît echivalentul ei valoric nu se include în costul producției și, prin urmare, nu se recuperează.

Prin **uzura morală a fondurilor fixe** se înțelege deprecierea valorică a acestora ca urmare a ieftinirii mijloacelor de muncă de aceeași construcție sau apariției unor mijloace de muncă moderne, cu randament superior. Baza materială a uzurii morale o constituie **progresul tehnic.**

Asigurarea continuității procesului de producție impune înlocuirea fondurilor fixe uzate. În acest scop este necesară recuperarea valorii lor cu ajutorul **amortizării.** Aceasta înseamnă că după scurgerea unei anumite perioade de timp, valoarea fondurilor fixe revine în întregime la forma inițială ; are loc, cu alte cuvinte, rotația lor după valoare. Pe măsura trecerii din forma productivă în forma bănească, valoarea fondurilor fixe se concentrează în așa-numitul **fond de amortizare.** Acest fond este destinat să asigure înlocuirea în formă materială a fondurilor fixe consumate, după ce ele au fost scoase din funcțiune. Întrucît recuperarea valorii fondurilor fixe are loc treptat, iar reînnoirea după uzura lor totală, fondul de amortizare poate fi folosit și pentru lărgirea capacității de producție, ca sursă de acumulare.

Menținerea în stare de funcționare a mașinilor și utilajelor etc., necesită lucrări curente și periodice de reparații. După ro-

R. S. Cehoslovacă

UN CONCEPT CU MULTIPLE VALENTE PRACTICE: INTEGRAREA ACTIVITĂȚILOR INDUSTRIALE CU CELE AGRICOLE

ÎN R. S. CEHOSLOVACĂ, în cadrul procesului de industrializare a agriculturii, de accentuare continuă a ponderii factorilor intensivi de creștere a producției agricole, un rol tot mai activ capătă diferitele forme de integrare a activităților industriale cu cele agricole propriu-zise, ceea ce se consideră că permite valorificarea complexă, superioară a resurselor existente în această ramură a economiei.

Printre multitudinea de ramuri industriale și alte sectoare ale economiei cehoslovace, care se pretează cu succes la lărgirea și aprofundarea integrării, figurează și industria amidonului; este vorba de o subramură a cărei producție este destinată unui cuprinzător cerc de beneficiari, ca industria alimentară, cea textilă, a hîrtiei, farmaceutică și chiar domeniul turnătorilor. Atît necesitatea de a prelucra o materie primă de cea mai bună calitate (respectiv cartofii industriali), cît și faptul că din procesul de fabricare a amidonului rezultă și unele deșeuri sau reziduuri — solide și lichide — care pot fi valorificate în agricultură sub formă de îngrășăminte și furaje au determinat orientarea activității fabricilor de amidon către cooperarea și integrarea cu unități agricole.

Contractele de cooperare prevăd obligația fabricilor de amidon de a pune la dispoziția întreprinderilor cultivatoare răsaduri corespunzătoare, precum și de a suporta cheltuielile de transport și de descărcare a cartofilor. De asemenea, fabricile sînt obligate să livreze întreprinderilor deșeurile rezultate din procesul de producție — sfîrșimături și borhot — la prețuri reduse. În cazul în care conținutul în amidon al cartofilor depășește 15%, întreprinderile furnizoare obțin o primă pentru fiecare ha de suprafață contractată. În afară de aceasta, fabricile de amidon asigură furnizorilor lor consultații de specialitate.

Valorificarea apelor reziduale pentru irigații

UN CARACTER de integrare a producției au și câteva contracte referitoare la folosirea ca îngrășăminte și pentru irigații a apelor reziduale din fabricile

de amidon, care-și asumă finanțarea instalațiilor de irigare din întreprinderile agricole, întrucît sînt scutite de a-și mai construi instalații speciale de filtrare a apelor lor reziduale. O astfel de instalație a fost amenajată, de pildă, în cooperativa „Budovatel“ la Smolovy, în regiunea dealurilor ceho-morave, pe o suprafață de peste 2 500 ha, în majoritate finețe. Termenul de recuperare a investițiilor a fost calculat la 6 ani și jumătate, la o creștere a producției de nutreț verde de 3—4 ori.

Contractele de cooperare și integrare au influențat pozitiv asupra repartizării suprafețelor cultivate, contribuind totodată la concentrarea lor și încurajînd folosirea terenurilor cele mai apropiate de fabricile de amidon. De asemenea, ele au influențat asupra specializării multor întreprinderi agricole. Dacă în anul 1970 fabricile de amidon au avut 1 200 de furnizori de cartofi industriali, cu o suprafață medie cultivată de 12 ha fiecare, în prezent numărul furnizorilor a scăzut la 330, dar suprafața medie cultivată a crescut la 49 ha, preconizîndu-se ca pînă în 1990 suprafața medie cultivată să se stabilizeze la 250 ha.

De la deșeuri la carne de vită

ÎN LOCALITATEA Horažďovice din Cehia de vest a luat ființă microcomplexul agroindustrial „Agroamyl“, construcția lui fiind finanțată de o fabrică de amidon locală, împreună cu circa 50 de cooperative agricole. Ciclul lui de producție se compune din cultivarea cartofilor industriali pentru fabricarea amidonului și dextrinei, valorificarea deșeurilor — rezultate din procesul fabricării amidonului — ca furaje pentru bovine, folosirea apelor reziduale pentru irigații, conservarea nutrețului obținut de pe suprafețele irigate și pregătirea rásadurilor de cartofi industriali pentru întreprinderile cultivatoare. Totalitatea acestor legături reprezintă un ciclu relativ închis, avantajos deopotrivă pentru toți participanții, cele mai importante produse rezultate fiind amidonul și carnea de vită.

„Agroamyl“ dispune de o crescătorie de bovine cu o capacitate de

1 000 de capete, unde bovinele în greutate inițială de 300 kg sînt îngrășate pînă la 650 kg. Sistemul de irigații deservește o suprafață de 1 050 ha pămînt agricol al cooperativelor-membre și înlocuiește procedeul artificial tehnico-biologic de filtrare a apelor reziduale (circa 600 000 mc anual).

Recent a fost construit un uscător multiutilitar care valorifică deșeurile rezultate la fabrica de amidon, fiind totodată folosit pentru conservarea nutrețului verde. Cu acest uscător este cuplat atelierul pentru producerea pastei furajere.

De asemenea, „Agroamyl“ coordonează livrarea a ca. 3 500 tone de cartofi industriali pentru fabrica de amidon, în perioada funcționării micro-complexului distanța medie de transport micșorîndu-se de la 27 km la 16 km. Două întreprinderi componente sînt specializate în producerea de rásaduri de cartofi.

Alte activități și preocupări

PRINTRE ALTE ACTIVITĂȚI de integrare a industriei amidonului se înscrie participarea fabricilor cu 50% la investițiile necesare construcției citorva curățătorii de cartofi în întreprinderile agricole și — implicit — la obținerea în aceeași proporție de venituri din beneficiile realizate de pe urma acestei activități. Din cartofii curățați se prepară cartofi-pai în unele din secțiile fabricii de amidon, iar deșeurile se utilizează la fabricarea spiritului.

Interesantă este, de asemenea, preocuparea fabricilor de amidon pentru valorificarea nemijlocită a deșeurilor în scopuri furajere. Așa, de pildă, s-a elaborat o tehnologie de fabricare a albuminei din cartofi (din așa-numitele ape tuberculare), care are o valoare nutritivă aproape echivalentă cu cea a făinii de pește. Cantitățile de albumină, astfel obținută, sînt importante, deoarece o fabrică de amidon de capacitate mijlocie poate produce anual pînă la 100 tone de albumină.

În sistemul producției agro-alimentare din Cehoslovacia industria de amidon nu este singura care promovează o activitate de integrare; în mod similar procedează și industria de conserve, cea de produse congelate, de grăsimi și de vinuri. Scopul acestei activități constă în raționalizarea relațiilor dintre sfera producției primare și sfera prelucrătoare, în adaptarea mai bună a bazei de materii prime la cerințele industriei și la prescripțiile unei alimentații sănătoase.

dr. Imrich RUBIK

Alternativa monetară

(Urmare din pag. 27)

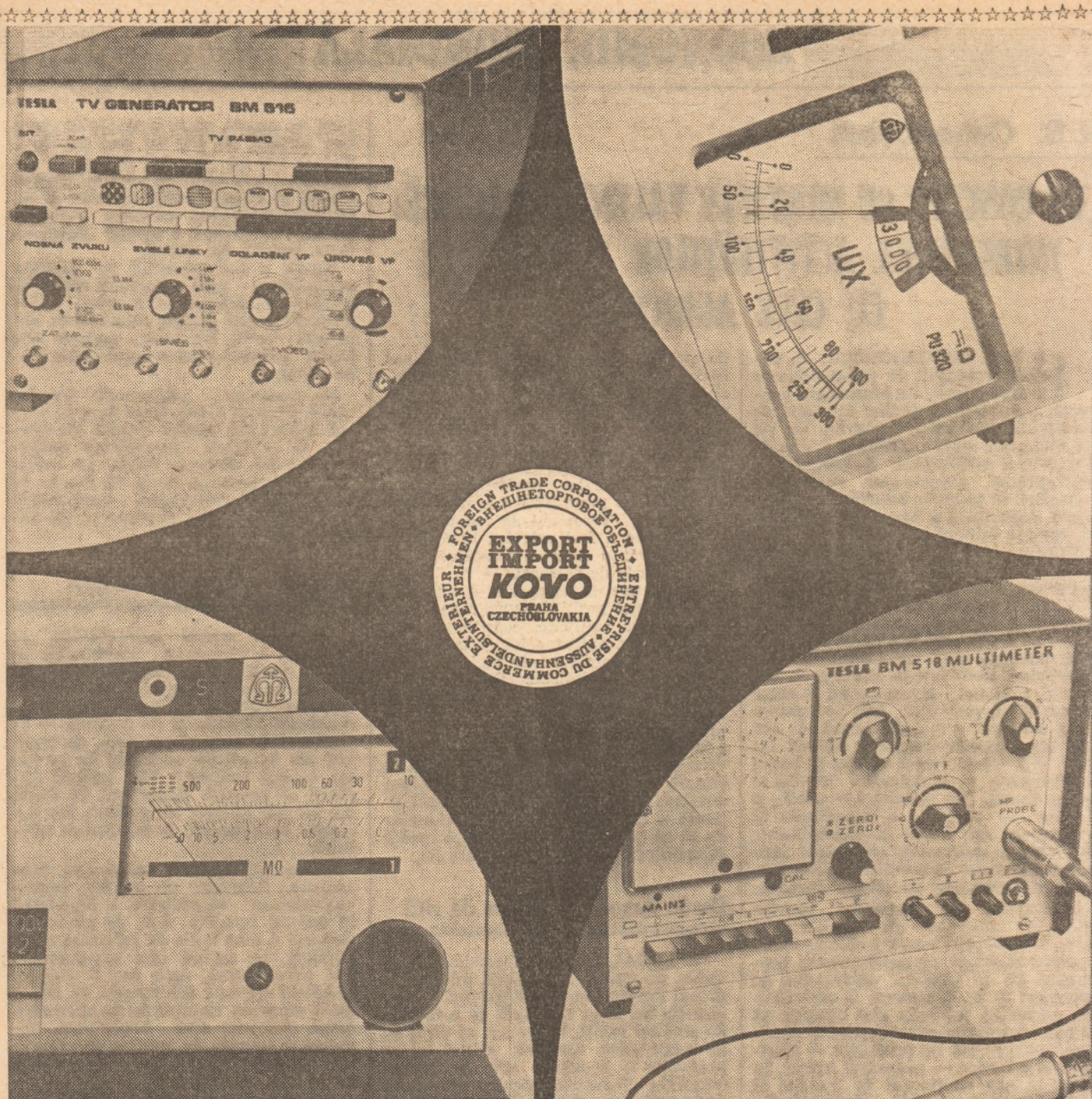
După cum subliniază experții Pieței comune, reușita Sistemului Monetar European este condiționată de o mai bună coordonare între politicile economice și monetare ale acestor state. În special în domeniul condițiilor de creditare și al dobînzilor.

Stadiul diferit de dezvoltare economică al acestor state, particularitățile sistemelor economico-financiare naționale, pozițiile diferite ale balanțelor de plăți, decalajele de prețuri și de eficiență economică dintre țările membre constituie însă, în prac-

tică, un complex de factori care fac imposibilă o coordonare sau convergență economică în condițiile în care criza economică occidentală se ascute.

Mai mult decît atît, întrucît fiecare țară membră este confruntată de serioase probleme atît în relațiile cu celelalte țări partenere din C.E.E., cît și în relațiile cu țările occidentale nemembre ale Pieței comune, convergența economică nu poate fi realizată, întrucît efectele economice rezultate din această interdependență sînt diferite de la țară la țară, iar măsurile de control și dirijare sînt proprii fiecărei țări.

În acest context, sistemul monetar al Pieței comune se găsește în faza confruntării dezideratelor convergenței și ale stabilității monetare cu realitatea instabilității economice și accentuării decalajelor.

Intreprinderea de Comerț Exterior KOVO

— un partener comercial bun

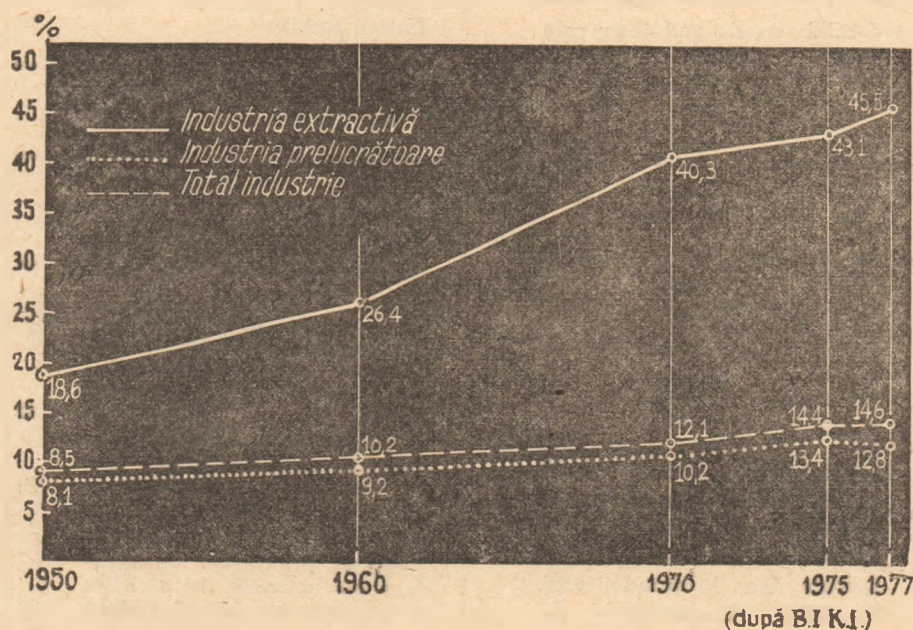
Intreprinderea de Comerț Exterior KOVO exportă:

- aparate de măsură electrice și electronice, surse de lumină și sisteme automate de dirijare a proceselor tehnologice
- produse ale tehnicii de calcul și de birou
- mașini poligrafice, tehnică de măsurare și de pompare a combustibililor lichizi
- aparate de măsură pentru laboratoare și nucleare; tehnică de laborator pentru cercetări științifice și nucleare
- aparate de reglare și automatizare
- piese pentru industria electronică și mașini pentru producția lor
- instalații de telecomunicații

I.C.E. KOVO
 Jankovcova 2
 170 88 Praha 7
 Cehoslovacia

Distorsiuni structurale în industrializarea țărilor în curs de dezvoltare

ÎN POFIDA eforturilor depuse în ultimele decenii pentru ridicarea sectorului industrial al economiei naționale

a țărilor nesocialiste în curs de dezvoltare rezultatele obținute rămân destul de modeste. Datele statistice evidențiază că, în perioada 1950—1977, ponderea acestui grup de țări în producția industrială a lumii capitaliste a crescut

de la 8,5% la 14,6%, îndeosebi pe seama expansiunii industriei extractive (a cărei pondere corespunzătoare s-a mărit, în același interval, de aproape două ori și jumătate), ceea ce reflectă în fapt consolidarea dezechilibrului structural în industria țărilor respective, accentuarea nivelului scăzut al valorificării bogățiilor lor naturale, întărirea profilării lor ca furnizori de materii prime pentru industria țărilor dezvoltate. Același lucru este ilustrat și de alura

în acest domeniu. Astfel, în 1978 au fost aplicate de 3,9 ori mai multe realizări tehnico-științifice decât în 1971, ținând seama de faptul că în aceeași perioadă efectivul persoanelor ocupate în activitatea de cercetare științifică s-a mărit doar cu circa 3%, rezultând o sporire considerabilă a eficienței muncii lor.

În ceea ce privește efectul economic obținut de pe urma aplicării rezultatelor cercetării se apreciază că acesta a fost de 9,1 ori mai ridicat în 1978 comparativ cu 1971, fapt care reflectă axarea progresivă pe descoperiri de mai mare importanță pentru economia națională (efectul economic mediu realizat pe o aplicație crescând de la circa 71 000 la 164 000 leva). Totodată, progresul realizat se datorește — între altele — creșterii continue a producției industriale, întrucât în această ramură a economiei naționale a Bulgariei s-a obținut în 1978 circa 69% din întregul efect economic. În ceea ce privește structura efectului menționat, pe primul loc se situează reducerea costurilor de producție, pe seama micșorării consumurilor de materii prime, materiale, combustibil și energie, lubrifianți, a cheltuielilor de muncă ș.a.

Materii prime: Zăcămintul „economisire”

PRIMUL colocviu organizat nu demult în Franța pe tema economisirii materiilor prime a întrunit participarea reprezentanților a patru sute de întreprinderi industriale, înscriindu-se în efortul de realizare a obiectivului propus de guvernul francez, cel de a reduce deficitul balanței comerciale externe la acest capitol cu 5 miliarde franci pînă în anul 1985 (de menționat că în aprovizionarea cu materii prime Franța este tributară importului în proporție de 60%). Se prevede ca politica franceză în domeniul materiilor prime să includă un larg evantai de măsuri, cum sînt: acțiuni pe plan internațional, încheierea de acorduri bilaterale, constituirea de stocuri, investiții în sectorul minier, valorificarea resurselor autohtone (lemn, minereuri polimetale), punerea la punct de noi materiale, găsirea de înlocuitori pentru metalele nobile ș.a.

Din schimbul de experiență efectuat în cadrul colocviului a rezultat, pe de o parte, că instaurarea unui regim de economii constituie un „zăcămint” de materii prime deloc neglijabil, deoarece poate determina o reducere a consumului lor cu cel puțin 10—30%; pe de altă parte, a reieșit că nu este vorba numai de un imperativ național, ci de o problemă abordabilă în condițiile oricărei întreprinderi, indiferent de specificul acesteia, rezolvarea ei pe căi apropiate devenind un factor deosebit de fecund al creșterii productivității și a competitivității.

U.R.S.S.: organizarea rațională a producției de energie termică

O TREIME din cantitatea totală a combustibililor consumați în Uniunea Sovietică (respectiv 500 mil t.c.c., în acest an) servește la producerea de energie termică, destinată industriei, gospodăriei comunale și nevoilor casnice ale populației din zonele urbane. În cadrul politicii de economisire în acest domeniu un rol important revine sporirii eficienței producției și distribuției de energie termică, îndeosebi prin extinderea aprovizionării centralizate cu abur și apă caldă.

Datele din tabelul de mai jos ilustrează creșterea susținută a capacităților incluse în sistemul centralizat (centrale termoelectrice, instalații avînd cazane de abur cu o capacitate de peste 20 Gcal/h din industrie și gospodăria comunală, instalații industriale de recuperare a căldurii), respectiv de 174 ori în perioada 1970—1980. Aceasta a permis ca industria, rețeaua consumatorilor casnici și celor din gospodăria comunală să fie aprovizionate cu căl-

dură în proporție de peste trei-pătrimi din surse centralizate, reducîndu-se treptat ponderea surselor termice descentralizate (a cazanelor cu abur de mică capacitate etc.), nerentabile.

dură în proporție de peste trei-pătrimi din surse centralizate, reducîndu-se treptat ponderea surselor termice descentralizate (a cazanelor cu abur de mică capacitate etc.), nerentabile.

Sursa de aprovizionare	Creșterea livrărilor		
	1970 (în % din total)	1970 in %	1980
Centralele termoelectrice	54,0	51,0	164,5
Instalațiile cu cazane de abur	42,2	43,0	177,3
Instalațiile de recuperare a căldurii	3,8	6,0	270,0
Total :	100,0	100,0	174,3

Sursa : „Planovoe hozestvo”, nr. 2/1980.

Bulgaria — finalizari ale cercetării științifice

O ANALIZĂ a aplicării realizărilor tehnico-științifice în economia națională a R. P. Bulgaria în anii 1971—1978 a relevat creșterea continuă a eficienței

Revista ECONOMICA

Editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale — Institutul Central de Cercetări Economice

Sunvarul nr. 13 din 29 martie 1980

- Realegerea tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** în înalta funcție de președinte al României socialiste — chează înfăptuirii programului de înflorire multilaterală a patriei (**N. Ionescu**) 2
- O concepție științifică, înnoitoare cu privire la dezvoltarea schimburilor economice dintre state, ca factor al progresului și destinderii în lume (**prof. dr. Mircea Nicolaescu**) 4

ECONOMIE NAȚIONALĂ

- Utilizarea rațională a capacităților de producție (**dr. ing. Barbu Gh. Petrescu**) 7
- Mobilizarea tuturor resurselor pentru realizarea sarcinilor planului de comerț exterior (**Icp Stanciu**) 9
- Dezbateri „R. E.” Accelerarea înnoirii produselor și tehnologiilor 11
- Organizarea unitară, eficientă a aprovizionării tehnico-materiale în agricultură (**I. Ciobanu, Gh. Colțeanu**) 13
- Mecanismul economico-financiar: funcționalitate-eficiență. Adaptarea la imperativele creșterii eficienței 15
- Retribuții majorate pentru personalul muncitor din ramura telecomunicațiilor (**Aurelian Dochia**) 17

CONDUCERE-ORGANIZARE

- Determinarea gradului de organizare a transportului intern în întreprinderile industriale (**Ioan Petrișor**) 18

TEORII • IDEI

- Fondurile fixe și rolul lor în procesul creșterii economice (**dr. Angelica M. Vrabie**) 20
- Școli • curente • economiști. „Virtuțile omnipotente” ale pieței infirmate de realitățile economiei capitaliste (**prof. dr. doc. Roman Moldovan**) 22

ÎN SPRIJINUL CANDIDAȚILOR LA EXAMENUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL ECONOMIC SUPERIOR

- Fondurile întreprinderilor socialiste. Autogestiunea economico-financiară și trăsăturile ei caracteristice (**prof. dr. Marin Mehedintu**) 24

ECONOMIE MONDIALĂ

- Alternativa monetară a Europei occidentale (**dr. Aurel Berea, Nicolae Radian**) 26
- Opțiuni și reorientări în dezvoltare. Franța: previziuni asupra evoluției industriei 27
- Tendințe-conjuncturi 28
- R. S. Cehoslovacă. Un concept cu multiple valențe practice: integrarea activităților industriale cu cele agricole (**dr. Imrich Rubik**) 29

ÎN SUPPLEMENTUL NUMĂRULUI:
Curier economic-legislativ

IN THIS ISSUE

- A pledge for the set up of the country's mansidedly flourishing program. Comrade Nicolae Ceausescu's reelection in the high office of president of the socialist Romania (**N. Ionescu**) 2
- A scientific, innovating concept concerning the development of economic exchanges between states, as an element of world progress and détente. (**Prof. Dr. Mircea Nicolaescu**) 4
- Capital assets and their role in the economic growth process (**Dr. Angelica M. Vrabie**) 20
- Schools • trends • economists. "The omnipotent virtues" of the market invalidated by the realities of the Western economy (I) (**Prof. dr. Roman Moldovan**) 22
- The monetary alternative of the Western Europe (**Dr. Aurel Berea, Nicolae Radian**) 26
- The Czechoslovak Socialist Republic. A multi directions practical potential concept: industrial and agricultural activities integration (**Dr. Imrich Rubik**) 29

DANS LE NUMERO

- La réélection du camarade Nicolae Ceausescu dans la haute fonction de président de la Roumanie socialiste — garantie de l'accomplissement du programme de florissement multiforme de la patrie (**N. Ionescu**) 2
- Une conception scientifique, renouvelatrice sur le développement des échanges économiques entre les états, comme facteur du progrès et de la détente dans le monde (**prof. dr. Mircea Nicolaescu**) 4
- Les fonds fixes et leur rôle dans le processus de la croissance économique (**dr. Angelica M. Vrabie**) 20
- Ecoles - courants-économistes. „Les vertus omnipotentes" du marché infirmées par les réalités de l'économie capitaliste (**prof. dr. Roman Moldovan**) 22
- L'alternative monétaire de l'Europe occidentale (**dr. Aurel Berea, Nicolae Radian**) 26
- La R. S. de Tchécoslovaquie. Un concept avec de multiples valences pratiques: l'intégration des activités industrielles et agricoles (**dr. Imrich Rubik**) 29

ВЗ СОДЕРЖАНИЯ

- Переизбрание товарища Николае Чаушеску на высокую должность президента социалистической Румынии-залог осуществления программы многостороннего расцвета родины (**Н. Ионеску**).... 2
- Научная обновляющая концепция относительно развития экономических отношений между государствами, как фактор прогресса и разрядки в мире (**проф. др. Мирча Николаеску**) 4
- Основные фонды и их роль в процессе экономического роста (**др. Анджелика М. Врание**) 20
- Школы • течения • экономисты. Действительность капиталистической экономики опровергает «всемогущие доблести» рынка (**проф. др. Роман Молдован**)..... 22
- Западноевропейская валютная альтернатива (**др. Aurel Berea, Nicolae Radian**) 26
- Чехословацкая С.Р. Понятие с многозначными практическими воплощениями: интегрирование промышленной деятельности с сельскохозяйственной деятельностью (**др. Имрих Рубик**) 29

Abonamentele se încheie la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari de presă din întreprinderi și instituții. Prețul unui abonament (inclusiv suplimentul săptămânal): pentru întreprinderi și instituții — 260 lei anual; pentru cursanții tuturor formelor de învățămînt politic și profesional, elevi, studenți — 130 lei pe an, 65 lei pe 6 luni, 32,50 lei pe 3 luni. Termen limită de încheiere a abonamentului: 20 ale lunii anterioare perioadei de abonare.

Redacția și administrația: Calea Dorobanților nr. 11—25, 71 131 București, telefon 12 66 10. Cont I.S.I.A.P.: nr. 6451.502.28 B.N.R.S.R., — filiala sect. 1. București. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Științei“.

**UNIREA
MAGAZIN
UNIVERSAL**

PRIMAVARA VA DA ÎNTILNIRE TUTUROR
LA MAGAZINUL UNIVERSAL „UNIREA“

PARTER — UNICATE

- cadouri și articole de cerere curentă
cosmetice, cristaluri, bijuterii, cravate, artizanat, biciclete-
metorete

ETAJ I — NOUȚĂȚI

- totul pentru femei și copii
confecții, îmbrăcăminte, tricotaje, galanterie, lenjerie, con-
fecții ocazie, jucării

ETAJ II — INEDIT

- garderoba bărbaților și tineretului
confecții, cămăși-pijamale, țesături din lână, mătase și
bumbac, pălării, cravate, încălțăminte

ETAJ III — RAPID

- pentru timpul nostru liber
articole sport, camping, pescuit, foto, instrumente muzicale,
radio-televizoare, papetărie, articole uz gospodăresc

ETAJ IV — ELEGANȚA

- pentru apartamentul nostru
decorațiuni interioare, electrocasnice, articole electrice, ra-
ion cu măsuri excepționale

SUBSOL — AMBIANȚA

- camera cu alimente
mezeluri-brinzeturi, gospodina, cafea-dulciuri, conserve,
băuturi, baby-bar

ETAJ V-VI — FIȚI BINEVENIȚI !

- gastronomică
cofetărie

Intreprinderea „STELA” produce un larg sortiment de săpun de rufe, săpun de toaletă obișnuit, fin și extrafin, săpunuri hoteliere, săpun lichid, caustearit, acizi grași, glicerină, oleină și trioleină.

M.I.Ch. Intreprinderea de săpun „STELA”
București, B-dul Ion Șulea nr. 315, sector 3,
telefon 30 50 70, telex 11711.

